ECOlogica **URBO DOO**
Крагујевац
Саве Ковачевића 3/1

Тел: +381 (0) 34 331 332
+381 (0) 34 337 199
Фах: +381 (0) 34 337 237
e-mail: office@ecourbo.com
http://www.ecourbo.com

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПУТЕВЕ д.о.о КРАГУЈЕВАЦ

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

ИЗВЕШТАЈ
О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОВРШИНСКОГ КОПА НА ЛОКАЛИТЕТУ „КОМАРИЦЕ“ У ГОРЊИМ КОМАРИЦАМА

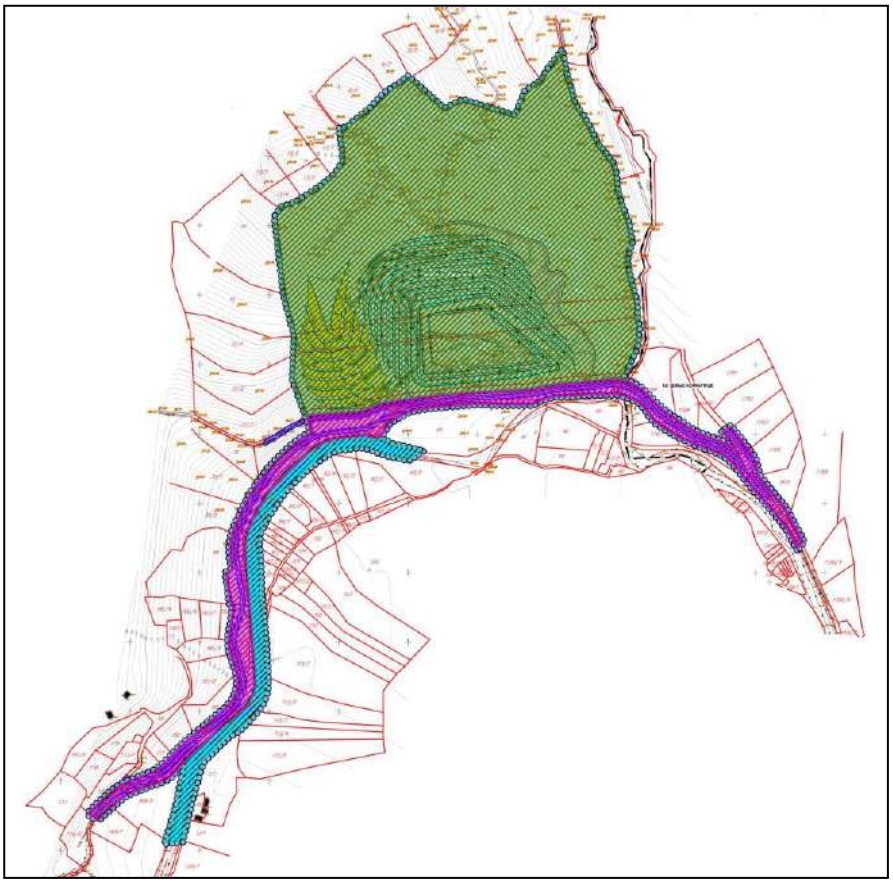

Крагујевац, август 2020. године

НАРУЧИЛАЦ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	**Предузеће за путеве Крагујевац д.о.о.** Крагујевац Танаска Рајића бр. 16	

ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	**ECOlogica URBO DOO** Крагујевац Саве Ковачевића 3/1	
ДИРЕКТОР	**Евица Рајић** директор	

РАДНИ ТИМ	**Евица Рајић,** дипл. еколог	
	Невена Јањовић, дипл. просторни планер	
	Марија Бабић, мастер биолог-еколог	
	Светлана Ђоковић, дипл. еколог	
	Сања Андрејић, мастер еколог	
	Тијана Цветковић Миловановић, мастер еколог	
	Звездана Новаковић, мастер инж. технологије	
	Невена Зубић, мастер хемичар	

ECOlogica URBO DOO

Садржај:

УВОД 1

1.0.ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОВРШИНСКОГ КОПА НА ЛОКАЛИТЕТУ „КОМАРИЦЕ“ У ГОРЊИМ КОМАРИЦАМА 3

1.1. Приказ садржаја и циљева Плана и његовог односа са другим плановима и програмима 6
1.1.1. Садржај и циљеви Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама 6
1.1.2. Постојећа и планирана намена површина 8
1.1.3. Хијерархијски однос са другим плановима – планска усклађеност 9
1.2. Преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју на Плана 11
1.2.1. Приказ постојећег стања животне средине на подручју Плана 11
1.2.2. Приказ постојећег стања са аспекта заштићених природних добара 11
1.2.3. Приказ постојећег стања са аспекта културних добара 11
1.2.4. Приказ постојећег стања карактеристика предела и пејзажа 11
1.2.5. Приказ постојећег стања са аспекта квалитета ваздуха 12
1.2.6. Приказ постојећег стања са аспекта квалитета вода (површинских и подземних) 12
1.2.7. Приказ постојећег стања са аспекта буке 13
1.2.8. Приказ постојећег стања са аспекта морфолошких карактеристика терена 13
1.2.9. Приказ постојећег стања са аспекта геолошких и педолошких карактеристика терена 13
1.2.10. Приказ постојећег стања са аспекта хидрографских и хидролошких карактеристика подручја 14
1.2.11. Приказ постојећег стања са аспекта сеизмичности терена 14
1.2.12. Приказ стања са аспекта климатолошких карактеристика и метеоролошких параметара 15
1.2.13. Приказ постојећег и планираног стања инфраструктурне опремљености 16
1.3. Карактеристике животне средине у зонама где постоји могућност да буде изложена значајним утицајима ... 17
1.4. Разматрана питања и проблеми животне средине у обухвату Плана детаљне регулације 18
1.5. Приказ варијантних решења Плана детаљне регулације 19
1.5.2. Приказ варијантног решења не усвајања Плана детаљне регулације 20
1.5.3. Приказ најповољнијег варијантног решења са аспекта заштите животне средине 20
1.6. Резултати претходних консултација са надлежним институцијама, заинтересованим органима, организацијама и предузећима 21

2.0. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА 23

3.0. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 25

3.1. Приказ процењених утицаја варијантних решења Плана 25
3.2. Еколошка валоризација подручја План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама 26
3.3. Еколошка компензација 30
3.4. Приказ процењених утицаја Плана на животну средину 30
3.5. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку процене утицаја Плана на животну средину, мере за спречавање, ограничавање и компензацију негативних утицаја на животну средину 34
3.5.1. Воде 34
3.5.2. Ваздух 36
3.5.3. Земљиште 38
3.5.4. Заштита и унапређење природе, природних добара и предела 40
3.5.5. Нејонизујуће зрачење 41
3.5.6. Бука и вибрација 41
3.5.7. Управљање отпадом 42
3.5.8. Мере заштите од удеса и удесних ситуација 43

4.0. СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ 46

5.0. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ) 47

5.1. Права и обавезе надлежних органа 48

6.0. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА 51

7.0. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА ЗА ИЗБОР ПРЕДЛОЖЕНОГ ПЛАНА 52

8.0. ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....53

9.0. ДРУГИ ПОДАЦИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ УТИЦАЈА.....54

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Република Србија
Агенција за привредне регистре

Регистар Привредних субјеката

БД. 185524/2006

Дана, 22.11.2006 године
Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар привредних субјеката, на основу чл. 4 Закона о Агенцији за привредне регистре (Службени гласник РС 55/04) и члана 23. и 25. Закона о регистрацији привредних субјеката (Службени гласник РС 55/04, 61/05), решавајући по захтеву подносиоца регистрационе пријаве за регистрацију оснивања привредног субјекта, који је поднет од стране:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

доноси

РЕШЕЊЕ

Усваја се захтев подносиоца регистрационе пријаве, па се у Регистар привредних субјеката региструје оснивање привредног субјекта

PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENOVIĆA 2

са следећим подацима:

Пуно пословно име: **PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENOVIĆA 2**
Правна форма: Друштво са ограниченом одговорношћу
Седиште: Крагујевац
Опис делатности: PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU

Скраћено пословно име: **ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC**
Регистарски број/Матични број: 20222816
Претежна делатност: 74201 - ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
Привредни субјекат је регистрован за спољно трговински промет
Привредни субјекат је регистрован за услуге у спољнотрговинском промету

Подаци о капиталу

Уписани капитал

Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал

Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Подаци о оснивачима:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Уписани капитал

Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал

Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Удео 100,00 %.

Подаци о директору:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Подаци о заступницима:

Заступник

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413

Функција у привредном субјекту: Директор

Овлашћења у промету

Овлашћења у унутрашњем промету неограничена
Овлашћења у спољнотрговинском промету неограничена

Накнаду у износу од 3.600,00 динара за регистрацију напред наведених података наплаћена је од подносиоца регистрационе пријаве.

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је регистрациону пријаву за оснивање привредног субјекта

PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENOVIĆA 2

Решавајући по захтеву подносиоца, обзиром да су испуњени законом предвиђени услови, решено је као у диспозитиву.

Висина накнаде за регистрацију одређена је у складу са члановима 2., 3. и 4. Уредбе о висини накнаде за регистрацију и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре (Службени гласник РС број 109/05)

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:
Против овог решења може се изјавити жалба Министру надлежном за послове привреде у року од 8 дана од дана достављања решења, а преко Агенције за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР

Миладин Маглов

Република Србија
Агенција за привредне регистре

Регистар привредних субјеката

БД 122381/2007
Дана, 17.09.2007 године
Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар привредних субјеката, на основу чл. 4. Закона о агенцији за привредне регистре (Службени гласник РС бр. 55/04), члана 23. и 25. Закона о регистрацији привредних субјеката (Службени гласник РС бр. 55/04, 61/05), решавајући по захтеву подносиоца регистрационе пријаве за регистрацију промене података привредног субјекта у Регистар привредних субјеката, који је поднет од стране:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Крагујевац-град, Србија

доноси

РЕШЕЊЕ

Усваја се захтев подносиоца регистрационе пријаве, па се у Регистар привредних субјеката региструје промена података о привредном субјекту уписаном у Регистар привредних субјеката

PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENOVIĆA 2

са матичним бројем 20222816

И то следећих промена:

Промена седишта привредног друштва:

Брише се:
Адреса: Срете Младеновића 2, Крагујевац, Крагујевац-град, Србија
Уписује се:
Адреса: Саве Ковачевића 3/1, Крагујевац, Крагујевац-град, Србија

Промена пуног пословног имена:

Брише се:
PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENOVIĆA 2

Уписује се:
PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SAVE KOVAČEVIĆA 3/1

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је дана 12.09.2007 регистрациону пријаву за промену података о привредном субјекту уписаном у Регистар привредних субјеката као

PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENOVIĆA 2

Решавајући по захтеву подносиоца, обзиром да су испуњени законом предвиђени услови, решено је као у диспозитиву.

Висина накнаде за регистрацију у износу од 1.560,00 динара одређена је у складу са члановима 2., 3. и 4. Уредбе о висини накнаде за регистрацију и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре (Службени гласник РС број 109/05).

Поука о правном леку:
Против овог решења може се изјавити жалба Министру надлежном за послове привреде РС, у року од 8 дана од дана пријема решења, а преко Агенције за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР

Миладин Маглов

5000167282832

ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА

Република Србија
Агенција за привредне регистре

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК

Матични / Регистарски број	20222816

СТАТУС

Статус привредног субјекта	Активан

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма	Друштво са ограниченом одговорношћу

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име	PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC
Скраћено пословно име	ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта

Општина	Крагујевац-град
Место	Крагујевац, Крагујевац-град
Улица	Саве Ковачевића
Број и слово	3/1
Спрат, број стана и слово	/ /

Адреса за пријем електронске поште

Е- пошта	office@ecourbo.com

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ

Подаци оснивања

Датум оснивања	09.11.2006

Време трајања

Време трајања привредног субјекта	Неограничено

Претежна делатност

Шифра делатности	7111
Назив делатности	Архитектонска делатност

Остали идентификациони подаци

Дана 11.12.2019. године у 12:32:27 часова

Порески Идентификациони Број (ПИБ)	104733275

Подаци од значаја за правни промет

Текући рачуни

160-0000000451212-75
360-0000000010011-37
220-0000000064888-10
340-0000010032891-66
160-0000000536986-94
160-0053900024920-76
340-0000011020124-68
370-0000000023759-53

Подаци о статуту / оснивачком акту

Не постоји обавеза овере измена оснивачког акта

Датум важећег статута

Датум важећег оснивачког акта

Законски (статутарни) заступници

Физичка лица

1. Име: Евица — Презиме: Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Функција: Директор

Ограничење супотписом: не постоји ограничење супотписом

Чланови / Сувласници

Подаци о члану

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 500,00 EUR	
Уплаћен: 250,00 EUR, у противвредности од 19.750,00 RSD	09.11.2006

Сувласништво удела од износ(%): **100,000000000000**

Основни капитал друштва	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 500,00 EUR	
износ	датум
Уплаћен: 250,00 EUR, у противвредности од 19.750,00 RSD	09.11.2006

Регистратор, Миладин Маглов

Дана 11.12.2019. године у 12:32:27 часова

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

Увод

Одлуком о изради Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 30/19), Чланом 13. дефинисана је обавеза израде стратешке процене утицаја на животну средину на основу претходно достављеног Мишљења Службе за заштиту животне средине. Одлуком о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 30/19), приступило се процени утицаја стратешког карактера планираних намена у границама планског документа на животну и друштвену средину.

Стратешка процена утицаја на животну средину представља механизам којим се, у процесу планирања, обезбеђује одрживо коришћење простора и заштита животне средине, у току припреме, израде и усвајања планског докумената којима се усмерава и планира развој. Као комплексан и целовит процес и поступак, који омогућава и обезбеђује укупно сагледавање развојних докумената са аспекта заштите животне средине, даје могућност за предлагање могућих решења, избор најприхватљивијег са условима и мерама којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и рационалан начин. Кроз процес стратешке процене утицаја, све планским документом планиране намене, садржаји и активности, се критички разматрају са становишта утицаја на животну средину, након чега се доноси одлука о приступању реализацији планског документа и под којим условима, или се одустаје од планираних намена и активности. Стратешка процена утицаја планског документа интегрише и био-физичке и социјално-економске сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује планиране намене и активности и захтеве свих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега од интереса за животну средину.

Поступак процене утицаја планова и програма на животну средину и израде Извештаја о стратешкој процени плана на животну средину, је дефинисан Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10).

Примена Закона о стратешкој процени утицаја представља усклађивање националне легислативе са европском Директивом 2001/42/EC о „процени утицаја одређених планова и програма на животну средину”. Циљ ове Директиве је да обезбеди висок степен заштите животне средине и да допринесе интеграцији захтева за заштитом животне средине при изради и усвајању планова и програма у циљу промоције одрживог развоја. Еколошка процена је важан инструмент за интеграцију захтева за заштитом животне средине при изради и усвајању планова и програма за које се установи да имају или могу имати значајан утицај на животну средину.

Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама представља основу за утврђивање обавезујућих, хијерархијски усаглашених смерница (еколошких захтева) при изради Плана и обезбеђивање, прописивање и интегрисање мера заштите животне средине у све фазе израде Плана, као и дефинисање услова и решења заштите животне средине у имплементацији планиране намене, односно анализи могућности за реализацију површинског копа за експлоатацију меремера.

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о Стратешкој процени утицаја) се ради истовремено са израдом Нацрта Плана, чиме су створени услови за благовремено интегрисање захтева везаних за заштиту животне средине, у поступак израде, излагања јавности, усвајања и његове припреме.

Стратешка процене утицаја и процена могућих стратешких утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама обухвата:

- анализу природних карактеристика просторне целине у границама Плана са непосредним и ширим окружењем од значаја за предлог интегралне заштите, презентације и одрживог коришћења;
- анализу потенцијала и ограничења у простору од значаја за поступак процене утицаја на животну и друштвену средину;
- анализу услова документације вишег реда од значаја и утицаја за поступак стратешке процене утицаја - хијерархијска условљеност,
- анализу услова имаоца јавних овлашћења, надлежних институција и осталих релевантних услова и захтева;
- анализу постојећег стања медијума животне средине предметне зоне (анализа базе података о стању и квалитету ваздуха, површинских и подземних вода, буке, управљању отпадом), анализу тренутног („нултог“) стања животне средине и очекиваних, процењених будућих трендова, дефинисање циљева заштите животне и друштвене средине);
- дефинисање општих и посебних циљева интегралне заштите простора и животне средине за процену утицаја планског документа;
- идентификацију и утврђивање свих чиниоца простора и еколошких елемената на анализираном подручју (локално становништво, медијуми животне средине) који већ трпе извесне утицаје и за које је вероватно да ће на њих утицати доношење Плана;
- анализу захтева заинтересоване јавности, појединаца и осталих корисника простора у границама планског документа;
- организовање консултација са заинтересованим странама, органима и институцијама, непосредним корисницима простора о обиму и обухвату анализе и процене утицаја Плана на животну средину;
- процену утицаја предложених стратешких одлука на елементе животне средине, процена кумулативних, синергетских, директних, индиректних, локалних, иреверзибилних и других утицаја предложене стратешке одлуке;
- дефинисање стратешких смерница и кључних мера заштите животне средине, мера потенцијалне еколошке компензације у поступку имплементације Плана;
- учешће јавности (имаоца јавних овлашћења, стручне, остале јавности и заинтересованих појединаца) у поступку стратешке процене утицаја;
- дефинисање мера заштите и мониторинга животне средине;
- еколошка валоризација подручја Плана, вредновање подручја, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора и реализације планиране намене.

1.0.Полазне основе Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама

Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, је процес који ће обезбедити:

- приказ садржаја и циљева планског документа и однос са другим плановима и документацијом од значаја за поступак процене утицаја на животну средину;
- приказ постојећег стања и квалитета животне средине у границама Плана са проценом за зоне и целине које могу бити изложене значајним утицајима;
- приказ утицаја постојећих и планираних намена, планираних зона, целина, објеката, садржаја и планиране инфраструктуре на стање и вредности животне средине у оквиру планског подручја;
- приказ могућих варијантних решења планираних намена, избор еколошки најприхватљивијег решења;
- разматрање консултација са имаоцима јавних овлашћења, заинтересованим органима, организацијама од значаја за процену могућих утицаја на животну средину;
- дефинисање и предлог обавезујућих еколошких смерница за План,
- усвајање обавезујућих смерница и мера заштите животне средине у поступку израде и усвајања Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама.

Поступак Стратешке процене утицаја на животну средину Плана заснован је на:

- **начелу одрживог развоја** - разматрању и укључивању битних аспеката животне и друштвене средине, природних вредности, медијума животне средине и створених вредности у анализираној просторној целини, у фази Раног јавног увида, Нацрта и фази усвајања планског документа и утврђивању услова за заштиту и очување природних вредности и животне средине, односно одрживо и рационално коришћење простора, као предуслова за остваривање циљева одрживог развоја подручја измене Плана и подручја на које планска решења могу утицати;

- **начелу интегралности** - представља обавезно укључивање у План услова заштите, односно услова свих заинтересованих органа, организација и имаоца јавних овлашћења у циљу унапређења стања и одрживог коришћење простора земљишта као тешко обновљивог ресурса;

- **начелу предострожности** - пажљивом планирању намене простора у функцији заштите и одрживом коришћењу простора у границама Плана и његовом повезивању са окружењем, на начин да се спрече или смање негативни утицаји на животну и друштвену средину, са свођењем на минимум ризика појаве негативних утицаја;

- **начелу хијерархије и координације -** усвајање обавезујућих смерница Просторног плана Републике Србије и Просторног плана града Крагујевца, Генералног урбанистичког плана Крагујевца, као обавезујућих, што представља услов за обезбеђивање узајамне координације битне планске и техничке документације, имаоца јавних овлашћења, надлежних и заинтересованих органа, предузећа и појединаца, у поступку процене утицаја стратешког карактера, израде Стратешке процене утицаја Плана и исходовање сагласности на Извештај о Стратешкој процену, кроз консултације, обавештавања и прибављања мишљења на План и Стратешку процену;

- **начелу јавности** - као кључном делу процеса, све у циљу информисања јавности о Плану детаљне регулације, планираним наменама, мерама и активностима и његовом могућем утицају на животну и друштвену средину, услове живота

становништва, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка припреме Нацрта Плана и доношење (усвајање) Плана, где јавност мора, пре доношења било какве одлуке, као и после усвајања Плана, имати приступ информацијама које се односе на План.

Као основ за израду Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама (Извештаја о стратешкој процени утицаја), коришћена је следећа документација и подаци:

- Одлука о изради Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 30/2019);
- Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 30/2019);
- Нацрт Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама.

Просторно планска и урбанистичка документација од значаја за поступак стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама:

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) и Извештај о Стратешкој процени утицаја Просторног плана Републике Србије на животну средину;
- Просторни план града Крагујевца („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 32/09);
- Генерални урбанистички план Крагујевац 2015 („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 7/10 и 16/12).

Услови имаоца јавних овлашћења, надлежних институција, органа и предузећа:

- Завод за заштиту природе Србије, Београд, Решење 03 бр. 020-219/3 од 11.02.2020. године;
- Завод за заштиту споменика културе Крагујевац, Решење бр. 182-02/1 од 21.02.2020. године;
- Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Обавештење бр. 1516-2 од 24.01.2020. године;
- Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације, Мишљење бр. 09.15.2.2 бр. 217-1570/20-1 од 30.01.2020. године;
- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републичка дирекција за воде, Водни услови бр. 325-05-00438/2020-07 од 02.07.2020. године;
- Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш, Мишљење бр. 2981/1 од 27.04.2020. године;
- Јавно предузеће за гаудовање шумама „Србијашуме“ Београд, Услови бр. 1796 од 04.02.2020. године;
- Електропривреда Србије, Огранак Електродистрибуција Крагујевац, Услови бр. 24377/2 од 04.02.2019.године;
- Енергетика д.о.о., Обавештење бр, 39/20 од 27.01.2020. године;
- Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“, Услови бр. 1121/1 од 27.01.2020. године;
- Јавно комунално предузеће „Шумадија Крагујевац“, Услови бр. 1-3857 од 11.02.2020. године;
- Јавно комунално предузеће „Шумадија Крагујевац“, Услови бр. 1-2750 од 30.01.2020. године;
- Јавно предузеће „Србијагас“, Обавештење бр. 05-03-2/71 од 27.01.2020. године;
- Телеком Србија, Услови бр. 28687/2-2020 од 27.01.2020. године.

За израду Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама (Извештаја о

Стратешкој процени утицаја), вредновање планираних намена са аспекта одрживости и еколошке прихватљивости, избор најприхватљивијег решења са предлогом смерница за ниже хијерархијске нивое и мера за заштиту животне средине, поштована је и коришћена следећа законска регулатива:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13- одлука УС, 132/14,145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон и 9/20);
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр.135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 – др.закон, 43/11 – одлука УС, 14/16, 95/18-др.закон);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС“, бр. 135/04 и 36/58);
- Закон о заштити природе („Сл.гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10,14/16 и 95/18-други закон);
- Закон о водама („Сл. гласник РС” бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18);
- Закон о заштити земљишта („Сл. гласник РС“ бр. 112/15);
- Закон о шумама („Сл.гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18);
- Закон о заштити ваздуха („Сл.гласник РС” бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл.гласник РС” бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о заштити од пожара („Сл.гласник РС”, бр. 11/09, 20/15 и 87/18);
- Закон о пољопривредном земљишту („Сл.гласник РС”, бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18);
- Закон о управљању отпадом („Сл.гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС”, бр. 36/09);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр.87/18);

- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС", бр. 102/10);
- Уредба о категоризацији водотока: 5/1968;
- Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС", бр. 114/08);
- Уредба о одређивању активности чије обављање утиче на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 109/09 и 8/10);

- Правилник о компензацијским мерама („Сл. гласник РС", бр. 20/10);
- Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС", бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16);
- Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. гласник РС", бр. 35/10).

Поштовани су услови и смернице остале законске регулативе и стратешких докумената:

- ЕУ Директива о стаништима (Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992);
- ЕУ Директива о птицама (Council Directive 79/409/EEC of 2 April 1979);
- Закон о потврђивању Конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине („Сл. гласник РС - Међународни документи“, бр. 38/09).

Остала документација од значаја за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама:

- Анекс Елабората о ресурсима и резервама мермера као техничког грађевинског камена у лежишту „Комарице“, у атару села Горње Комарице код Крагујевца – „Геосфера“д.о.о. Београд, 2019.год.

- Идејно решење експлоатације мермера из лежишта „Горње Комарице“ – Крагујевац, „Codel inženjering“ Београд, 2020.;
- Главни рударски пројекат експлоатације мермера из лежишта „Комарице“, „Codel inženjering“ Београд, март 2020.год.

1.1. Приказ садржаја и циљева Плана и његовог односа са другим плановима и програмима

1.1.1. Садржај и циљеви Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама

Садржај Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама урађен је у складу са одредбама и методологијом Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр.72/09, 81/09- исп., 64/10–одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13–одлука УС, 50/13–одлука УС, 98/13–одлука УС ,132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон и 9/20).

ОПШТИ ДЕО
А. УВОД
А.1. Повод за израду плана
А.2. Правни и плански основ
А.2.1. Правни основ
А.2.2. Плански основ
А.3. Обухват плана и грађевинског подручја
А.4. Постојеће стање
ПЛАНСКИ ДЕО
Б. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА
Б.1. Концепција уређења простора
Б.2. Намена површина и објеката
Б.3. Услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене
Б.3.1. Саобраћајне површине
Б.3.2.1. Општа правила
Б.3.2. Инфраструктурне мреже и објекти
Б.3.2.2. Водоснабдевање
Б.3.2.4. Електроенергетска инфраструктура
Б.3.2.3. Одвођење отпадних и атмосферских вода
Б.3.2.5. Електронска комуникациона инфраструктура

Б.3.3. Регулација водотока
Б.3.4. Попис катастарских парцела за јавне намене
Б.4. Степен комуналне опремљености
Б.5. Услови и мере заштите
Б.5.1. Услови и мере заштите природних добара
Б.5.2. Услови и мере заштите непокретних културних добара и културног наслеђа
Б.5.3. Услови и мере заштите животне средине и живота и здравља људи
Б.5.4. Урбанистичке мере за заштиту од елементарних непогода и акцидената
Б.5.5. Урбанистичке мере за цивилну заштиту
Б.6. Стандарди приступачности
Б.7. Мере енергетске ефикасности изградње
В. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
В.1. Правила грађења на земљишту у функцији површинског копа
В.2. Инжењерскогеолошки услови
В.3. Локације за које је обавезна израда пројекта парцелације, односно препарцелације, урбанистичког пројекта и урбанистичко – архитектонског конкурса
Д. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ
Д.1. Садржај графичког дела
Г. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА
Д.2. Садржај документационе основе Плана

Основни циљеви планског документа за уређење и изградњу подручја, предмета стратешке процене утицаја су:

- омогућавање експлоатације, уз несметано функционисање непосредног окружења;
- дефинисање потребних површина за јавне намене;
- рационално искоришћавање рудног богатства и заштита од непланске изградње изнад лежишта;
- смањење деградације животне средине, у процесу експлоатације, уз поштовање прописаних мера, као и санација и рекултивација деградираног земљишта.

1.1.1.1. Обухват Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама

Лежиште мермера “Комарице” се налази источно од Крагујевца, односно југозападно од Баточине, на падинама брда Чукара (409 mnm). Најнижа кота терена се налази у долини реке Осанице (218 mnm), која протиче јужно од лежишта.

Границе Плана су утврђене по границама постојећих катастарских парцела (када оне у целини припадају предметном подручју) и као линија преко постојеће катастарске парцеле (када она у целини не припада предметном подручју).

У граници обухвата Плана, налазе се следеће целе и делови катастарских парцела, и то:

- **КО Доње Комарице**
  - делови кп.бр.: 497/1, 1746, 1747, 1748, 1749, 1753, 1754, 1755, 1815, 2155, 2818, 3294/2;
- **КО Горње Комарице**
  - целе кп.бр.: 39, 42/1, 42/3, 42/4, 86/1, 86/2, 86/3, 91/1, 91/2, 114, 115, 116, 182/2, 182/9, 182/10;
  - делови кп.бр.: 35/1, 35/2, 36, 38, 40, 44, 48, 49, 50, 52/1, 85, 87/3, 88/1, 88/3, 89/1, 89/2, 89/3, 90, 92/1, 92/4, 92/5, 93/1, 93/2, 111, 112, 113/2, 113/3, 117, 154/1, 155, 169/1, 169/2, 171, 172, 174/1, 180, 181/1, 181/2, 181/3, 182/8, 450

Грађевинском подручју припадају следеће целе и делови катастарских парцела, и то:

- **КО Доње Комарице**
  - делови кп.бр.: 497/1, 1746, 1747, 1748, 1749, 1753, 1754, 1755, 1815, 2155, 2818, 3294/2;
- **КО Горње Комарице**
  - целе кп.бр. : 39, 182/2, 182/9, 182/10;
  - делови кп.бр. : 35/1, 35/2, 36, 38, 40, 42/3, 44, 48, 49, 50, 52/1, 85, 91/1, 169/1, 169/2, 171, 172, 174/1, 180, 181/1, 181/2, 181/3, 182/8, 450

1.1.2. Постојећа и планирана намена површина

1.1.2.1. Постојећа намена површина

Предметно подручје није изграђено. Према постојећој намени земљишта заступљено је претежно шумско земљиште. У граници обухвата Плана, налази се део газдинске једнице “Бешњаја”, којом газдује Шумско газдинство “Крагујевац”. Основна намена шума је производња техничког дрвета. На обухваћеним површинама се налазе састојине брезе, јасике и багрема.

По јужној граници планског подручја пролази коридор општинског пута (Л 323), који је, у једној деоници, фактички трасиран изван своје катастарске парцеле.

По јужној граници Плана пролази и водоток реке Осанице, а источно од планског подручја (изван обухвата Плана) је притока ове реке, Кукин поток.

Предметно подручје припада ретко насељеној и неизграђеној зони, па нису изграђени објекти и мреже комуналне и техничке инфраструктуре.

1.1.2.2. Планирана намена површина

Према планираној намени земљишта, у планском подручју се налазе:

- површине јавних намена, које обухвају коридор општинског пута и реке Осанице;
- површине осталих намена, односно земљиште које је намењено за површине за површинску експлоатацију минералних сировина, у оквиру кога је лоциран коп у лежишту “Комарице”, као и земљиште за будуће ширење предметног површинског копа.

У граници обухвата Плана, налази се коридор јавног пута и реке, као и земљиште намењено за површинску експлоатацију минералних сировина.

Приступ површинском копу је планиран са општинског пута.

На графичким прилозима Плана, приказана је конструкција идејног решења завршног изгледа површинског копа, која је урађена тако да максимално захвати резерве минералних сировина.

Начин експлоатације садржаће све стандардне радње за ову врсту минералне сировине.

Експлоатација минералне сировине обухвата следеће фазе рада:

- бушење и минирање;
- утовар у мобилно дробилично постројење;

- дробљење и сепарисање.

Простор за експлоатацију минералне сировине заузима површину од око **9,28ha**, а остатак простора је намењен заштитном појасу зеленила и представља резервисани простор за будуће, перспективно ширење површинског копа.

У оквиру простора намењеног за површинску експлоатацију минералних сировина, формираће се плато за смештај објеката у функцији површинског копа (мобилно дробилично постројење, контејери за смештај запослених, колска вага и остали, потребни пратећи садржаји).

По завршетку експлоатације неопходно је извршити рекултивацију терена који је деградиран рударским радовима, у простору завршне контуре површинског копа. Рекултивација деградираних површина подразумева активности на обликовању и враћању природних функција простору пошумљавањем и затрављивањем, за намене које су погодне, односно треба обавити радове на техничкој и биолошкој рекултивацији.

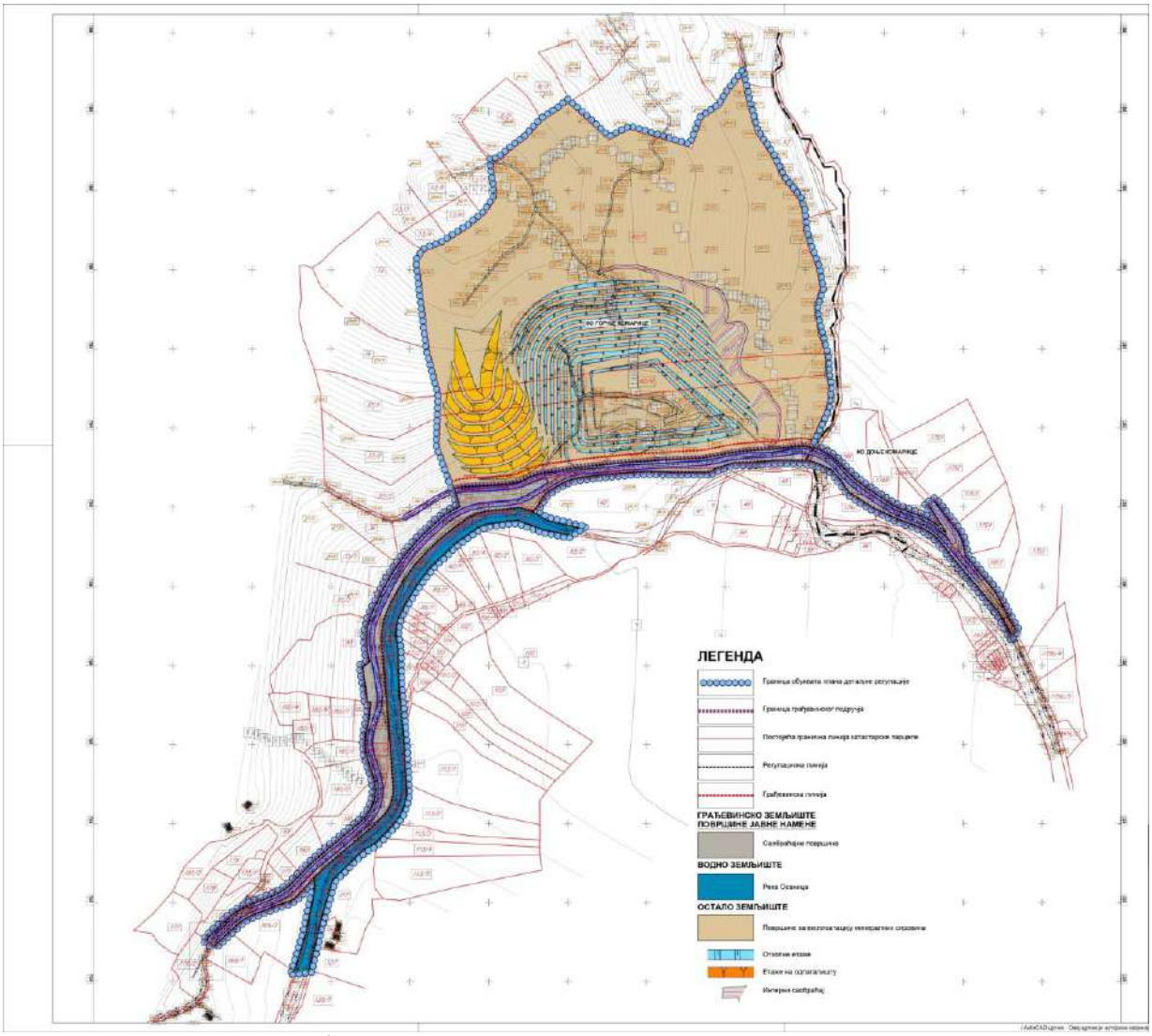

Слика бр. 1: *Планирана намена површина планског подручја*

1.1.3. Хијерархијски однос са другим плановима – планска усклађеност

Смернице планова вишег реда и планова од значаја за предметни плански документ су обавезујуће и морају се узети у обзир при процени могућих стратешких утицаја Плана на животну средину, у складу са начелом хијерархије и координације на свим нивоима. Еколошки извештај о могућим утицајима Плана мора да обезбеди и информације о вези

са другим плановима од значаја и циљевима заштите животне средине датим у тим плановима, као и начин на који су ти циљеви узети у обзир при изради Стратешке процене утицаја предметног Плана.

Плански документи вишег реда од значаја за процену утицаја стратешког катрактера и општих циљева заштите животне средине при изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама (Извештаја о Стратешкој процени утицаја):

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) и Извештај о Стратешкој процени утицаја Просторног плана Републике Србије на животну средину;
- Регионални просторни план за подручје Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског управног округа („Сл.гласник РС“, бр. 39/14);
- Просторни план града Крагујевца („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 32/09).

Просторни План Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) и Стратешка процена утицаја Просторног плана Републике Србије – представљају хијерархијски важну документацију вишег реда од значаја, пре свега, за опште циљеве заштите простора и животне средине. Општи циљеви ППР Србије и Стратешке процене утицаја ППРС, садрже стратешка питања заштите животне средине од значаја за Републику, као и циљеве и захтеве у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. У том контексту, као општи циљ ППРС и Стратешке процене утицаја ППРС, дефинисана је:

- заштита основних чинилаца животне средине;
- одрживо коришћење природних вредности;
- унапређење управљања отпадом;
- рационално коришћење минералних и енергетских ресурса;
- уређење насеља;

све са циљем смањивања загађења и антропогених притисака у еколошки угроженим подручјима, односно зонама и локацијама. Као посебни циљеви ППРС и СПУ ППРС издвојени су:

- заштита ваздуха, заштита и одрживо коришћење вода и земљишта;
- заштита ваздуха;
- унапређење управљања отпадом (по принципу смањење количине - поновна употреба – рециклажа – депоновање);
- веће коришћење обновљивих извора енергије;
- смањење загађивања у урбаним, индустријским, комуналним зонама и целинама;
- смањење притиска од привредних, саобраћајних и комуналних активности на животну средину.

Регионални просторни план за подручје Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског управног округа („Сл.гласник РС“, бр. 39/14) – је хијерахијски усаглашен са ППР Србије са аспеката општих и посебних циљева заштите животне средине, у области експлоатације минералних сировина, развоја инфраструктурних система и регионализације, у области управљања отпадом и отпадним водама.

Просторни план града Крагујевца („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 32/09) - Према подели на просторне и функционалне зоне и целине, планско подручје припада просторној целини Пивара, која обухвата насељена места: Ботуње, Корморан, Доње Комарице, Горње Комарице, Велику Сугубину, Букуровац, Јабучје, Маршић, Трмбас, Доњу Сабанту, Горњу Сабанту, Велике Пчелице, Дулене и Балъковац, укупне површине око 237 km². Према намени површина, планско подручје се налази изван грађевинског подручја насеља, у зони шумског земљишта.

1.2. Преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју на Плана

1.2.1. Приказ постојећег стања животне средине на подручју Плана

За поступак стратешке процене утицаја Измена и допуна Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама коришћени су подаци о простору и животној средини, из постојеће планске и остале документације и подаци постојећег мониторинга животне средине града Крагујевца, као базе података, подаци добијени увидом, евидентирањем и идентификацијом извора загађивања у обухвату планског документа, на основу чега је извршена анализа и процена стања животне средине и процена степена угрожености медијума животне средине, природних вредности и еколошког капацитета простора у границама Плана.

1.2.2. Приказ постојећег стања са аспекта заштићених природних добара

Увидом у постојећу документацију вишег реда и Централни регистар заштитћених природних добара Републике Србије као и на основу Решења 03 бр. 020-219/3 од 11.02.2020. године Завод за заштиту природе је констатовао да у границама обухвата Плана нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите и нема евидентираних природних добара, планско подручје се не налази у просторном обухвату еколошке мреже Републике Србије.

Обавеза за хијерархијски ниже нивое је, ако се у току извођења било каквих радова на простору планског подручја наиђе на природно добро које је геолошко-палеолонтолошког типа или минеролошко-петрографског порекла, морају спровести и предузети мере да се налаз не уништи и да се сачува на месту и у положају у ком је откривен.

1.2.3. Приказ постојећег стања са аспекта културних добара

На основу Решења бр.182-02/1 од 21.02.2020. године, Завода за заштиту споменика културе у Крагујевцу, на простору обухвата Плана није утврђено постојење непокретних културних добара, нити евидентираних добара која уживају претходну заштиту, као ни археолошких налазишта, према Закону о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94, 52/11 и 99/11).

Стога, са становишта службе заштите, нема ограничења која се односе на архитектонско обликовање, уређење и намену простора. Али, ако се при извођењу земљаних радова на простору планског документа наиђе на археолошки материјал обавеза је да се спроведу мере, у складу са условима надлежне службе заштите.

1.2.4. Приказ постојећег стања карактеристика предела и пејзажа

Територија Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама обухвата подручје површине око 20,16ha и налази се изван грађевинског подручја насеља, у зони шумског земљишта.

Пејзажне карактеристике простора представљају битан елемент за сагледавање тренутног стања природних и стечених фактора и њихових узајамних односа обзиром да обједињују све негативне и позитивне утицаје и последице са аспекта визуелне перцепције чиме је омогућена лака и брза идентификација проблема у простору. Карактеристике пејзажа синергички оцртавају све појаве и интеракције просторних и социјалних фактора. При процени пејзажних вредности простора треба имати у виду да се иста добрим делом заснива на субјективној оцени. Оцену пејзажних вредности простора могуће је извршити уз рашчлањивање на физичке и апстрактне карактеристике.

У физичке карактеристике се могу сврстати природне карактеристике (морфологија терена, стање вегетације, постојеће водене површине) и створене (изграђеност, обрађеност). Апстрактне карактеристике представљају субјективан доживљај посматраног простора (специфичност облика, разноликост, компактност, хармоничност, естетски доживљај).

Ширу околину планског подручја карактерише брдско – планински терен са релативним висинским разликама од око 200 m. Истакнути врхови овог подручја су: Стругар (430 m), Чукара (409 m) и Вршњак (336 m). Најнижа кота терена се налази у долини реке Осанице (218 m), која протиче јужно од лежишта.

На локалном нивоу планирани површински коп „Комарице" довешће до деградације пејзажних вредности испољен у измени морфологије терена и прекидању и деградацији вегетацијског склопа. Једини начин да се наведене последице минимизирају и донекле санирају је поступак рекултивације терена по завршетку експлоатације којим се деградирано земљиште враћа претходној намени.

На основу анализе природних и стечених карактеристика може се извести закључак да предеона целина не представља област изразито вредних и значајних пејзажних квалитета и да, обзиром да планирани површински коп није прегледан становништву у окружењу (изузев неколицини домаћинстава најближих локацији) планирани површински коп као потенцијалан фактор угрожавања пејзажних вредности је одржив и еколошки прихватљив уз пројектовање и спровођење мера рекултивације терена.

1.2.5. Приказ постојећег стања са аспекта квалитета ваздуха

Оцена стања животне средине подразумева идентификовање постојећих извора загађивања који утичу на промену квалитета стања појединих елемената (вода, ваздух, земљиште), као и на животну средину у целини.

Квалитет и степен загађења ваздуха се прати на територији града Крагујевца, али на подручју за који се ради План нису вршена мерења и праћење стања аерозагађености и квалитета ваздуха.

Увидом стања на терену може се констатовати да нема евидентираних извора загађивања од значаја за квалитет ваздуха. Редовни рад површинског копа представља ризик по стање и квалитет ваздуха у случају непримењивања техничких мера заштите. Потенцијални извори загађивања су честице минералне прашине и загађивање ваздуха минирања и од рада механизације (саобраћаја). Површински копови представљају сталне изворе прашине која се ствара као последица минирања, откопавања, утовара откопаног материјала, транспорта сировине и јаловине, прераде сировине итд.

1.2.6. Приказ постојећег стања са аспекта квалитета вода (површинских и подземних)

Квалитет површинских и подземних вода је битан параметар у оцени стања животне средине. Загађене воде вишеструко угрожавају животну средину, акватичне екосистеме и повећавају ризик по здравље људи. На квалитет површинских и подземних вода посебно утичу као извори загађивања, следећи фактори:

- непречишћене комуналне отпадне воде из насељених подручја (без одговарајућег третмана упуштају се у природне реципијенте);
- неизграђеност канализационе инфраструктуре у већини сеоских насеља, односно непрописно изграђене септичке јаме;
- депоније и сметлишта отпада у зонама речних токова;
- употреба агрохемијских средстава (минерална ђубрива, пестициди, итд.) у пољопривредној производњи;
- неадекватан начин одлагања чврстог и течног отпада из пољопривредних објеката;
- саобраћајне површине (атмосферским падавинама запрљане честице са коловоза доспевају у околне површинске токове, уз могућност загађења водоносних издани);
- неадекватан начин захватања воде са карстних врела;
- продукција и транспорт наноса у бујичним токовима.

Планско подручје налази се на северној долинској страни реке Осанице у њеном горњем току, на граници села Горње и Доње Комарице, око два километра западно од центра села Доње Комарице. Најзначајнија притока Осанице је Кукин поток. На овом подручју постоји неколико повремених водотокова који су најчешће иницирани процесом јаружања.

1.2.7. Приказ постојећег стања са аспекта буке

Бука у животној средини потиче од различитих извора. Мониторинг буке на територији града Крагујевца је успостављен преко Завода за јавно здравље Крагујевац, али се на подручју Плана не врши праћење нивоа буке.

У непосредном окружењу будућег површинског копа „Комарице" нема значајних извора буке, сем буке која ће настајти на самој локацији а последица је радова ангажованих машина и механизације.

1.2.8. Приказ постојећег стања са аспекта морфолошких карактеристика терена

У геоморфолошком погледу подручје града Крагујевца је веома разноврсно. Заступљени су равничарски, брдско-планински и планински терени. Крагујевац се налази између северних падина Гледићких планина и источних падина Рудника. Планински и брдско-планински терени, заступљени по ободу, изграђени су од палеозојских и мезозојских творевина, генералног правца пружања ССЗ-ЈЈИ. Централни део одликује се благим равничарским рељефом. Долина Лепенице, која са притокама доминира у централном делу терена, усечена је у благом рељефу изграђеном претежно од неогених седимената, са засвођеним узвишењима благих нагиба падина, прекривених делувијалним седиментима.

Ширу околину планског подручја карактерише брдско – планински терен са релативним висинским разликама од око 200 m. Истакнути врхови овог подручја су: Стругар (430 m), Чукара (409 m) и Вршњак (336 m). Најнижа кота терена се налази у долини реке Осанице (218 m), која протиче јужно од лежишта.

1.2.9. Приказ постојећег стања са аспекта геолошких и педолошких карактеристика терена

Подаци о геолошким карактеристикама локалитета преузети су из Главног руадарског пројекта експлоатације мермера из лежишта „Комарице", који је урадило предузеће „Codel inženjering" из Београда, марта 2020.године.

Лежиште „Комарице" обухвата део мермера прекамбријумске старости, који су истражени бушотинама и раскопима, одређеног квалитета (који је потврђен кроз лабораторијска и технолошка испитивања), и који се налазе унутар извучених контура (где су контуре резерви или дефинисане позицијом истражних радова – бушотина и раскопа, или добијене екстраполацијом).

У оквиру лежишта „Комарице" издвојена су три варијетета мермера:

- калцитски мермери (М),
- мермери са мусковитом (Мm)
- и сиви калцитски мермери (М').

Ови прекамбријумски мермери представљају део метаморфног комплекса у оквиру кога значајно распрострањење имају: шкриљци (кварц-мусковитски и кварц-мусковит-биотитски), микашисти и кварцити. Констатовано је да се, на ширем подручју, дебљина прекамбријумских мермера креће од 50 до 100 m; на подручју лежишта највећа дубина бушења је износила 93 m, а просечна дебљина минералне сировине 55 m (коефицијент оштећености стенске масе Kos = 0,93). Према изнетим подацима, према дубини није могуће проширити лежиште, пошто би се наишло на подинске кварците. Лежиште није могуће проширити ни у правцу С-Ј и З-И, пошто се наилази на микашисте и шкриљце, а јужно од границе садашњег лежишта протиче река Осаница (на удаљености од 30 до 100 m).

На подручју лежишта „Комарице" су утврђена два раседа генералног правца пружања СИ-ЈЗ (дуж којих је дошло до спуштања стенске масе према југу) и један расед генералног правца пружања СЗ-ЈИ (дуж кога је дошло до спуштања стенске масе према западу).

Оконтурено лежиште мермера "Комарице" захвата површину од 3,2 ha; дужина лежишта по правцу СИ-ЈЗ износи око 226 m, односно 278 m по правцу СЗ-ЈИ. Средња дебљина

минералне сировине у лежишту износи око 55 m (а коефицијент оштећености стенске масе Kos = 0,93).

Лежиште је сврстано у II групу - I подгрупу лежишта техничког грађевинског камена (са резервама до 3.000.000 m^3) и истражено у „Б“ и „$Ц_1$“ категорији, према Правилнику о класификацији и категоризацији резерви чврстих минералних сировина и вођењу евиденције о њима („Службени лист“, бр. 53/79).

1.2.10. Приказ постојећег стања са аспекта хидрографских и хидролошких карактеристика подручја

Највећа и најзначајнија река на подручју града Грагујевца је река Лепеница која припада црноморском сливу. Њен слив се простире у источном делу централне Шумадије, на површини од 638,9 km^2. Границе овог слива чине сливови више познатих шумадијских река: Јасенице и Раче на северу, Груже на западу, Лугомира и Белице на југу и Осанице и Грабовика на истоку. Јужну и западну границу слива Лепенице представљају Гледићке планине, односно Рудник, док се на северу и истоку простире до алувијалних равни Велике Мораве и њених притока (Раче и Јасенице). Изворишни део слива залази у планински масив Гледићких планина, а средњи и доњи део слива се налазе у Крагујевачкој и Бадњевачкој котлини.

Најближи водоток предметном лежишту је река Осаница, која протиче јужно од лежишта на око 30 m. Са источне стране лежишта протиче Кукин поток на око 50 m, лева притока Осанице. Према Одлуци о утврђивању Пописа вода I реда („Сл.гласник РС“, бр. 83/10), ови водотоци су II реда и припадају сливу реке Велике Мораве. Просечна кота Осанице у зони лежишта износи 240 mnm. На овом подручју постоји неколико повремених водотокова који су најчешће иницирани процесом јаружања.

У самом лежишту и његовој околини нису регистроване појаве подземних вода ни извора, што посредно указује на малу вероватноћу формирања подземних издани у продуктивној серији мермера. Атмосферске падавине се површински дренирају преко већег броја повремених токова, а само мањи проценат се инфилтрира у дубље делове терена који је у истраживаном лежишту углавном изграђен од варијетата меремера.

Подземне воде се мањим делом акумулирају у квартарним седимената алувиона реке Осанице, чије речно корито у подручју истраживаног дела терена, варира од коте 240 m до коте 236 m. У оквиру пролувијалних и делувијалних застора, због мале дебљине и велике количине глиновите фракције, нису остварени услови за акумулирање значајнијих количина подземних вода.

Ниво подземних вода у оквиру лежишта директно зависи од режима атмосферских падавина, односно циркулације вода након атмосферских падавина. У анализи режима и биланса пукотинских издани, најзначајнија је инфилтрација од падавина. Просечне годишње падавине на овом подручју износе око 630 mm.

1.2.11. Приказ постојећег стања са аспекта сеизмичности терена

Као показатељ сеизмичности терена узима се податак са опште карте СР Србије. На основу сеизмичких активности и сеизмотектонских својстава терена може се рећи да простор града Крагујевца спада у сеизмички угрожена подручја.

Према карти сеизмичког хазарда за повратни период 475.година, терен града Крагујевца и његове околине припада зони 8º сеизмичког интензитета према МЦС скали.

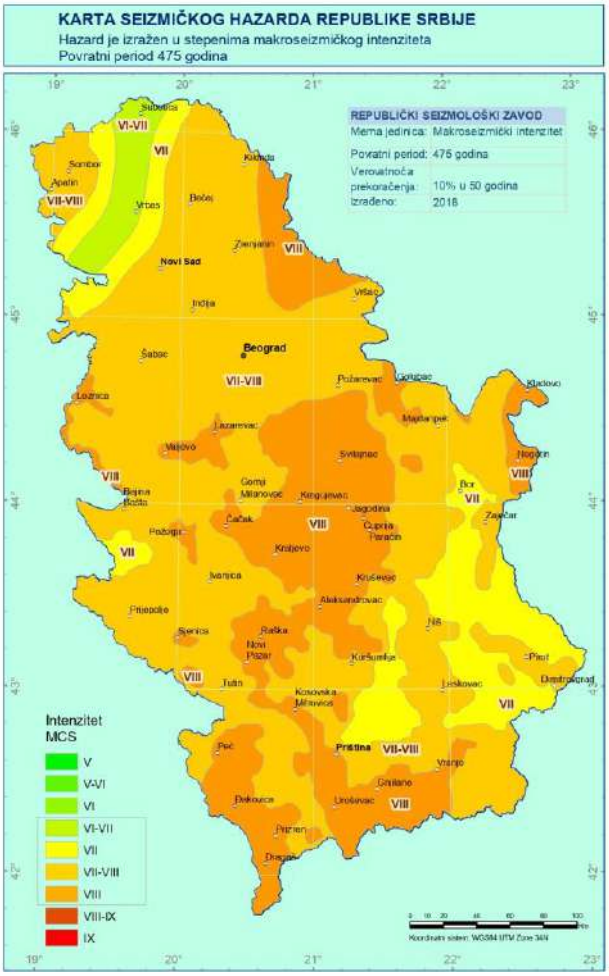

***Слика бр. 2**: Карта сеизмичког хазарда Републике Србије за повратни период 475.година*

1.2.12. Приказ стања са аспекта климатолошких карактеристика и метеоролошких параметара

Климатски и метеоролошки услови представљају битан фактор за одређивање стања животне средине и процену утицаја планираних активности на посматраном простору.

Метеоролошке прилике се најчешће дефинишу помоћу просторних и временских варијација струјања, температуре, влажности и интензитета зрачења. За процену распростирања и дисперзије аерозагађења значајна је честина јављања тишине и температурних инверзија.

Шира околина истражног простора има климатске карактеристике које одговарају умерено континенталном типу. Зиме су релативно благе са формирањем снежног покривача од неколико десетина дана у континуитету. Лета су релативно топла и сува.

Према подацима Статистичког годишњака Србије у десетогодишњем просеку за метеоролошку станицу Крагујевац, средња годишња температура износи 10,2°C. Просечни температурни максимум је у јулу (25,4°C) а просечни температурни минимум по годинама је у јануару (-1,9°C). Апсолутна максимална температура, забележена у посматраном десетогодишњем периоду износи 38,4°C а апсолутна минимална -14,8°C (амплитуда 53,2°C).

Просечан ваздушни притисак износи 897,2 hPa. Средње годишње количине падавина износе 982,4 mm са доста неравномерном расподелом падавина у току године. Максимум падавина је у мају (98 mm), а минимални у августу (28 mm).

Укупно дана са падавинама има 153, када током дана има више од 0,1 mm атмосферских падавина. Током године има у просеку 18 дана са снежним падавинама уз знатна

варирања по годинама, где је максимум износио 36 дана (1998. год.), а минимум 7 дана (2006. год.).

Према примењеној скали од 1 до 10, изразито облачних дана има 108, када је облачност већа од 8. Сунчаних дана је у просеку 58, када је облачност мања од 2.

Изнети параметри током једне године не представљају просек али приказују у релативним односима климатске карактеристике подручја.

Од ветрова највећу учесталост има ветар северозападног правца као и ветар југозападног правца, који се јавља периодично са релативно великим брзинама од 6 m/sec до 25 m/sec. Током зимских месеци карактеристичан је ветар из правца севера који се јавља у периодима од неколико дана.

Оваква клима не утиче битно на извођење рударских експлоатационих радова током године. Једини период када може доћи до обустављања експлоатације може се очекивати током децембра, јануара и евентуално прве половине фебруара месеца.

Процењује се да се за извођење радова на експлоатацији и производњи агрегата мермера може користити од девет до десет месеци током године.

1.2.13. Приказ постојећег и планираног стања инфраструктурне опремљености

1.2.13.1. Саобраћај

У граници обухвата Плана налази се краћа деоница општинског пута. Планирано је формирање парцеле предметног пута, тако да има просечну ширину од око 13 m, са планираном ширином коловоза од 5,5 m. Са овог пута, остварује се приступ до површине за експлоатацију минералних сировина.

1.2.13.2. Водоснабдевање

Техничка вода на површинском копу се неће користити у знатним количинама, осим за поливање приступних и транспортних путева. Техничка вода ће се обезбедити из цистерне, која ће се долазити, према потреби, до површинског копа.

Снабдевање пијаћом водом ће се вршити из балона, који се пуне и користе за потребе запослених.

1.2.13.3. Одвођење отпадних и атмосферских вода

На предметној локацији, извршиће се постављање мобилног санитарног чвора, а отпадне воде се могу одстрањивати путем специјалног возила, које може да обезбеди пражњење и дезинфекцију мобилних тоалетних кабина и транспорт санитарно-фекалних вода.

Површински коп "Комарице" је коп брдско - дубинског типа, па сва вода која директно падне на коп или се слије са подручја које гравитира ка њему, с обзиром на крстификацију и испуцалост стенске масе, понираће у дубље нивое.

Повремено ће се израђивати плитки канали који ће вршити оцеђивање и одвођење воде са етажа.

1.2.13.4. Електроенергетска инфраструктура

С обзиром на то да у планском подручју нису изграђени електроенергетски објекти, према условима надлежне институције, планирана је изградња трафостанице МБТС 10/0,4 kV одговарајуће снаге. Као резервно напајање, а ради обезбеђења непрекидног напајања електричном енергијом, уз локацију ТС поставити дизел-агрегат одговарајуће снаге, са блокадом повратног напона у дистрибутивни електроенергетски систем. Коридор прикључног далековода биће предмет посебног акта и није предмет овог Плана, а тачна траса биће одређена у сарадњи са надлежном институцијом, управљачем електроенергетске инфраструктуре.

С обзиром на то да планско подручје припада ненасељеном делу територије, потребна електрична енергија се може обезбедити и постављањем соларних панела, односно коришћењем обновљивих извора енергије.

1.2.13.5. Електронска комуникациона инфраструктура

У планском подручју, планиран је коридор за перспективни развој капацитета електронске комуникационе (ЕК) инфраструктуре.

1.3. Карактеристике животне средине у зонама где постоји могућност да буде изложена значајним утицајима

Простор за који се ради План детаљне регулације у постојећем стању представља неизграђено подручје у зони шумског земљишта. Планираним садржајима и активностима на реализацији површинског копа експлоатације минералних сировина доћи ће до промене у начину коришћења земљишта, што може изазвати одређене промене у простору и животној средини.

Због делатности која се обавља у обухвату Плана и планираног површинског копа, цело планско подручје се може посматрати као зона са потенцијално негативним утицајима на животну средину како у обухвату плана тако и на шире окружење.

Сагледавајући основне карактеристике заступљене делатности и технологије рада у обухвату Плана, може се констатовати да се у току редовног рада у предметном комплексу јављају следећи негативни утицаји:

- ***емисија полутаната ваздуха:***

- продуката сагоревања горива у моторима механизације на копу,
- гасова који се емитују при минирању,
- прашине при откопу, минирању и транспорту сировине,
- прашине при раду постројења
- емисија продуката сагоревања горива у моторима са унутрашњим сагоревањем - последице одвијања саобраћаја на државном путу који пресеца планско подручје;

- ***емисија буке:***

- минирање,
- примарна обрада сировине – дробљење,
- бушење,
- манипулација сировинама (утовар, транспорт),
- саобраћај;

- ***генерисање отпадних вода:***

- потенцијално зауљених атмосферских вода,
- санитарно - фекалних отпадних вода,
- кишне воде настале у оквиру површиннског копа на манипулативним и транспортним путевима;

- ***генерисање отпада:***

- јаловина од откривања копа,
- комунални отпад пореклом од запослених,
- амбалажни отпад;

- ***деградација земљишта:***

- уклањање биљног покривача,
- уклањање продуктивног слоја земњишта,
- морфолошке промене.

При планираној урбанистичкој и еколошкој трансформацији и унапређењу делатности, обавезне су мере превенције, санације, спречавања и минимизирања свих значајних утицаја на животну средину. Посебне мере заштите су обавезне како би се предупредили негативни утицаји и ефекти на животну средину и здравље становништва. Заштита животне средине у Плану обухвата:

- план мера и посебних правила за превенцију, смањење, спречавање и компензацију негативних утицаја планираних промена намена простора у циљу одрживог развоја планског обухвата,
- план мера за унапређење и побољшања стања,
- план мера и посебних правила заштите и мониторинга животне средине.

План мера за унапређење и побољшања стања, обухвата мере инфраструктурног уређења и комуналног опремања анализираног подручја, посебно зоне, целине и локације планиране промене намене.

План мера и посебних правила заштите и мониторинга животне средине, обухвата поштовање и примену мера за заштиту ваздуха, површинских и подземних вода, земљишта од загађивања директног и индиректног угрожавања.

Уз стриктно поштовање услова имаоца јавних овлашћења, односно надлежних органа, оргнизација и предузећа, поштовање законске регулативе, норми, стандарда, планираних мера превенције, минимизирања и свођења у законске оквире, плански комплекс ће бити одржив и еколошки прихватљив за локације, дефинисане еколошке зоне, еколошког појаса као и за ширу просторну целину, односно град Крагујевац.

Процена стратешких утицаја и заштита животне средине у Плану и Извештају о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину, обухвата план мера и посебних правила за превенцију, смањење, спречавање и компензацију негативних утицаја планираних радова на реализације планираних пеојеката и пратећих садржаја, план мера за унапређење и побољшања стања, план мера и посебна правила заштите и мониторинга животне средине у току редовног рада, као и план мера и правила за случај акцидента на површинском копу. Дефинисање мера се врши на основу анализе стања животне средине, услова и ограничења, процене могућих утицаја Плана на животну средину и медијума животне средине за које је утврђено да могу бити изложени значајним

1.4. Разматрана питања и проблеми животне средине у обухвату Плана детаљне регулације

У процесу стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана на животну средину.

За оцену стања животне средине извршена је процена на основу постојећег стања, постојећих намена, природних карактеристика просторне целине и ограничења, услова надлежних институција, постојеће документације, као и података постојеће студијске, пројектне и друге доступне документације. Кроз поступак стратешке процене утицаја Плана на животну средину разматрани су потенцијални утицаји у процесу трансформације предметног простора и избор могућих намена и делатности.

Имајући у виду директну међузависност животне средине и људских активности (грађење, експлоатација ресурса, привреда, инфраструктура, пољопривреда), са становишта дугорочне организације коришћења, уређивања и заштите простора и животне средине, дефинисан је стратешки циљ: заштита животне средине кроз активну примену мера заштите, перманентну контролу и одговорност за поштовање и примену принципа одрживог развоја. На простору општине су вреднована и разматрана следећа питања стања животне средине:

- стање и квалитет ваздуха,
- стање и квалитет вода (површинских, подземних, изворишта водоснадбевања),
- стање земљишта (загађеност, деградација, ерозија),
- стање буке,
- стање нејонизујућег зрачења,
- управљање хемикалијама,
- опасност од хемијског удеса,
- управљање отпадом, амбалажом и амбалажним отпадом.

Разматрани су проблеми и еколошки конфликти у простору:

- утицаји на промене токова и нивоа подземних и површинских вода,
- стање и проблеми у зони заштите изворишта водоснабдевања,

- степен инфраструктурне и комуналне уређености и опремљености планског подручја,
- степен еродираности тла,
- стање локалне нормативе у области заштите животне средине.

Сагласно члану 6. Закона о стратешкој процени утицаја („Сл. гласник РС” бр. 135/04 и 88/10), у Извештају о Стратешкој процени утицаја нису посебно разматрана питања везана за климатске промене, промене озонског омотача и прекогранична загађења. Предметни План није посебно меродаван у потенцијално позитивном или негативном смислу, а са аспекта обавеза према међународним споразумима.

1.5. Приказ варијантних решења Плана детаљне регулације

У процесу израде Плана и у поступку процене могућих утицаја стратешког карактера Плана на животну средину, анализирани су следећи аспекти:

- природне карактеристике планског обухвата, постојећа намена простора, створени услови, досадашњи начин коришћења простора, постојеће стање животне средине и еколошки услови у простору;
- стање инфраструктурне и комуналне опремљености и уређености подручја, постојећи начин коришћења природних ресурса;
- услови имаоца јавних овлашћења и надлежних институција у поступку израде Плана и Стратешке процене утицаја на животну средину;
- циљеви планских докумената вишег хијерархијског нивоа и циљеви секторских планова;
- ниво достигнутог развоја и могућности даљег одрживог развоја подручја Плана.

На основу вишекритеријумске анализе и вредновања постојећег стања, планирана намена, са усвојеним правилима уређења и правилима грађења, је могућа уз интегрисање мера заштите животне средине. За процес имплементације Плана, све прописане смернице и мере заштите животне средине, представљају услов за реализацију планиране намене, односно планиране еколошке зоне.

Стратешком проценом утицаја Плана на животну средину разматрана су два могућа варијантна решења:

- **Варијанта I** - да се План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама не усвоји, односно да се настави са досадашњим трендом управљања простором у границама планског документа;
- **Варијанта II** – да се План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама усвоји и имплементира на еколошки прописан начин, применом и поштовањем интегрисаних мера заштите и мониторинга животне средине.

Утицаји стратешког карактера и укупни ефекти Плана на животну средину могу се утврдити кроз процену и поређење постојећег стања, постојеће намене, садржаја и функција простора, циљева и планских решења, односно поређењем разматраних могућих варијантних решења Плана.

1.5.1. Приказ варијантног решења усвајања и имплементације Плана детаљне регулације

Варијантно решење усвајања и реализације (имплементације) План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама (Варијанта II), представља механизам управљања простором и животном средином и омогућава:

- остваривање концепта дугорочног одрживог развоја предметног подручја – површинског копа на локалитету „Комарице“;
- спровођење и примену мера и стандарда за достизање постављених циљева;
- управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин;

- планску реализацију појединачних активности на локацијама, у складу са условима заштите животне средине;
- поштовање смерница и мера планова вишег реда за уређење и грађење на подручју Плана;
- континуирано (фазно) инфраструктурно и комунално опремање и уређење подручја Плана;
- акустично зонирање простора и реализација заштитних зона, појасева и техничких мера заштите;
- успостављање система контролисаног управљања отпадом и отпадним водама, управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин;
- поштовање смерница и мера планова вишег реда за уређење и грађење на подручју Плана;
- поштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу;
- успостављање контроле стања животне средине (мониторинг);

Избор Варијанте II, усвајање Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, представља најбоље понуђено решење са аспекта управљања простором, заштите природних ресурса и животне средине (квалитета површинских и подземних вода, ваздуха, земљишта), у складу је са еколошким начелима и принципима одрживог развоја. Предлог Плана је у сагласности са постављеном еколошком матрицом и омогућава успостављање еколошке контроле у простору планског обухвата.

1.5.2. Приказ варијантног решења не усвајања Плана детаљне регулације

Варијантно решење не усвајања План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама (Варијанта I), може за последицу имати:

- нарушавање основног концепта дугорочног одрживог развоја и стратешких смерница развоја предметног подручја у функцији експлоатационог поља;
- недостатак мера и инструмената за управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин;
- повећан степен ризика од загађивања животне средине услед неконтролисаног управљања простором;
- ризик од загађивања животне средине услед неадекватне инфраструктурне и комуналне опремљености простора (генерисање отпада и отпадних вода, појаве буке, загађења ваздуха, земљишта, вода, појава ерозионих процеса);
- непланска реализација активности на локацији, које не испуњавају претходне услове заштите простора и животне средине;
- угрожавање квалитета ваздуха, вода, земљишта и здравља становништва;
- непоштовање мера обавезног инфраструктурног и комуналног опремања и уређења,
- непоштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу.

1.5.3. Приказ најповољнијег варијантног решења са аспекта заштите животне средине

У поступку процене стратешких утицаја Плана и планских решења, разматрана су варијантна решења (усвајање и не усвајање Плана) како би се извршило поређење и вредновање за избор боље понуђене варијанте са аспекта заштите простора и животне средине. Предложена варијантна решења вреднована су са аспекта:

- могућности успостављања интегралне контроле у простору,
- могућности реализације планираних пројеката на принципима одрживости и економске и еколошке прихватљивости,
- могућности контроле, мониторинга и заштите животне средине.

Поређење варијантних решења извршено је на основу очекиваних позитивних и негативних утицаја које би варијантна решења имала у простору. Ефекти су вредновани са аспекта утицаја на:

- природне вредности-медијуме животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште),
- створене вредности (демографске карактеристике, привредне активности),
- предеоне и пејзажне карактеристике подручја,
- инфрструктурну и комуналну опремљеност подручја,
- просторне и урбанистичке услове и параметре и могућност контролисаног управљања простором.

Еколошки је прихватљиво решење које омогућава:

- примену мера за отклањање, спречавање и компензацију свих значајних утицаја у простору и животној средини;
- рационално коришћење и очување природних ресурса у планској поставци;
- спровођење контроле и мониторинга животне средине;
- поштовање еколошких начела и принципа одрживог развоја.

Избор Варијанте II – усвајање План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, представља боље понуђено решење са аспекта контролисаног управљања простором и аспекта:

- фазне и континуиране реализације планиране намене;
- инфраструктурног и комуналног опремања, што је предуслов за заштиту простора, земљишта и вода и очување капацитета животне средине, боље доступности подручја у функцији становања;
- поштовања прописаних урбанистичких параметара и услова надлежних институција што омогућава даљи одржив развој планског подручја уз укључивање мера превенције, спречавања, ограничења, заштите, минимизирања негативних утицаја и повећање позитивних ефеката, уз сталну контролу и мониторинг животне средине;
- заштите природних ресурса и животне средине (квалитета ваздуха, вода, земљишта, заступљеног биљног и животињског света, односно затеченог биодиверзитета);
- заштите културног наслеђа и природних добара и у складу је са еколошким начелима и принципима одрживог развоја.

Са аспекта контроле и мониторинга стања у простору и животној средине, Варијанта II, односно План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, је у сагласности са постављеном еколошком матрицом и омогућава успостављање еколошке контроле у простору.

1.6. Резултати претходних консултација са надлежним институцијама, заинтересованим органима, организацијама и предузећима

У поступку израде План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама и Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације (Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана), обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, имаоцима јавних овлашћења, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења. Консултације су обављене и прибављени су услови, мишљења и сагласности следећих надлежних и заинтересованих институција, органа, организација, имаоца јавних овлашћења:

- Завод за заштиту природе Србије, Београд, Решење 03 бр. 020-219/3 од 11.02.2020. године;

- Завод за заштиту споменика културе Крагујевац, Решење бр. 182-02/1 од 21.02.2020. године;
- Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Обавештење бр. 1516-2 од 24.01.2020. године;
- Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације, Мишљење бр. 09.15.2.2 бр. 217-1570/20-1 од 30.01.2020. године;
- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде, Водни услови бр. 325-05-00438/2020-07 од 02.07.2020. године;
- Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш, Мишљење бр. 2981/1 од 27.04.2020. године;
- Јавно предузеће за гаудовање шумама „Србијашуме“ Београд, Услови бр. 1796 од 04.02.2020. године;
- Електропривреда Србије, Огранак Електродистрибуција Крагујевац, Услови бр. 24377/2 од 04.02.2019.године;
- Енергетика д.о.о., Обавештење бр, 39/20 од 27.01.2020. године;
- Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“, Услови бр. 1121/1 од 27.01.2020. године;
- Јавно комунално предузеће „Шумадија Крагујевац“, Услови бр. 1-3857 од 11.02.2020. године;
- Јавно комунално предузеће „Шумадија Крагујевац“, Услови бр. 1-2750 од 30.01.2020. године;
- Јавно предузеће „Србијагас“, Обавештење бр. 05-03-2/71 од 27.01.2020. године;
- Телеком Србија, Услови бр. 28687/2-2020 од 27.01.2020. године.

Све консултације и услови имаоца јавних овлашћења су релевантни за процес процене утицаја Плана на животну средину и израду Стратешке процене утицаја, а услови и мере надлежних органа, институција и предузећа су, кроз процес процене, вредновани и имплементирани у планска решења.

2.0. Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја

Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама на животну средину, дефинисани су и изведени из општих и посебних циљева и захтева заштите простора и животне средине утврђених у плановима и секторским документима вишег реда, услова надлежних органа и институција и имаоца јавних овлашћења, као и значајних питања, постојећих просторних и еколошких проблема у обухвату Плана. Еколошком проценом Плана ће, у циљу остваривања општих и посебних циљева заштите простора и животне средине, бити обезбеђен приказ могућих утицаја планираних намена на животну средину, као и смернице за даље поступање при имплементацији Плана.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја се дефинишу на основу смерница, захтева и циљева заштите животне средине проистеклих из планских докумената вишег реда, постојећег стања и капацитета простора и захтева за управљање животном средином за планирани развој планског подручја. Стратешки циљеви заштите животне средине, дати одредбама планова вишег реда, представљају полазне основе за дефинисање општих циљева Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја:

- одржива експлоатација сировинског капацитета уз поштовање прописаних мера заштите, санације и рекултивације деградираног земљишта;
- заштита и унапређење животне средине на Планском подручју, непосредном и ширем окружењу;
- комунално и инфраструктурно опремање подручја;
- заштита здравља становништва непосредног и ширег окружења;
- обезбеђење услова за контролисани, одрживи развој подручја Плана уз континуирано повећање еколошке стабилности, спречавање ризика применом мера заштите, санације, рекултивације и контроле (мониторинга) стања животне средине;
- плански и контролисани равој подручја уз поштовање принципа одрживог развоја и обавезних мера заштите животне средине

Општим циљевима је постављен оквир за даљу разраду и дефинисање посебних циљева и избор индикатора за мерење и праћење њиховог остваривања, све у циљу управљања животном средином и остваривања одрживог просторног и функционалног развоја подручја Плана.

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја Плана на животну средину утврђени су на основу анализе стања животне средине, значајних и битних питања, проблема, ограничења и потенцијала подручја Плана, као и приоритета за решавање еколошких проблема у складу са општим циљевима и начелима заштите животне средине. Еколошки одговорно планирање и коришћење простора у Измена и допуна План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, представљају услов превентивне заштите и побољшања стања у простору и животној средини.

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама на животну средину су:

- заштита ваздуха од загађивања - спречавање емисија у ваздух, у складу са прописаним граничним вредностима;
- рационално и планско искоришћавање експлоатационих ресурса површинског копа на локалитету „Комарице”;
- заштита земљишта, - спречавање емисија у земљиште;
- заштита подземних вода - спречавање загађења подземних вода;

- заштита од свих облика ерозионих процеса;
- заштита и очување постојећих шумских комплекса;
- заштита и очување пољопривредног земљишта;
- биолошка рекултуивација терена по завршетку експлоатације;
- увођење компензацијских мера, мера компензација негативних утицаја експлоатације мермера на локалитету „Комарице";
- очување и унапређење постојећих природних и блиско природних елемената у обухвату Плана;
- адекватно поступање са свим врстама отпада које настају на планском подручју;
- поштовање планских мера, мера заштите животне средине, правила уређења и правила грађења;
- успостављање система контроле животне средине у обухвату Плана, као део шире мреже мониторинга;
- препознавање и деловање на неочекиване и непланиране ситуације како би се избегле или спречиле околности које воде до акцидентних ситуација на локацијама у обухвату Плана и непосредном окружењу;
- сепаратно управљање отпадним водама на Планском подручју;
- покретање поступка процене утицаја на животну средину за планиране пројекте, потенцијалне изворе негативних утицаја на медијуме животне средине, квалитет и капацитет животне средине и здравље становништва и свих корисника простора.

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја омогућавају формирање еколошке матрице за планирану намену простора у обухвату Плана на принципима одрживости и еколошке прихватљивости.

Избор индикатора Стратешке процене врши се на основу карактеристика простора и стања животне средине у границама Плана детаљне регулације. Дефинисани индикатори представљају квалитативне показатеље на основу којих се прати степен достигнутости постављених циљева. Дефинисаним индикаторима Стратешке процене утицаја добијају се подаци о:

- квалитету ваздуха,
- стању земљишта и степену ерозије,
- стању шумске вегетације и степену шумовитости,
- карактеристикама и стању фауне и флоре
- начину експлоатације камена као минералне сировине,
- управљању отпадом и отпадним водама,
- инфраструктурној и комуналној опремљености подручја.

Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице" у Горњим Комарицама представљају услов за остваривање заштите и унапређења стања на Планском подручју. Заштита животне средине на подручју Плана мора бити хијерархијски усклађена са општим смерницама, условима и мерама за заштиту животне средине шире просторне целине, односно условима и мерама на нивоу Просторног плана града Крагујевца.

3.0. Процена могућих утицаја Плана на животну средину

На основу циљева и смерница просторног развоја и услова заштите животне средине из планова вишег реда, од значаја за План детаљне регулације дефинисани су општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја планираних намена.

Основни циљ са еколошког аспекта је интегрална заштита и развој уз поштовање еколошких принципа и принципа одрживости у границама Плана, избегавање конфликата, постизања компромиса и компензације у простору.

План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, оцењен је према могућим утицајима (сагласно критеријумима за оцењивање величине, значаја и вероватноће утицаја - модификована PADC методологија и „MeV Urban” модел) на:

- стање у простору - постојећа и планирана намена,
- стање инфраструктурне и комуналне опремљености,
- постојећи и планирани степен рационалности у коришћењу природних ресурса
- постојећи и планирани степен управљања отпадом,
- постојеће и планирано стање и квалитет животне средине,
- постојећи и планирани степен ефикасности заштите животне средине,
- стање мониторинга животне средине.

3.1. Приказ процењених утицаја варијантних решења Плана

Предложенаваријантна решења су вреднована са аспекта могућих негативних утицаја и ефеката у простору и капацитета за њихово спречавање и ограничавање. У Предлогу Измена и допуне Плана дефинисана је намена и организација простора, просторни капацитети, услови за реализацију инфраструктурног и комуналног опремања и уређења, услови за реализацију планиране експоатације минаралних сировина, смернице, мере и услови заштите животне средине.

При процени могућих утицаја вредновани су негативни утицаји и негативни ефекти због:

- ризика од загађивања животне средине услед неадекватног (неконтролисаног) управљања простором;
- ризика од загађивања животне средине услед неадекватне инфраструктурне и комуналне опремљености простора (генерисање отпада и отпадних вода, појаве буке, загађења ваздуха, земљишта, вода, неконтролисана сеча и прореда околне шуме, појава ерозионих процеса);
- непоштовања законодавства и непознавања праксе и трендова управљања отпадом;

При процени могућих утицаја вредновани су позитивни ефекти и разматрани су са аспекта:

- смањења загађивања ваздуха;
- смањења загађивања земљишта и подземних вода;
- смањење изложености становништва загађеном ваздуху услед подизања емисионих заштитних зона и појасева;
- смањења изложености становништва загађеној животној средини;
- реализације планиране комуналне инфраструктурена подручју Плана;
- развијеног мониторинга животне средине и промена у простору;
- инвестирања у заштиту животне средине;
- наменског коришћења земљишта;
- обавезног управљања отпадом.

3.2. Еколошка валоризација подручја План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама

На основу утврђених потенцијала и ограничења у простору на подручју План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, карактеристика непосредног и ширег окружења, као и постојеће и планиране намене, извршена је валоризација простора у обухвату Плана са еколошког аспекта. Основни циљеви еколошког вредновања простора су:

- утврђивање и валоризовање кључних потенцијала простора;
- идентификација постојећих конфликата и ограничења (просторних, еколошких);
- процена посторно-еколошких капацитета подручја Плана;
- дефинисање просторно-еколошке матрице подручја Плана за одрживи развој.

Посебни циљеви еколошког вредновања простора Плана:

- дефинисање еколошких зона и еколошког појаса;
- утврђивање услова за имплементацију Плана (урбанистичких целина, инфраструктуре, осталих садржаја), услова за активности у простору, услова за спречавање просторних, еколошких и прекограничних конфликата и услова еколошке компензације у простору;
- утврђивање обавезних еколошких смерница и мера за реализацију планиране намене простора у Плану;
- утврђивање обавезних еколошких мера и услова за реализацију планираних еколошких зона са локацијама, објектима, радовима, делатностима и осталим активностима у простору Плана.

Подручје План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, је валоризовано на основу постојећег - затеченог стања, процењених утицаја у границама Плана, непосредног и ширег окружења, планираних објеката, садржаја и инфраструктуре, идентификованих ограничења и условљености у простору. Валоризација је извршена у циљу усклађивања даљег развоја планског подручја према критеријумима економске оправданости, одрживости и еколошке прихватљивости. Концепт заштите и унапређења животне средине за подручје Плана заснован је на:

- заштити простора,
- заштити земљишта,
- подземних и површинских вода,
- превенцији и контроли потенцијалних облика и извора загађивања,
- превенција удеса и удесних ситуација,
- интегралној заштити животне средине и
- мониторингу стања животне средине.

У циљу одрживог и еколошки прихватљивог управљања простором, заштићеним природним вредностима и животном средином, извршена је валоризација простора у обухвату Плана. Да би се проценили могући утицаји, ефекти и последице по животну средину, здравље и безбедност становништва и корисника простора, извршено је вредновање Плана са аспекта заштите животне средине као подлога за најбоље понуђено варијантно решење за даљи, одрживи развој.

На основу просторно-положајних карактеристика анализираног подручја, постојећих ограничења и еколошких конфликата, постојећих садржаја, планираних пројеката и пратећих садржаја, обавезујућих смерница и планираних мера заштите животне средине, које су услов за имплементацију Плана и реализацију планираних пројеката, подручје Измена и допуна Плана генералне регулације се вреднује као:

- Еколошка зона „Експлоатација минералних сировина“
- Еколошки појас „Општински пут“
- Еколошки појас „Река Осаница“

Како би се створили услови за даљи одрживи развој у границама еколошких зона и еколошког појаса, неопходно је да реализацију пројеката прати примена обавезних мера за умањење потенцијално негативних утицаја на стање у простору и квалитет животне средине, односно поступак процене утицаја на животну средину на хијерархијски нижем нивоу.

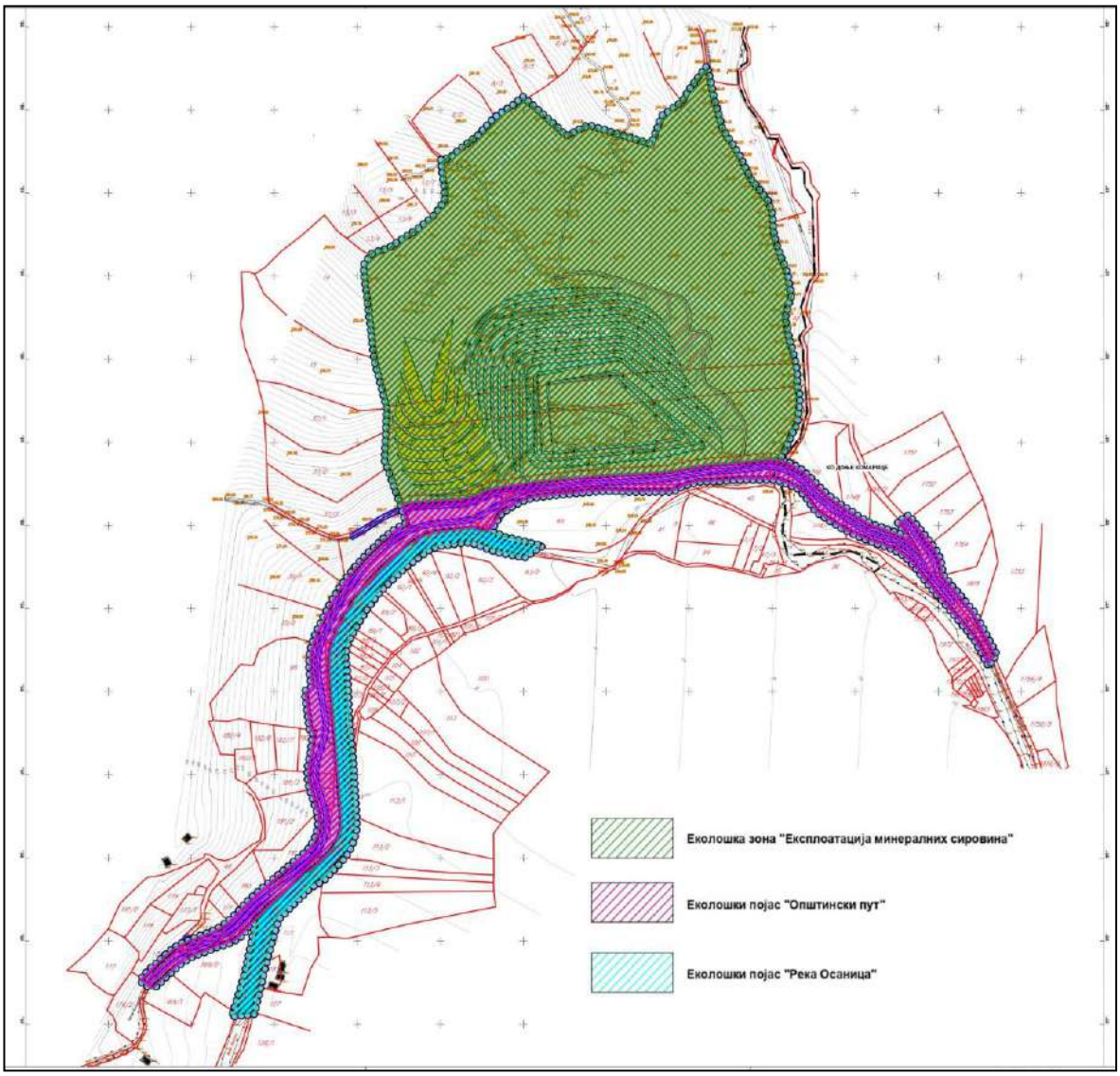

Слика бр. 3: *Еколошка валоризација простора за одрживи развој*

Еколошка зона „Експлоатација минералних сировина“ **-** Простор за експлоатацију минералне сировине заузима површину од око **9,28ha**, а остатак простора је намењен заштитном појасу зеленила и представља резервисани простор за будуће, перспективно ширење површинског копа.

У оквиру простора намењеног за површинску експлоатацију минералних сировина, формираће се плато за смештај објеката у функцији површинског копа (мобилно дробилично постројење, контејери за смештај запослених, колска вага и остали, потребни пратећи садржаји).

По завршетку експлоатације неопходно је извршити рекултивацију терена који је деградиран рударским радовима, у простору завршне контуре површинског копа. Рекултивација деградираних површина подразумева активности на обликовању и враћању природних функција простору пошумљавањем и затрављивањем, за намене које су погодне, односно треба обавити радове на техничкој и биолошкој рекултивацији.

Начин експлоатације садржаће све стандардне радње за ову врсту минералне сировине.

Експлоатација минералне сировине обухвата следеће фазе рада:

- бушење и минирање;
- утовар у мобилно дробилично постројење;
- дробљење и сепарисање.

Смернице и мере заштите животне средине Еколошке зоне „Експлоатација минералних сировина ”:

- реализација планираних пројеката се мора спровести у складу са прописаним урбанистичким параметрима, правилима уређења и правилима грађења прописаних у Плану детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице” у Горњим Комарицама;
- обавезно је исходовање и поштовање услова надлежних органа и институција при реализацији планираних намена, објеката, садржаја, радова и инфраструктурних система;
- у сушном периоду, неопходно је орошавање отворених активних површина етажних платоа, транспортних путева у каменолому, сировина при утовару;
- при бушењу, неопходно је коришћење уређаја за одсисавање прашине и пречишћавање ваздуха на бушаћој гарнитури;
- уоквиру ове еколошке зоне забрањено је прање и сервисирање возила;
- обавезно је управљање свим врстама отпада који настаје у еколошкој зони „Експлоатација минералних сировина” (комунални, амбалажни, неопасни отпад);
- сав чврсти отпад који потиче од боравка запослених на планираној локацији, прикупљати организовано, у судове, за то одређене;
- пражњење контејнера и евакуација комуналног отпада са локације мора бити организована преко надлежног предузећа што се потврђује Уговором о пружању услуга. Учесталост пражњења контејнера утврдити током редовног рада на комплексу ове еколошке зоне;
- након експлоатације сировине извршити рекултивацију и променити намену коришћења;
- вршити редовно одржавање уређаја који производе буку;
- вршити озелењавање и пејзажно уређење, сагласно локацијским условима и еколошким захтевима;
- услед присуства каменитог тла као подлоге, планирати и извести биолошку рекултивацију пошумљавањем, у складу са еколошко-биолошком подлогом терена, како би се присутни супстрат обогатио органском материјом, која ће побољшати његову структуру и покренути биолошке процесе у супстрату, а све у циљу поновног успостављања вегетационог покривача и уравнотежења екосистема;
- за све планиране пројекте (радове, објекте, опрему) обавезан је поступак процене утицаја на животну средину, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину (Сл. гласник РС”,бр. 135/04 и 36/09) Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”,бр. 114/2008).

Еколошки појас „Општински пут“ - коридор општинског пута (Л 323), пролази јужном границом планског подручја и служиће као пеиступни пут површинском копу.

Смернице и мере заштите животне средине Еколошког појаса „Општински пут”:

- у еколошком појасу „Општински пут” планирати све техничко-технолошке и биолошке мере заштите контактног подручја од прашине и буке;
- постојеће зеленило уз еколошки појас „Некатегорисани пут” сачувати;
- планирати заштитно зеленило у виду обостраног линеарног појаса;

- у зони у којој је немогуће формирати природни заштитни појас због конфигурације терена, формирати антизвучне панеле који ће уједно бити и вештачка баријера (изолационо-апсорпциона баријера) од прашине, одређене висине према очекиваним утицајима;
- врсту антизвучних панела прилагодити микролокацијским и геоморфолошким условима терена као најбоље предвиђено решење;
- ограде, дрвеће и засади поред путева подижу се у функцији заштите, али тако да не ометају прегледност пута и не угрожавају безбедност саобраћаја;
- одабир врста приликом формирања заштитног појаса вршити на основу анализе и валоризације постојећег зеленила на подручју Плана и окружењу;
- приликом формирања заштитног зеленила избегавати алохтоне, инвазивне и алергене врсте биљака;
- заштиту ваздуха од загађивања спроводити на основу програма мониторинга, за праћење квалитета ваздуха који мора бити интегрални део мониторинга квалитета ваздуха на подручју града Крагујевца;
- еколошки појас „Општински пут", обавезно квасити и орошавати водом, помоћу цистерне са инсталацијом и уређајем за орошавање;
- мерење буке врше стручне организације, овлашћене од стране ресорног министарства задуженог за послове заштите животне средине, акредитоване за мерење буке, које уједно и прописују услове и методологију мерења буке;
- у циљу контроле животне средине и заштите земљишта од загађивања, у границама еколошког појаса „Општински пут" при имплементацији и реализацији планираних активности, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС",бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

Еколошки појас „Река Осаница" - река Осаница протиче јужном границом Планског подручја, а источно протиче Кукин поток, лева притока Осанице.

Смернице и мере заштите животне средине Еколошког појаса „Река Осаница":

- неопходно је спречити негативне утицаје на квалитет воде у реци Осаници активностима на површинском копу;
- обавезно је организовано управљање санитарно - фекалним отпадним водама које настају на подручју Плана;
- обавезан је претходни третман атмосферских вода до законом захтеваног нивоа пре упуштања у реципијент;
- организовање мониторинга отпадних вода;
- забрањено је упуштање (уношење) свих врста отпадних вода које садрже хазардне и загађујуће супстанце изнад прописаних граничних вредности емисије, а које могу довести до погоршања тренутног стања свих површинских вода;
- забрањено је депоновање, просипање и остављање у зони форланда и у корита за велику воду водотока, било каквих материјала који могу загадити воде;
- забрањено је прање возила, машина, опреме и уређаја у површинским водама и на водном земљишту;

У циљу превенције, спречавања, смањења, отклањања и минимизирања могућих значајних утицаја на природу, животну и друштвену средину, планиране су мере које су дате у Поглављу 3.5. овог Извештаја о СПУ. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице" у Горњим Комарицама, мере превенције, забране, заштите, компензације и мониторинга негативних утицаја на животну средину, а

које се морају спровести у наведеним еколошким зонама при реализацији планираних пројеката и делатности, су обавезне у поступку процене утицаја на животну средину, као нижем хијерархијском нивоу.

3.3. Еколошка компензација

Мере еколошке компензације се дефинишу са циљем ублажавања штетних последица реализације планских решења на животну средину и здравље људи, у складу са Правилником о компензацијским мерама („Сл. гласник РС“, бр. 20/10). Како је циљ компензације на подручју Плана заштита животне средине, здравља људи и квалитета живота локалног становништва и корисника простора, због директних и индиректних утицаја планираних намена, локалитете за формирање нових зелених површина треба утврдити на основу процене вероватноће, обима и карактера могућих негативних утицаја постојећих и планираних садржаја на животну средину. Компензацију зеленила треба спровести тако да допринесе смањењу нивоа буке, емисије загађујућих материја и побољшњу предеоно-пејзажних карактеристика подручја.

Мере еколошке компензације:

- формирати појас обостраног заштитног зеленила дуж планираних и постојећих саобраћајница у складу са локацијским условима;
- приликом формирања заштитног зеленила избегавати алохтоне, инвазивне и алергене врсте биљака;
- у зонама интензивног утицаја буке, мерама компензације уз границе парцела, опционо, формирати „зелене баријере”, антизвучне паное;
- одабир врста приликом формирања заштитног појаса вршити на основу анализе и валоризације постојећег зеленила на подручју Плана и окружењу и еколошко-биолошке подлоге локације.

3.4. Приказ процењених утицаја Плана на животну средину

Утицаји План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, анализирани су на релацији: извори утицаја - утицаји - ефекти и последице. Извори утицаја на квалитет животне средине могу бити планска решења Плана, у позитивном и негативном смислу. Вредновањем планских решења могуће је извршити вредновање утицаја Плана на животну средину и дати процену ефеката у простору и животној средини.

Од значаја за животну средину су решења која се односе на просторни положај планираних намена простора и планиране инфраструктуре.

Кључни извори позитивних и потенцијално негативних утицаја су планска решења реализацију:

- простора-зоне намењене за експлоатацију минералних сировина;
- комунално и инфраструктруно опремање подручја;
- плана управљања отпадом и отпадним водама на подручју Плана;
- заштита од удеса и акцидената у границама Плана.

Од значаја за животну средину су решења која се односе на експлоатацију минералних сировина на површинском копу локалитета „Комарице“.

Утицаји на животну средину**,** генерално, могу бити механички, физички, хемијски, а објекат утицаја су медијуми животне средине преко којих се утицаји преносе или на која

се одражавају. У Стратешкој процени утицаја на животну средину анализирани су следећи чиниоци животне средине:

- природне вредности животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште, предеоно-пејзажне вредности, морфолошке и орографске карактеристике простора),
- положајне карактеристике постојећих и планираних зона и целина.

Последице утицаја у простору и животној средини су промене особина, изгледа или функције, а ефекти могу бити позитивни или негативни или стање без промена, што представља карактеристике утицаја. Процена утицаја на животну средину извршена је у односу на карактеристике утицаја које планска решења могу имати на животну средину, у одоносу на: врсту утицаја, дужину трајања, извор и развој утицаја, реверзибилност, могућност анулирања утицаја, трајност, континуитет, важност (значај) утицаја и степен и карактер потребних интервенција. У односу на време трајања утицаја, дефинисани су: привремени - повремени, дуготрајни ефекти и последице. Ефекти односно последице, сагласно наведеној категоризацији, могу бити:

- у односу на врсту утицаја - позитивни, негативни, нулти;
- у односу на дужину трајања - привремени, трајни;
- у односу на развој утицаја - једноставни, кумулативни, синергетски;
- у односу на извор утицаја - директни, индиректни;
- у односу на реверзибилност - реверзибилни, иреверзибилни;
- у односу на трајност утицаја - дуготрајан, инцидентан;
- у односу на континуитет - континуалан, дисконтинуалан;
- у односу на значај - изразито мали значај, мали значај, средњи значај, врло велики значај;

Поступак оцењивања квалитета животне средине и очекиваних ефеката План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, вршен је на основу вредновања могућих еколошких утицаја (позитивних и негативних). Величина утицаја представља приказ штете или користи од процењеног деловања на квалитет ваздуха, квалитет површинских и подземних вода, земљишта, пејзажне карактеристике просторних целина и зона, природна и културна добра и квалитет животне средине.

Значај утицаја представља размере физичког простора који може бити изложен деловању промена у средини. Утицаји, односно последице, према карактеристикама оцењени су негативним или позитивним предзнаком.Утицаји, односно последице, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус на позитивне промене.

Табела бр. 1: *Критеријуми за оцењивање величине утицаја (модификована PADC методологија)*

Величина утицаја	Ознака		Значење симбола
критичан, врло негативан		-3	онемогућавање функције у датом простору
већи		-2	у већој мери нарушава стање животне средине
мањи		-1	у мањој мери нарушава животну средину
нема утицаја		0	нема промена у животној средини
позитиван		+1	мање позитивне промене и утицаји у животној средини
повољан		+2	повољне промене и утицаји на квалитет животне средине
врло повољан		+3	промене битно побољшавају квалитет животне средине

Значај утицаја процењен је у односу на просторне размере на којима се може остварити утицај планираних намена и очекиваних активности у простору Плана, али и непосредног и ширег окружења. Критеријуми за оцењивање размера утицаја План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, су:

- локални – локацијски – утицаји на нивоу Плана детаљне регулације;

- градски - утицаји од значаја за подручје града Крагујевца;
- регионални – утицаји од значаја за ширу просторну целину – регион;
- национални – утицаји од значаја за ниво Републике Србије.

Табела бр. 2: *Значај утицаја*

Значај утицаја	Ознака	Опис
национални	IV	могући утицаји на нивоу Републике Србије
регионални	III	могући утицаји на ширу просторну целину
Градски/општински	II	могући утицаји на нивоу града Крагујевца
локални (локацијски)	I	могући утицаји на нивоу Плана детаљне регулације

Процена могућих утицаја План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, на животну средину обухвата:

- вредновање чинилаца животне средине у поступку процене утицаја стратешког карактера (укључујући податке о стању и квалитету површинских и подземних вода, стању и квалитету земљишта, стању осталих природних ресурса, микроклиматских карактеристика, биодиверзитету и демографским променама);
- смернице и мере за превентивно деловање, спречавање и ограничавање негативних и потенцијално негативних утицаја, спречавање просторних конфликата (конфликти планираних намена, функција, садржаја) и увођење еколошке компензације за увећање позитивних ефеката Плана на животну средину;
- начин на који су при процени узете у обзир карактеристике утицаја Плана (вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија, локација, просторно-географска област, природна добра, број изложених становника, кумулативна и синергетска природа утицаја).

Циљ еколошког вредновања простора (просторно еколошких зона и целина) је:

- процена могућих утицаја стратешког карактера у планском обухвату и територији града Крагујевца;
- процена могућих директних утицаја стратешког карактера на водне ресурсе локалног и индиректно од ширег просторног значаја,
- процена могућих утицаја стратешког карактера еколошких зона на окружење;
- утврђивање општих и специфичних утицаја и појава у простору и животној средини,
- процена позитивних утицаја у простору и животној средини,
- процена могућих негативних ефеката у животној средини, који постоје или могу настати због карактеристика постојећег стања и планираних пројеката и активности, постојећих конфликата и ограничења у простору и карактеристика планираних промена.

Стратешка процена Плана са аспекта еколошке прихватљивости и одрживости, представља важан корак у поступку доношења одлуке за усвајање:

- планираних намена,
- планиране инфраструктурне опремљености,
- начина коришћења и уређења простора,
- дозвољеног степена утицаја на природу, животну и друштвену средину.

Стратешка процена Плана детаљне регулације представља вредновање са аспекта:

- планираних мера превенције на планском нивоу за спречавање и минимизирање потенцијално штетних утицаја на стање и квалитет ваздуха, површинских вода, земљишта, подземних вода и укупан квалитет животне средине и стање здравља локалног становништва;
- рационалног, еколошки прихватљивог управљања отпадом и отпадним водама на подручју Плана;

- обавезне имплементације мера за санацију, спречавање и отклањање свих значајних утицаја и последица стратешког карактера у простору и животној средини, мера заштите и мониторинга животне средине.

За потребе процене утицаја, као оквир граничних капацитета животне средине подручја Плана, коришћени су услови и подаци надлежних институција, Нацрт План детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, док је постојеће стање дато као процена на основу података мерења и праћења квалитета животне средине и опсервације и евидентирања на терену.

Табела бр. 3: *Вредновање примењених индикатора*

ВРЕДНОВАЊЕ ПРИМЕЊЕНИХ ИНДИКАТОРА				
ОПШТИ ПРОСТОРНИ ЦИЉЕВИ		ИНДИКАТОРИ	ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	
			ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ	ПЛАНИРАНО СТАЊЕ
1.	**ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ**			
	1.1. Ваздух	• емисија загађујућих материја • таложне материје, чађ, SOX, NOx, CO, озон • издувни гасови пореклом из саобраћаја и рударских машина	0	-1/I/II
	1.2. Вода	• квалитет површинских и подземних вода • pH, HPK, BPK_5, органско оптерећење, микробиолошке карактеристике • капацитети и услови каналисања и пречишћавања отпадних вода	+1/I/II/III	-1/I/II/III
	1.3. Земљиште	• процеси деградације, • загађеност земљишта (pH, опасне и штетне материје) • промена намене површина	0	-1/I
2.	**ПРЕДЕОНЕ ВРЕДНОСТИ**			
	2.1. Степен деградације	• експлоатација сировина	0	-1/I/II
	2.2. Уређено зеленило	• уређене зелене површине (процентуално учешће у структури површина) • заступљеност различитих категорија зеленила	0	-1/I
	2.3. Пејзажне карактеристике	• тип предела • шумско земљиште	0	-1/I
3.	**СТВОРЕНЕ ВРЕДНОСТИ**			
	3.1. Инфраструктурна опремљеност	• саобраћај • водоснабдевање • канализација (фекална, атмосферска)	0	+1/I/II
4.	**ДЕМОГРАФСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ**			

	4.1. Број становника	• број корисника простора	0	+1/I
	4.2. Квалитет живота становника	• здравље становника • запосленост	0	+1/I/II
5.	**УСЛОВИ- ПАРАМЕТРИ**			
	5.1. Урбанистички параметри	• правила грађења и уређења	0	+2/I/II
	5.2. Бука	• изложеност становништва • саобраћај, • бука	0	-1/I
	5.3. Отпад	• План управљања отпадом • рекултивација • неконтролисано сметлиште	0	+2/I/II
	5.4. Комунална хигијена	• ниво достигнуте комуналне хигијене	-1/I/II	+2/I/II
6.	**ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТИ**	• градска нормативa • контрола - мониторинг • доступност информација о животној средини	-1/I/II	+2/I/II

3.5. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку процене утицаја Плана на животну средину, мере за спречавање, ограничавање и компензацију негативних утицаја на животну средину

У циљу заштите и унапређења животне средине на планском и ширем подучју, Стратешком проценом утицаја на животну средину су дефинисане мере за ограничење негативних и повећање позитивних утицаја на животну средину. Мере су дефинисане на основу процене постојећег стања природних и створених вредности, капацитета животне средине, планираних садржаја и идентификације могућих извора загађења на подручју обухваћеном Планом детаљне регулације и ширем подручју.

У циљу заштите и унапређења стања животне средине на планском, контактном и подучју потенцијалних утицаја Плана, Стратешком проценом утицаја на животну средину су дефинисане смернице и мере за ограничење негативних и повећање позитивних утицаја на животну средину. Смернице и мере су дефинисане на основу процене постојећег стања природних и створених вредности, капацитета животне средине, постојећих и планираних садржаја, као и преко идентификације могућих извора загађења на подручју обухваћеном Плана детаљне регулације, контактних зона и зона потенцијалних утицаја.

Приликом дефинисања мера заштите животне средине узета је у обзир хијерархијска условљеност Плана и Стратешке процене утицаја, па су у мере заштите уграђене смернице докумената вишег хијерархијског нивоа које се односе на предметно подручје. У мере су интегрисани услови и мере заштите имаоца јавних овлашћења прибављених за потребе израде Плана и Стратешке процене утицаја.

Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину сведу у оквире и границе прихватљивости, односно спрече угрожавање животне средине и квалитет живота становништва и свих корисника простора. Смернице и мере заштите простора и животне средине спречавају еколошке конфликте, омогућавају развој и реализацију планираних намена у границама Плана.

3.5.1. Воде

Заштита и унапређење квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активностима којима се њихов квалитет штити и унапређује преко мера забране, превенције, обавезујућих мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања квалитета живота, живог света, постизања стандарда квалитета животне средине,

смањења загађења, спречавања даљег погоршања стања вода и обезбеђење нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене.

Подручје Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама налази се на северној долинској страни реке Осанице у њеном горњем току.

Значајан утицај на хидрогеолошке карактеристике шире околине лежишта има река Осаница која формира релативно широку речну долину са алувионом дебљине од неколико метара.

У самом лежишту и његовој околини нису регистроване појаве подземних вода ни извора, што посредно указује на малу вероватноћу формирања подземних издани у продуктивној серији мермера.

Заштита и унапређење квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активности којима се њихов квалитет штити и унапређује преко мера забране, превенције, обавезујућих мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања квалитета живота, живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, смањења загађења, спречавања даљег погоршања стања вода и обезбеђење нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене.

Стратешка процена утицаја на животну средину даје основне мере заштите вода које је неопходно даље спровести, на хијерархијски нижем нивоу (разрада и конкретизација кроз поступак процене утицаја на животну средину и Студију о процени утицаја на животну средину за сваки пројекат за који се захтева процена утицаја). Заштита и унапређење квалитета вода заснована је на мерама и активности којима се њихов квалитет штити и унапређује преко мера забране, превенције, обавезних мера заштите, контроле и мониторинга у циљу очувања живота и здравља живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, смањења загађења, спречавања даљег погоршања стања вода и обезбеђење нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене.

У циљу спречавања, ограничења и компензације негативних утицаја Плана на подземне воде, неопходно је спроводити строге мера заштите приликом планирања и реализације планираних пројеката и делатности.

Све смернице и мере заштите вода морају се спроводити у складу са:

- *Законом о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12,101/16 и 95/18);*
- *Уредбом о утврђивању Водопривредне основе РС („Службени гласник РС“, бр.11/02);*
- *Уредбом о класификацији вода („Сл. гласник СРС”, бр. 5/68);*
- *Уредбом о категоризацији водотока („Сл, гласник СРС”, бр. 5/68);*
- *Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл.гл.РС“, бр.67/11, 48/12 и 1/16);*
- *Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл.гласник РС“, бр.24/14);*
- *Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл.гласник РС“, бр. 50/12);*
- *Уредбом о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Сл.гласник РС“, бр. 88/10 и 30/18);*
- *Правилником о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Сл.гласник РС“, бр. 96/10);*
- *Правилником о одређивању граница подсливова („Сл.гласник РС“, бр.54/11);*
- *Правилником о опасним материјама у водама („Сл. гласник СРС”, бр. 31/82);*
- *Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник СР”, бр. 33/16);*

- *Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 74/11);*

Смернице и мере за заштиту вода:

- забрањено је директно и индиректно загађивање подземних вода у обухвату Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама;
- све активности на планском подручју, у свим фазама имплементације Плана и реализације планираних пројеката, садржаја и инфраструктуре: радови који обухватају претходна истраживања, бушења, утовар, транспорт, помоћни радови (одржавање радилишта на површинском копу, израда и одржавање транспортних путева, одржавање објеката за одводњавање, одржавање косина површинског копа, снабдевање механизације горивом на терену), и остале активности на планском подручју морају се спроводити искључиво према условима и мерама које обезбеђују заштиту подземних вода;
- при извођењу свих, напред наведених радњи, обавезне су мере техничке и еколошке заштите од загађивања подземних вода и земљишта;
- у случају хаваријског изливања, просипања опасних и штетних материја, обавезна је хитна санација угрожене локације-одговор на удес, у складу са планом заштите од удеса;
- обавезно је редовно одржавање и одводњавање простора од непосредног значаја, директног и индиректног утицаја на стање у простору, стање и квалитет животне средине и социоекономске услове локалног становништва;
- За заштиту од површинских вода које гравитирају са сливних подручја ка копу, предвидети израду заштитних ободних канала;
- у циљу контроле животне средине и заштите водних тела од загађивања, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”,бр.114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

3.5.2. Ваздух

Заштита и очување квалитета ваздуха на подручју Плана детаљне регулације, обухвата мере превенције и контроле емисије загађујућих материја из свих извора загађења (покретних и стационарних), како би се спречио њихов утицај на постојећи квалитет ваздуха и минимизирали потенцијално негативни ефекти на животну средину.

Анализом извора загађења ваздуха суспендованим честицама (минерална прашина) у технолошком процесу експлоатације камена идентификовани су следећи извори загађивања:

- еолска ерозија суве површине на активним етажама и површинама (површински коп - каменолом, одлагалиште);
- трасе пута за камионски транспорт као линијски извори;
- рударске машине и технолошка опрема на каменолому;

Значајну потенцијалну опасност за ваздух у животној средини представљају суспендоване честице (минерална прашина) чије вредности емисија у одређеним природним условима могу бити изнад граничних вредности прописаних за настањена подручја. Настајање дисперзне фазе (лебдеће прашине) у ваздуху радне околине везано је, у већој или мањој мери, за све пројектоване фазе технолошког процеса експлоатације камена.

Загађивање ваздуха минералном прашином, у великом зависи од метеоролошких услова, што значи да повремено у сушним периодима током године, минерална прашина може представљати потенцијални загађивач ваздуха у активној средини.

Загађивање ваздуха издувним гасовима из мотора рударских утоварних, транспортних и помоћних машина везано је за емисију следећих гасова: угљен-моноксид, угљен-диоксид, азотних оксида, сумпор-диоксида, акролеина итд.

Полутанти као што су издувни гасови, на каменоломима са дисконтинуалном технологијом експлоатације и малим капацитетом, по интензитету емисије спадају у мале изворе загађења и не евидентирају се као значајни узрочници угрожавања животне средине.

Заштита ваздуха обухвата планирање мера за имплементацију Плана које могу имати сложени карактер, кумулативно и синергијско дејство на квалитет ваздуха.

Све смернице и мере заштите ваздуха морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 36/09 и 10/13);*
- *Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Сл. гласник РС", бр. 6/16);*
- *Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС”, бр.11/10, 75/10 и 63/13);*
- *Уредбом о методологији прикупљања података за Национални инвентар емисије гасова са ефектом стаклене баште („Сл. гласник РС”, бр.81/10);*
- *Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл.гласник РС”, бр. 111/2015);*
- *Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл.гласник РС”, бр. 5/2016);*
- *Уредбом о методологији за израду инвентара емисија и пројекција загађујућих материја у ваздух („Сл.гласник РС”, бр. 3/2016);*

Смернице и мере заштите ваздуха:

- обавеза Носиоца Пројекта је да примени најбоље доступне технологије у процесу експлоатације минералних сировина;
- заштиту ваздуха од загађивања спроводити на основу програма мониторинга, са мерним местом за праћење квалитета ваздуха, који мора бити интегрални део мониторинга квалитета ваздуха на подручју града Крагујевца;
- емисионе вредности у ваздух одржавати у границама прописаним Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл.гласник РС”, бр. 111/2015);
- обезбедити доступност резултата испитивања и праћења стања квалитета ваздуха;
- смањење запрашености на површинском копу, могуће је постићи превентивним интервенцијама, орошавањем, проветравањем и усисавањем на местима утовара при њеном великом издвајању;
- у циљу контроле животне средине и заштите ваздуха од загађивања, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС",бр. 114/08) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

Посебне мере заштите ваздуха

- потребно је спровести мере за смањење загађивања ваздуха у поступку пројектовања, градње и редовног рада и морају се одржавати и спровести мере тако да се не испуштају загађујуће материје у ваздух у количини већих од граничних вредности емисије;
- редовно вршити орошавање свих површина по којима се креће механизација;
- обавезно вршити квашење и орошавање водом, интерних саобраћајних површина и приступних путева помоћу одговарајућег уређаја или система за квашење и орошавање;
- саобраћај који ће се одвијати на насутим путевима етажним и транспортним обављати у контролисаном режиму (мале брзине кретања – до 20 km/h);
- операције бушења вршити бушећим гарнитурама опремљеним уређајем за отпрашивање са филтер врећом;
- емисија аерополутаната из издувних система ангажованих средстава мора бити усклађена са важећим прописима и стандардима што се контролише сваке године редовним техничким прегледом;
- у случају да се у процесу обављања делатности могу емитовати гасови непријатних мириса, Носилац Пројекта је дужан да примењује мере које ће довести до редукције мириса и ако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вредности емисије;
- преко акредитоване лабораторије вршити испитивање квалитета ваздуха (мерење концентрације суспендованих честица у ваздуху) у циљу процене утицаја експлоатације камена динамиком и на начин који се прописује Студијом о процени утицаја на животну средину, а у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 36/09)

3.5.3. Земљиште

Загађење земљишта на подручју Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице” у Горњим Комарицама може бити последица одвијања технолошких радова, по следећем технолошком редоследу (бушење, утовар, транспорт, помоћни радови), неадекватног управљање отпадом, отпадним водама и као последица различитих пољопривредних активности на околном пољопривредном земљишту. Опште мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта (систем заштите земљишног простора) и његово одрживо коришћење, које се остварује применом мера системског праћења квалитета земљишта:

- Праћење индикатора за оцену ризика од деградације земљишта;
- Спровођење ремедијационих програма за отклањање последица контаминације и деградације земљишног простора, било да се они дешавају природно или да су узроковани антропогеним активностима.

Све смернице и мере заштите земљишта морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);*
- *Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС”, бр.23/94);*
- *Уредбом о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Сл. гласник РС“, бр. 88/10 и 30/18).*

Мере заштите земљишта од загађивања и деградације:

- реализација планираних пројеката се мора спровести у складу са прописаним урбанистичким параметрима, правилима уређења и правилима грађења у Плану детаљне регулације;
- у колико се при земљаним радовима, у оквиру граница обухвата Плана, наиђе на археолошки материјал, без одлагања прекинути даље радове и обавестити надлежни Завод за заштиту споменика културе и предузети мере да се налаз не уништи и не оштети, те да се сачува на месту и у положају у коме је откривен -

(Закон о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр.71/94,52/11 и 99/11-др.закон));

- у поступку имплементације Плана, реализације и редовног рада површинског копа на локалитету „Комарице” одржавати машински парк у исправном стању, у циљу спречавања могућности доспевања нафте, деривата и машинског уља у земљишта и подземне воде. Све машине које се користе на површинском копу и превозна средства морају поседовати сертификате везане за заштиту животне средине;
- обавезно је управљање отпадом у складу са Законом о управљању отпадом и подзаконским актима на подручју Плана, према Плану управљања отпадом које подразумева прикупљање, примарну селекцију, транспорт и одлагање отпада преко надлежног комуналног предузећа;
- обавезна је контрола управљања отпадним водама у границама Плана како би се спречиле хаварије и изливање отпадних вода у земљиште;
- обавезно је планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за оне делатности за које се очекује да ће знатно оштетити функције земљишта;
- носилац пројекта, потенцијални загађивач или његов правни следбеник, обавезан је да отклони узрок загађења и последице директног или индиректног загађења животне средине и сноси укупне трошкове, који укључују трошкове ризика по животну средину и трошкове уклањања штете нанете животној средини;
- откопавање вршити тако да се не угрози стабилност терена на локацији и у окружењу уз обавезне мере заштите од ерозија и појаве клизишта;
- након завршетка експлоатације предвидети санацију и рекултивацију терена, а према посебном Пројекту санације и рекултивације чија је израда дефинисана законском регулативом;
- број етажа, нагиб и ширину етажних равни каменолома пројектовати тако да се избегне могућност појаве нестабилности;
- у случају да се будућим активностима на површинском копу утиче на загађивање околног замљишта, Носилац пројекта појединачних пројеката, потенцијалних загађивача у обавези је да изради извештај о стању земљишта који мора бити издат од стране стручне организације, акредитоване за узорковање и испитивање земљишта и воде према SRPS, ISO/IEC 17025 стандарду; носилац пројекта који деградира животну средину дужан је да изврши ремедијацију или санацију деградиране животне средине, у складу са пројектима санације и ремедијације на које ресорно Министарство даје сагласност;
- у циљу контроле животне средине и заштите земљишта од загађивања, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”,бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

Заштита од земљотреса

На основу карте сеизичког хазарда за повратни преиод Републичког сеизмолошког завода, подручје површинског копа „Комарице” припада зони 8°MCS скале.

Заштиту од земљотреса спроводити кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и трасирање главних коридора комуналне инфраструктуре дуж саобраћајница и зелених површина на одговарајућем растојању од објеката.

Све активности везане за експлоатацију минералних сировина и пројектовање и изградњу рударских објеката реализовати кроз примену:

- *Правилника о привременим техничким прописима за грађење у сеизмичким подручјима („Сл. лист СФРЈ”, бр. 39/87) - не важи за објекте високоградње;*
- *Правилника о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима („Сл. лист СФРЈ”, бр. 31/81, 49/82, 29/83; 52/90);*
- *Правилника о техничким нормативима за санацију, ојачање и реконструкцију објеката*

  високоградње оштећених земљотресом и за реконструкцију и ревитализацију објеката високоградње („Сл. лист СФРЈ”, 52/85);

- *Правилника о техничким нормативима за пројектовање и прорачун инжињерских*

  објеката у сеизмичким подручјима.

3.5.4. Заштита и унапређење природе, природних добара и предела

Према Решењу о условима заштите природе 03 бр.020-2019/3 од 11.02.2020.године , Завода за заштиту природе Србије, а на основу Централног регистра заштићених природних добара Србије, утврђено је да се предметно подручје не налази у просторном обухвату еколошке мреже нити у простору евидентираних природних добара. Предметно подручје није део јединствене Еколошке мреже Републике Србије. Планирани радови нису у супротности са донетим прописима и документима из области заштите природе.

Мере заштите природе ће се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити природе („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 91/10 и 14/16 и 95/18-др.закон);*
- *Законом о шумама („Сл. гласник РС”, бр.30/10, 93/12, 89/15 и 95/18-др.закон);*
- *Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр.102/10).*

Заштита природе обухвата:

- очување и заштита високог зеленила и вреднијих примерака дендофлоре (појединачна стабла);
- инфраструктурно опремање планског подручја по еколошким стандардима којима се спречавају негативни утицаји на природу;
- евакуацију отпадних вода након одговарајућег третмана вршити преко канализационог система или на други одговарајући начин;
- након завршетка експлоатације извршити санацију и рекултивацију терена према посебном Пројекту санације и рекултивације чија је израда дефинисана законском регулативом;
- рекултивацијом предвидети планирање зеленил, како би се обезбедио највиши ниво очувања и унапређења квалитета животне средине у оквиру подручја Плана;
- носилац пројекта је дужан да обезбеди ефикасан мониторинг животне срдине уз могућност брзе интервенције у случају акцидентних ситуација;
- одрживо коришћење и управљање природним добрима и ресурсима;
- усклађивање људских активности, економских и друштвених развојних планова и пројеката са одрживим коришћењем обновљивих и необновљивих природних ресурса;
- дугорочно очување природних екосистема и природне равнотеже;
- при озелењавању избегавати инвазивне (агресивне алохтоне) врсте, и врсте које су детерминисане као алергене;
- унапређење стања шумских екосистема на подручју Плана; дугорочно очување природних предела и природне равнотеже;
- ако се приликом извођења радова наиђе на природно добро геолошко палентеолошког или минеролошког – петрографског порекла, инвенситор је дужан да о томе обавести Завод за заштиту природе Србије и да преузме све мере заштите простора до доласка овлашћених лица;

3.5.5. Нејонизујуће зрачење

Заштита од нејонизујућих зрачења обухвата услове и мере заштите здравља људи и животне средине од штетног дејства нејонизујућих зрачења, односно електромагнетног зрачења, услове коришћења извора нејонизујућих зрачења и представљају обавезне мере и услове при планирању, коришћењу и уређењу простора. Заштита од нејонизујућег зрачења спроводиће се у складу са одредбама:

- *Закона о заштити од нејонизујућег зрачења („Сл. гласник РС", бр.36/09).*

Смернице и мере заштите од нејонизујућег зрачења:

- поштовати правила дефинисана планом вишег реда у погледу избора локације и услова при евентуалном захтеву за постављање извора нејонизујућег зрачења, са посебним освртом на намену становања у окружењу и очекивану повећану фрекфенцију људи на локацији планског обухвата, сходно намени простора.
- обавезна је контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења.
- у циљу контроле животне средине, контроле и заштите здравља становништва од извора нејонизујућег зрачења, прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине и здравља становништва, потребно је покретање поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине и доношење одлуке о изради /не изради Студије о процени утицаја на животну средину за планиране пројекте потенцијалне изворе нејонизујућег зрачења.

3.5.6. Бука и вибрација

Имплементација Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице" у Горњим Комарицама ће имати еколошки утицај са становишта негативних ефеката буке на квалитет и капацитет животне средине. Како би негативни утицаји буке коју генеришу експлоатација минералних сировина, били сведени у границе прихватљивости, морају се поштовати смернице и мере превенције, спречавања, отклањања и заштите од штетних ефеката буке по живот и здравље локалног становништва у зонама утицаја и квалитета животне средине окружења.

Заштита од буке на подручју Плана спроводиће се у складу са:

- *Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);*
- *Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС", бр.75/10);*
- *Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини („Сл. гласник РС", бр. 72/10);*
- *Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Сл. гласник РС", бр.72/10);*

Смернице и мере заштите од буке и вибрација

- носиоци пројеката који у обављању делатности које емитују буку, одговорни су за сваку активност којим се проузрокује ниво буке виши од прописаних граничних вредности;
- носиоци пројеката генератори буке су у обавези да примењују мере техничке заштите од буке за све објекте и делатности генераторе буке;
- обавезно је подизање заштиних баријера (вештачких и/или природних) према угроженим зонама и појединачним локацијама;
- обавезна је реализација појаса заштитног зеленила у оним деловима Планског подручја у који могу представљати потенцијалне изворе буке;
- избор зеленила мора бити прилагођен зонским и локацијским условима, у складу са пејзажним и еколошко-биолошким захтевима;

- у зони у којој је немогуће формирати природни заштитни појас, због конфигурације терена, формирати антизвучне панеле који ће уједно бити и вештачка баријера од прашине;
- извори буке морају поседовати исправе са подацима о нивоу буке при прописаним условима коришћења и одржавања као и упутствима о мерама за заштиту од буке (атест, произвођачка спецификација, стручни налаз о мерењу нивоа буке);
- мерење буке врше стручне организације, овлашћене од стране ресорног министарства задуженог за послове заштите животне средине које уједно и прописује услове и методологију мерења буке;

у циљу контроле животне средине и заштите подручја, становништва и екосистема од прекомерне буке , у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС",бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

3.5.7. Управљање отпадом

Мере управљања отпадом дефинисане су на основу смерница из докумената вишег реда као и на основу процењене количине и карактера отпада који ће настајати на подручју Плана. Концепт управљања отпадом на подручју Плана мора бити заснован на укључивању у систем локалног концепта управљања отпадом, преко Локалног плана управљања отпадом града Крагујевца, као и на примени свих неопходних организационих и техничких мера којима би се спречили потенцијални негативни утицаји на квалитет животне средине.

Управљање отпадом на подручју Плана мора бити део интегралног управљања отпадом на локалном и регионалном нивоу и спроводиће се у складу са:

- *Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр.36/09, 88/10,14/16 и 95/18);*
- *Законом о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС”, бр.36/09);*
- *Уредбом о одлагању отпада на депоније („Сл. гласник РС”, бр.92/10);*
- *Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл.гласник РС” бр.56/10);*
- *Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр.92/10);*
- *Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр.17/17);*
- *Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање(„Сл. гласник РС”, бр.7/20);*
- *Правилником о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр.98/10);*

Активности на површинском копу „Комарице” довешће до генерисања:

- јаловине од откопа,
- комуналног отпада,
- амбалажног отпада,
- отпад из таложника атмосферских вода.

Концепт управљања отпадом на подручју Плана се заснива на евакуацији отпада са планског подручја на градску депонију на територији општине Прешево као и на примени свих неопходних организационих и техничких мера којима би се минимализовали потенцијални негативни утицаји на квалитет животне средине.

Опште мере управљања отпадом:

- вршити сакупљање, разврставање и безбедно одлагање отпада који настаје на локацији;

- склопити Уговор о преузимању свих врста отпада (отпадне гуме, метал, пластика, отадна рабљена уља, мазива, филтри и крпе) са овлашћеним сакупљачима;
- водити уредну евиденцију о предатим количинама отпада и попуњавање документа о кретању отпада;
- сав отпад који се сакупи у току редовног рада или ванредних интервенција на механизацији и средствима рада сакупити раздвојено и чувати до предаје овлашћеним сакупљачима;
- за сакупљање отпадних гума жичаном оградом одвојити простор дела у којем ће се чувати гуме;
- за сакупљање осталих врста отпада поставити сандуке и контејнере уз обележавање групе отпада која се у њима сакупља;
- обезбедити локацију за одлагање јаловине, на терену који треба да је стабилан, изван зоне водне ерозије и спирања;
- од јаловине одвојити хумусни материјал, депоновати га, сачувати и након завршетка експлоатације користити га за санацију и рекултивацију;
- депоновање материјала вршити на такав начин да се спречи његово одношење ветром или кишом у околни простор;
- талог у таложницима који се сакупи при чишћењу таложника одлагати заједно са јаловином на јаловиште и користити при рекултивацији;
- складиштење камена и отпадне ризле вршити у границама Плана односно у функционалном простору површинског копа;
- забрањено је одлагање и спаљивање отпада који се може поново користити.

Опште мере за управљање амбалажним отпадом - управљање амбалажом и амбалажним отпадом се спроводи у складу са:

- условима заштите животне средине које амбалажа мора да испуњава за стављање у промет;
- условима за управљање амбалажом и амбалажним отпадом;
- обавезом извештавања о амбалажи и амбалажном отпаду.

3.5.8. Мере заштите од удеса и удесних ситуација

На планском подручју постоји вероватноћа појаве удесних ситуација. У свим фазама имплементације Плана обавезне су мере превенције, спречавања, отклањања узрока, контроле и заштите од удеса и удесних ситуација, у циљу заштите живота и здравља и људи и животне средине.

Потенцијалне удесне ситуације са вероватноћом јављања су:

- природне катастрофе (земљотреси, пожари, јаке провале облака, велике хладноће и мразеви идр.),
- намерне или стохастичке хаварије (процуривање и просипање нафтних деривата, обурвавање материјала - камене масе, неправилан рад и отказивање ангажоване механизације)
- и ратна разарања.

Могући узрочници избијања пожара су :

- људски фактор (нестручна употреба отвореног пламена, непридржавање радне дисциплине и сл.),
- деловање топлоте у току дужег временског периода,
- статички електрицитет.
- неисправност уређаја за рад,
- удар грома и др.

У току фазе бушења стенске масе до акцидента може доћи због обурвавања материјала (непозната компактност сировинске масе, појава пукотина), лошег постављања опреме за

бушење и људске грешке. Наведени акцидент је просторно ограничен на саму локацију те не угрожава значајно животну средину. Потенцијално угрожени су запослени ангажовани за наведене операције те је неопходно предузети све мере заштите на раду у складу са прописима.

При утовару до удеса може доћи због неправилно одабраног начина приступа одминираном материјалу на етажној равни, неправилног постављања камиона за утовар, оштећења пнеуматика на ангажованој механизацији или других дефеката који могу прекинути утоварни циклус. Такође, као потенцијални узроци акцидента идентификовано је отказивање кочионог система на ангажованој механизацији, превртање возила услед неправилног пуњења корпе, неравнине на транспортном путу, пуцање пнеуматика или ломови полуосовина, неприлагођене брзине кретања условима на путу.

Као потенцијални акцидент у фази формирања нових етажа идентификована је хаварија на ангажованим машинама која може резултирати истицањем нафтних деривата, масти и уља.

Уз ангажовање исправне механизације, обзиром на планирани и потребни обим радова, вероватноћа наведеног акцидента је веома мала. Уколико до наведеног акцидента дође, обавезна је хитна санација контаминираног терена. Да акцидентално просут нафтни дериват не би угрозио животну средину, неопходно је извршити санацију терена загађеног нафтним дериватима. Расуто гориво долази до земишта у које дифундује брзином и у дубини која зависи од локалног састава педолошког слоја, при чему долази до контаминације земљишта на локалном нивоу. У вишим пределима педолошки слој је релативно танак, неуједначен, растресит, измешан са каменом ситнежи. Расути нафтни деривати могу загадиити подземне воде спирањем атмосферских вода из загађеног земљишта.

Заштита од удеса и удесних ситуација на подручју Плана спроводиће се у складу са:

- *Законом о заштити од пожара („Сл. Гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/15-др.закон);*
- *Законом о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник СРС”, бр. 44/77 и 18/89);*
- *Законом о заштити од пожара („Сл. Гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18);*
- *Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. Гласник РС”, бр. 87/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. Гласник РС”, бр. 3/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл.лист СРЈ”, бр. 81/1995);*
- *Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Сл.лист СФРЈ”, бр. 53/88, 54/88 и 28/95);*
- *Правилником о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара („Сл.лист СФРС”, 30/91);*
- *Правилником о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара („Сл.лист СРЈ”, бр. 87/1993);*
- *Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Сл. лист СРЈ”, бр.11/96).*

Мере заштите животне средине и одговор на удес:

- у случају процуривања нафтних деривата, уља и мазива, обавезно је одмах спровести мере одговора на удес, у складу са захтевом удесне ситуације;
- у циљу адекватног управљања заштитом од удесних ситуација, обавезан је План заштите од удеса са мерама за одговор на удесну ситуацију за сваки пројекат посебно;
- у циљу контроле животне средине и прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине, у границама Плана, при имплементацији и реализацији

планираних пројеката, објеката, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”,бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину;

- неопходно је извести одговарајући систем противпожарне заштите у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, 111/2009, 20/2015, 87/2018 и 87/2018 - др. закони). Посебну пажњу посветити обуци и контроли запослених као и квалитету и атесту противпожарне опреме планиране за уградњу;
- са простора комплекса уклонити сав запаљив материјал у циљу смањења последица евентуалног пожара у склопу превентивних мера заштите;
- при реаговању у случајевима опасности, обавезно је коришћење адекватне заштитне опреме (заштитно одело, обућа, наочаре, рукавице, маске);
- после удеса: Носилац Пројекта је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа, о ванредном догађају обавести надлежни орган ресорног министарства; Обавештење садржи информације о околностима ванредног догађаја, месту, времену, непосредној опасности по здравље људи и опис предузетих мера; Сва места где је настала хаварија се морају поправити и потпуно санирати у најкраћем року.

4.0. Смернице за ниже хијерархијске нивое

Еколошка процена Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама представља основ за вредновање простора при избору Пројекта и предлога мера за заштиту животне средине, а у циљу даљег одрживог развоја.

Обавезујућа смерница Стратешке процене за нижи хијерархијски ниво је обавеза Носиоца Пројекта да се надлежном органу обрати Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину.

У складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС",бр. 114/08), потребно је покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о поступку процене утицаја на животну средину, односно одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

5.0. Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана (мониторинг)

Основни циљ мониторинг система је да се обезбеди, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите, у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Програм праћења стања животне средине (мониторинг) има за циљ да обезбеди праћење утицаја на природу и животну средину у обухвату планског документа, дефинисаних овом Стратешком проценом и реализацију услова и мера заштите у току спровођења Плана.

Методологија, учесталост мерења, обавезе надлежних органа и друга питања везана за мониторинг програм, биће дефинисани посебним програмима за сваки појединачан пројекат, у току спровођења плана. Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања животне средине, што обухвата праћење природних услова и фактора утицаја, односно праћење промена стања и карактеристика природе и животне средине у анализираном простору. Циљеви мониторинга (праћења стања) животне средине на подручју Плана су:

- заштита здравља становништва,
  заштита подземних вода и површинских вода,
- очување квалитета земљишта,
- очување квалитета ваздуха,
- стварање услова за оцењивање стања животне средине на подручју Плана на основу резултата мерења.

Мониторинг животне средине на подручју Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама обухвата Програм мониторинга (праћења стања) животне средине:

- праћење квалитета ваздуха,
- праћење квалитета и количина отпадних вода,
- праћење квалитета површинских вода и подземних вода,
- праћење квалитета земљишта,
- праћење нивоа буке,
- мониторинг отпада.

Резултати мониторинга су основ за оцену стања природне и животне средине на подручју Измена и допуна Плана детаљне регулације. Програм праћења стања животне средине, мониторинг, дефинисан је Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 (др. закон), 72/09 (др. закон), 43/11 (УС), 14/16 и 95/18) и реализује преко акредитованих лабораторија, а извештаји о резултатима мониторинга морају бити доступни надлежној еколошкој инспекцији и јавности.

Мониторинг квалитета ваздуха врши се у циљу утврђивања концентрација загађујућих материја у ваздуху. Мерна места за праћење квалитета ваздуха на подручју Плана детаљне регулације организовати тако да представљају релевантне тачке за сваку зону утицаја посебно, што ће бити дефинисано у поступку процене утицаја на животну средину за планирани пројекат површинског копа „Комарице“. Мониторинг квалитета ваздуха вршиће се у складу са Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС” бр. 36/09-60, 10/13-30).

Контрола квалитета отпадних вода се врши у циљу оцењивања квалитета оборинских и атмосферских вода које се испуштају у реципијент. Праћење квалитета ових отпадних вода врши се на местима излива у реципијент и то пре мешања отпадних вода са водама реципијента. Мониторинг отпадних вода подразумева и катастар свих отпадних вода (санитарно-фекалне, рудничке процесне), обавезан третман и контролу квалитета након пречишћавања а пре упуштања у реципијент, у складу са Правилником о начину и

минималном броју испитивања квалитета отпадних вода („Сл. гласник СРС”, бр. 47/83, 13/84). У оквиру планираног пројекта, који у току редовног рада генерише отпадне воде, обавезно је успостављање мониторинга отпадних вода, преко акредитоване лабораторије.

Носиоци планираних пројеката су у обавези да обезбеде континуално праћење количине и протока отпадних вода које се испуштају у реципијент након пречишћавања. Мониторинг отпадних вода се утврђује у поступку процене утицаја на животну средину.

Мониторинг квалитета земљишта обухвата праћење промена у морфологији и физичким карактеристикама терена које настају у поступку експлоатације лапорца као и количине уклоњеног хумуса и јаловине са површинског копа. Мониторинг земљишта представља основ за спровођење поступка рекултивације по завршетку експлоатационих радова.

Мониторинг нивоа буке је потребно вршити у зони најближих стамбених објеката где је утицај буке највећи. Потреба за мониторингом буке се утврђује у поступку процене утицаја планираног пројекта на животну средину. Мониторинг буке вршиће се у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр.36/09 и 88/10).

Мониторинг отпада има за циљ праћење, контролу и управљање свим врстама и категоријама отпада у оквиру граница Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице”, а према Плану управљања отпадом (утврђивање врста, категорија и количина отпада која настаје у комплексима) у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр.36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018-др.закон).

5.1. Права и обавезе надлежних органа

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о СПУ) представља механизам којим се обезбеђује одржива и еколошки прихватљива заштита простора и животне средине, у току израде планског документа којим се планира реализација експлоатације минералних сировина на повшинском копу „Комарице“, односно у току припреме, израде и имплементације Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама.

Процена утицаја стратешког карактера представља комплексан и целовит процес и поступак који омогућава и обезбеђује укупно сагледавање планираних намена, са аспекта заштите природе, заштите заштићених подручја и животне средине и даје могућност за усвајање најприхватљивијих планских решења са предлогом услова и мера којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и прихватљив, али рационалан начин.

У процесу стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 88/10) и Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр.72/09, 81/09,64/10,24/11,121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19-др.закон) дефинисане су обавезе надлежних органа и носиоца планираних пројеката.

Обавезе надлежног органа за припрему планског документа и надлежног органа за послове животне средине:

- надлежни орган задужен за припрему Измена и допуна Плана је у обавези да органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама достави на мишљење Извештај о Стратешкој процени утицаја Измена и допуна Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама;
- надлежни орган задужен за припрему Плана је у обавези да, пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о Стратешкој процени утицаја, обезбеди учешће јавности и заинтересованих органа и организација у разматрању Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације површинског копа на

локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама и изради Извештај о учешћу јавности и заинтересованих органа и организација;
- надлежни орган задужен за припрему Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у Извештај о Стратешкој процени утицаја, времену и месту одржавања јавне расправе и начину достављања мишљења;
- надлежни орган задужен за припрему Плана израђује Извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности са свим мишљењима, мишљењима изјављеним у току јавног увида и јавне расправе о Плану и Извештају о Стратешкој процени;
- надлежни орган задужен за припрему Плана, органу надлежном за послове заштите животне средине доставља Извештај о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности;
- надлежни орган за послове заштите животне средине, по добијању Извештаја о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности, може прибавити мишљење других овлашћених организација и стручних лица или образовати стручну комисију за оцену Извештаја о Стратешкој процени Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама;
- надлежни орган за послове заштите животне средине врши оцену Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама;
- надлежни орган за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама;
- надлежни орган задужен за припрему Плана не може упутити План у даљу процедуру усвајања без сагласности на Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама;
- надлежни орган за послове заштите животне средине дужан је да омогући доступност информација о животној средини.

Обавезе носиоца планираних пројеката, односно планираних активности:

- носиоци планираних пројеката, односно планираних активности на планском подручју, по усвајању Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама и исходовању Информације о локацији, у обавези су да покрену поступак процене утицаја на животну средину за сваки пројекат појединачно, подношењем Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину/Захтева за одређивање обима и садржаја, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС, бр”.135/04 и 36/09) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”,бр. 114/08);
- на основу решења о потреби процене утицаја на животну средину, носилац планираних пројеката, односно активности дужан је да испоштује процедуру на овом хијерархијском нивоу;
- носилац планираних пројеката, односно активности, дужан је да све мере превенције, санације, спречавања, контроле, заштите, еколошке компензације и мониторинга животне средине, прописане у процедури процене утицаја, примењује и поштује;
- надлежни орган задужен за инспекцијске послове дужан је да врши инспекцијски надзор и контролу над спровођењем мера заштите и мониторинга животне средине.

5.2. Поступање у случају неочекиваних негативних утицаја

Ако у било којој фази имплементације Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, реализацији планираних активности, односно пројеката, дође до појаве непредвиђених или неочекиваних утицаја који могу

имати значајне негативне ефекте на животну и друштвену средину, неопходно је да се поступак стратешке процене утицаја на животну средину понови, односно изврши анализа узрока, ефекат утицаја и изврши процена настале еколошке штете у животној средини.

6.0. Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради Стратешке процене утицаја

Приказ примењене методологије

Основни методолошки приступ израде и садржај Стратешке процене утицаја на животну средину (Извештаја о СПУ) дефинисан је Законом о Стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10). За поступак процене утицаја и израду Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени) на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, коришћена је методологија процене животне средине „Rapid Urban Environmental Assessment” са елементима еколошког вредновања за просторни и урбани развој „MeV Urban Environmental Assessment” модел:

- прикупљање информација и података о простору,
- вредновање стања према могућим, очекиваним и процењеним утицајима,
- приказ и процена утицаја предложених варијантних решења,
- дефинисање мера заштите животне средине и програма мониторинга,
- интеграција и имплементација смерница стратешке процене утицаја у План.

Примењена методологија заснована је на вредновању животне средине у границама Плана, процени стања локалног, републичког и глобалног значаја („MeV Urban Environmental Assessment”). Ток процене стања животне средине за подручје Плана, представљен је проценом постојећег статуса, стања и вредности животне средине у анализираним границама на основу чега је дата еколошка матрица са смерницама за просторно-еколошко планирање. Полазни критеријуми за одређивање могућих карактеристика утицаја су:

- просторни обухват утицаја,
- вероватноћа појаве потенцијално негативних утицаја,
- трајање, учесталост и могућност понављања утицаја,
- могућност међусобног заједничког деловања више различитих утицаја из једног или више извора.

За процену ризика за стање осетљивих и повредивих медијума животне средине, пре свега ваздуха, површинских, подземних вода и земљишта, коришћене су и методе дате у препорукама и упутствима Светске здравствене организације (WHO).

Стратешка процена утицаја се ради у фази усвојене Одлуке о изради Плана, и Нацрта Плана за вредновање могућих варијантних решења и избор најбоље понуђене варијанте са аспекта заштите и побољшања квалитета животне средине у границама Плана, очувања здравља становништва, заштите културних добара, природних и предеоно-пејзажних вредности подручја.

Тешкоће приликом израде Стратешке процене утицаја на животну средину

У процесу израде Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама - Извештаја о СПУ, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана детаљне регулације на животну средину. За оцену стања животне средине извршена је процена, на основу увида на терену, услова надлежних институција и имаоца јавних овлашћења, постојеће просторно-планске документације, природних карактеристика просторно - еколошке целине, као и података постојеће студијске, пројектне и друге доступне документације.

7.0. Приказ начина одлучивања за избор предложеног Плана

У складу са Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13- одлука УС, 132/14,145/14, 83/18, 31/19 и 37/19-др.закон), донета је Одлука о изради Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 30/19) и Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 30/19), којим је утврђена обавеза израде Стратешке процене утицаја Плана на животну средину - Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Измена и допуна Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама.

У складу са Одлуком, приступило се изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана паралнно са израдом Нацрта Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама.

Стратешка процена утицаја је текла паралелно са израдом Нацрта Плана, а Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину представља саставни део Плана.

Обавезујуће смернице Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину) за нижи хијерархијски ниво је обавеза носиоца пројеката, да за планирани пројекат, пред надлежним органом градске Управе града Крагујевца, покрене поступак процене утицаја Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину експолатације минералних сировина на површинском копу „Комарице“, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС", бр. 114/08).

8.0. Закључци о Стратешкој процени утицаја на животну средину

Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, је процес који ће обезбедити:

- приказ утицаја планираних намена и садржаја на стање и вредности животне средине у границама обухвата Плана и непосредном окружењу;
- имплементацију обавезујућих еколошких смерница, мера превенције и спречавања негативних утицаја као и план мера заштите и мониторинга животне средине у Плану детаљне регулације;
- примену смерница и мера заштите животне средине у поступку имплементације Плана, односно у поступку реализације планираних пројеката на нижем хијерархијском нивоу

Изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама приступило се на основу Одлуке о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 30/19).

Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине. Анализа и процена потенцијалних утицаја стратешког карактера превентивно делује у смислу спречавања еколошке штете у простору планског документа, директно и шире просторне целине индиректно.

На нивоу Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама процењени су потенцијални утицаји планираних намена и ефекти на животну средину, укључена је јавност и заинтересоване институције и имаоци јавних овлашћења у процес одлучивања, а приликом доношења коначне одлуке биће узети у обзир добијени резултати и укључени у Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана.

На основу вредновања Нацрта Плана процењује се да планиране намене и имплементација Плана неће импликовати битне неповољне, еколошки неприхватљиве ефекте по природне вредности и животну средину. Такође разраду Плана пратиће обавеза или одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја за све пројекте за које се утврди да постоји могућност изазивања негативних утицаја на стање у простору, стање природних вредности, заштићених природних вредности, и културних добара, стање животне средине и здравље становника.

Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама (Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину) представља саставни део Плана. Услови заштите животне средине прописани Стратешком проценом утицаја су саставни део информације о локацији и локацијских услова.

9.0. Други подаци од значаја за Стратешку процену утицаја

Нема других података који би били од значаја за Стратешку процену утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама.

ПРИЛОЗИ

Прилози:

- Одлука о изради Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ („Сл. лист града Крагијевца“, бр. 30/19);
- Одлука о приступању изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ („Сл. лист града Крагијевца“, бр. 30/19);
- Завод за заштиту природе Србије, Београд, Решење 03 бр. 020-219/3 од 11.02.2020. године;
- Завод за заштиту споменика културе Крагујевац, Решење бр. 182-02/1 од 21.02.2020. године;
- Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Обавештење бр. 1516-2 од 24.01.2020. године;
- Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације, Мишљење бр. 09.15.2.2 бр. 217-1570/20-1 од 30.01.2020. године;
- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републичка дирекција за воде, Водни услови бр. 325-05-00438/2020-07 од 02.07.2020. године;
- Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш, Мишљење бр. 2981/1 од 27.04.2020. године;
- Јавно предузеће за гаудовање шумама „Србијашуме“ Београд, Услови бр. 1796 од 04.02.2020. године;
- Електропривреда Србије, Огранак Електродистрибуција Крагујевац, Услови бр. 24377/2 од 04.02.2019.године;
- Енергетика д.о.о., Обавештење бр, 39/20 од 27.01.2020. године;
- Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“, Услови бр. 1121/1 од 27.01.2020. године;
- Јавно комунално предузеће „Шумадија Крагујевац“, Услови бр. 1-3857 од 11.02.2020. године;
- Јавно комунално предузеће „Шумадија Крагујевац“, Услови бр. 1-2750 од 30.01.2020. године;
- Јавно предузеће „Србијагас“, Обавештење бр. 05-03-2/71 од 27.01.2020. године;
- Телеком Србија, Услови бр. 28687/2-2020 од 27.01.2020. године.

Графички прилози:

- Еколошка валоризација простора за одрживи развој;

Текућа буџетска резерва опредељује се највише до 4% укупних прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за буџетску годину.
Решење о употреби средстава текуће буџетске резерве доноси Градско веће.

Члан 32.

У буџету се планирају средства за сталну буџетску резерву, која се исказује на апропријацији намењеној за буџетске резерве.
Стална буџетска резерва користи се за финансирање расхода на име учешћа локалне власти у отклањању последица ванредних околности, као што су земљотрес, поплава, суша, пожар, клизишта, снежни наноси, град, животињске и биљне болести, еколошка катастрофа и друге елементарне непогоде, односно других ванредних догађаја, који могу да угрозе живот и здравље људи или проузрокују штету већих размера.
Стална буџетска резерва опредељује се највише до 0,5% укупних прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за буџетску годину.
Решење о употреби средстава сталне буџетске резерве доноси Градско веће.

Члан 33.

Директни корисници буџетских средстава предлажу и одговорни су за реализацију програма из области за које су надлежни.
Програме из претходног става доноси Градско веће.

Члан 34.

Директни корисници буџетских средстава дужни су, да приликом обраћања Градском већу за добијање сагласности за покретање поступка јавне набавке и закључивање уговора, доставе позицију из својих финансијских планова са које ће се вршити плаћање.

Члан 35.

Град Крагујевац се може задуживати у складу са чланом 35. и 36. Закона о јавном дугу.
Одлуку о дугорочном и краткорочном задуживању Града доноси Скупштина града Крагујевца, по претходно прибављеном мишљењу Министарства финансија Републике Србије.

Члан 36.

Индиректни корисници буџетских средстава града Крагујевца вратиће на рачун - Извршење буџета града Крагујевца до 31. децембра 2020. године средства која су им пренета у складу са Одлуком о буџету града Крагујевца за 2020. годину а нису утрошена.

Члан 37.

У складу са Упутством за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2020. годину и пројекцијама за 2021. и 2022. годину, које је донео министар надлежан за финансије, исказује се број запослених за које су обезбеђена средства у буџету и то: на неодређено 1.267 запослених и на одређено време 334 запослених.

Члан 38.

Ову Одлуку објавити у «Службеном листу града Крагујевца» и доставити Министарству финансија.

Члан 39.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у «Службеном листу града Крагујевца», а примењиваће се од 1. јануара 2020. године.

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
БРОЈ: 400-1724/19-I
У Крагујевцу, 17.12.2019. године

ПРЕДСЕДНИК
Мирослав Петрашиновић,с.р.

Скупштина града Крагујевца, на основу члана 46. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-испр., 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13- одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19-др. закон) и члана 40. став 1. тачка 20. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), на седници одржаној дана 17.12.2019. године, донела је

ОДЛУКУ
о изради Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету ''Ќомарице'' у Горњим Комарицама

Члан 1.

Овом одлуком приступа се изради Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету "Комарице" у Горњим Комарицама (у даљем тексту: План).

Члан 2.

Оквирном границом Плана обухватају се целе кп.бр. 42/1, 42/2 и део кп.бр. 48 КО Горње Комарице.

Површина захвата Плана износи приближно око 20,00 ha.

Граница Плана је дефинисана као прелиминарна, а коначна граница Плана ће бити дефинисана у фази Нацрта плана.

Члан 3.

Плански основ је Просторни план града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 32/09) и Генерални урбанистички план Крагујевац 2015 ("Сл. лист града Крагујевца", бр. 7/10 и 16/12).

Правни основ је Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 72/09, 81/09-испр., 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13- одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14,83/18,31/19 и 37/19-др. закон) и Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања ("Службени гласник Републике Србије", број 32/19).

Члан 4.

Према Просторном плану града Крагујевца, предметно подручје се налази изван грађевинског подручја насеља, у зони шумског земљишта, па је неопходна израда плана детаљне регулације, у циљу дефинисања намене земљишта.

За потребе израде Плана, израдиће се катастарско-топографски план.

Члан 5.

Основни принципи просторног развоја су:

– примена савремених принципа у планирању, уређењу и заштити простора;

– заштита јавног интереса;

– заштита и унапређење животне средине.

Члан 6.

Основни циљ израде Плана је:

1. омогућавање експлоатације, уз несметано функционисање непосредног окружења;

2. дефинисање потребних површина за јавне намене;

3. рационално искоришћавање рудног богатства и заштита од непланске изградње изнад лежишта;

4. смањење деградације животне средине, у процесу експлоатације, уз поштовање прописаних мера, као и санација и рекултивација деградираног земљишта.

Члан 7.

Концепт намене простора обухвата две основне намене – земљиште за површине и објекте јавне намене и земљиште за остале намене.

Структуру коришћења земљишта у оквиру површина и објеката јавне намене чине објекти и површине саобраћајне и неопходне комуналне инфраструктуре, а у оквиру површина остале намене, као претежна намена, површине за експлоатацију минералних сировина.

Члан 8.

План се ради у фазама: материјал за рани јавни увид и нацрт плана.

Материјал за рани јавни увид садржи елементе потребне за упознавање јавности са општим циљевима, сврхом израде планског документа, могућим решењима и ефектима планирања. Нацрт Плана садржи текстуални део са правилима уређења и правилима грађења, графички део и аналитичко - документациону основу.

Члан 9.

Рок за израду материјала за рани јавни увид је 30 дана од дана доношења Одлуке о изради Плана.

Рок за израду Нацрта Плана је 30 дана од достављања Извештаја о обављеном раном јавном увиду под условом да су обрађивачу достављени законом прописани услови и сагласности надлежних институција.

Члан 10.

Средства за финансирање израде Плана детаљне регулације обезбеђује Предузеће за путеве Крагујевац д.о.о. из Крагујевца, ул. Танаска Рајића бр. 16, према сопственом буџету за 2019. годину.

Члан 11.

План детаљне регулације површинског копа на локалитету "Комарице" у Горњим Комарицама израдиће "АРХИПЛАН" Д.О.О. из Аранђеловца.

Члан 12.

Рани јавни увид и јавни увид Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету "Комарице" у Горњим Комарицама обавиће Комисија за планове града Крагујевца у просторијама Градске управе за просторно планирање, урбанизам, изградњу и заштиту животне средине, Трг Слободе 3, Крагујевац (V спрат).

Члан 13.

Приступа се изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету "Комарице" у Горњим

Комарицама на животну средину, сагласно Мишљењу Службе за заштиту животне средине.

Члан 14.

Саставни део ове одлуке је шематски приказ границе обухвата Плана.

Члан 15.

Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу града Крагујевца".

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
Број: 350-1669/19-I
У Крагујевцу, 17.12.2019. године

ПРЕДСЕДНИК,
Мирослав Петрашиновић,с.р.

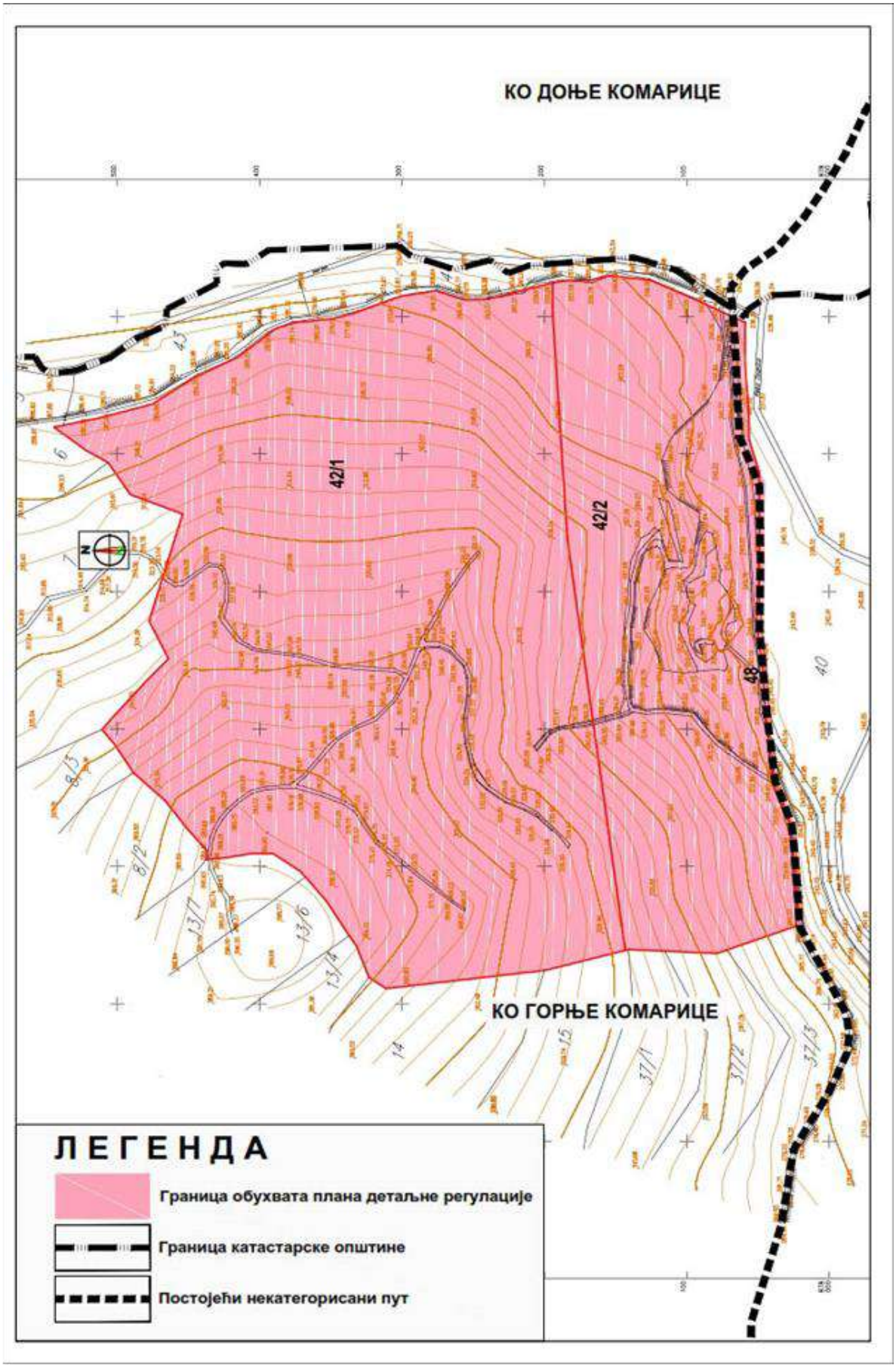
КО ДОЊЕ КОМАРИЦЕ
42/1
42/2
КО ГОРЊЕ КОМАРИЦЕ
ЛЕГЕНДА
Граница обухвата плана детаљне регулације
Граница катастарске општине
Постојећи некатегорисани пут

Република Србија
Град Крагујевац
Градска управа за
просторно планирање,
урбанизам, изградњу
и заштиту животне
средине
Број: 350-1579/18 - XVIII
Датум: 13.11.2019. године
К р а г у ј е в а ц

Градска управа за просторно планирање, урбанизам, изградњу и заштиту животне средине, на основу члана 9. став 1. и 2. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр. 135/04 и 88/10), у вези члана 46. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-Одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-Одлука УС, 50/13-Одлука УС и 98/13 Одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19) и члана 3. став 1. тачка 1. Одлуке о градским управама града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", бр. 25/15-пречишћен текст, 44/15, 34/16 и 30/17), по претходно прибављеном Мишљењу Службе за заштиту животне средине број XVIII-501-327/18 од 20.12.2018. године, донела је

ОДЛУКУ
о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету "Комарице" у Горњим Комарицама

I Приступа се изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету "Комарице" у Горњим Комарицама .

II Стратешка процена ће се вршити у складу са критеријумима утврђеним Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину. ("Службени гласник Републике Србије", бр. 135/04 и 88/10).

III О извршеној стратешкој процени утицаја плана генералне регулације на животну средину израдиће се извештај који ће обухватити обавезне елементе утврђене у члану 12. став 2. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр. 135/04 и 88/10).

IV Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину биће изложен на јавни увид заједно са нацртом плана, сходно члану 19. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр. 135/04 и 88/10), и члану 50. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-Одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-Одлука УС, 50/13-Одлука УС и 98/13-Одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19).

V Ова Одлука је саставни део Одлуке о изради Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету "Комарице" у Горњим Комарицама.

VI Одлуку објавити у "Службеном листу града Крагујевца".

Начелник,
Љиљана Секулић,с.р.

Скупштина града Крагујевца, на основу члана 35. став 7. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19), Одлуке о изради Измена и допуна Плана детаљне регулације "Институт за стрна жита - радна зона Феникс" број: 350-449/19-I, коју је донела Скупштина града Крагујевца, дана 25.04.2019.године („Службени лист града Крагујевца“, бр.35/09) и члана 40. тачка 20. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца" број 8/19), на седници одржаној дана 17.12.2019. године, донела је

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ''ИНСТИТУТ ЗА СТРНА ЖИТА - РАДНА ЗОНА ФЕНИКС''

1. ОПШТИ ДЕО

Планом детаљне регулације Измена и допуна Плана детаљне регулације "Институт за стрна жита - радна зона Феникс" (у даљем тексту План), уређују се и дефинишу планска решења радне зоне и зоне пословања дуж магистралних саобраћајница, везана за: рационално и одрживо коришћење земљишта, правила уређења и грађења, мрежу саобраћајница, основну мрежу линијских комуналних система и инсталација, техничка и нивелациона решења, правила регулације и парцелације, заштиту непокретних културних добара као и разграничење површина јавних и осталих намена.

АРХИПЛАН Д.О.О.
за планирање, пројектовање и консалтинг
Бр. 54
12.02.2020 год.
АРАНЂЕЛОВАЦ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
Канцеларија у Нишу, Вожда Карађорђа 14/II
Тел: +381 18/523-448; 523-449;
Факс: +381 18/523-450

Завод за заштиту природе Србије из Београда, ул. др Ивана Рибара бр. 91, на основу члана 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка, 14/2016 и 95/2018 - др. закон) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016), поступајући по захтеву бр. 33/20-001 од 22.01.2020. године предузећа „Архиплан“ д.о.о. из Аранђеловца, ул. Кнеза Михаила бр. 66, који заступа Предузеће за путеве Крагујевац, по овлашћењу бр. 04-77 од 22.01.2020. године, за издавање услова заштите природе за израду Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, град Крагујевац, дана 11.02 2020. године под 03 бр. 020-219/3 доноси

Р Е Ш Е Њ Е

1. У обухвату Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ (даље: План) нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите и нема евидентираних природних добара, не налази се у просторном обухвату еколошке мреже Републике Србије. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:
   1) Оквирном границом Плана обухватити целе катастарске парцеле бр.: 42/1, 42/2 и део к.п. бр. 48 све у К.О. Горње Комарице, град Крагујевац;
   2) Планом предвидети површине за површински коп, рудничке објекте, рудничку инфраструктуру, одлагалиште јаловине, трафостаницу и друге неопходне објекте.
   3) Дефинисати удаљеност првих стамбених објеката и објеката за друге намене.
   4) Предвидети мере и решења којима би се елиминисали или свели на најмању могућу меру негативни утицаји (бука, вибрација и др...).
   5) Планиране намене површина морају бити усклађене са наменама одређеним планом вишег реда, уз максимално обезбеђивање мера за очување ваздуха, земљишта, површинских и подземних вода;
   6) Предвидети максимално могуће очување и заштититу високог зеленила и вреднијих примерака дендрофлоре (појединачна стабла);
   7) Прибавити сагласност надлежних институција за извођење радова који подразумевају евентуалну сечу одраслих, вредних примерака дендрофлоре, како би се уклањање вегетације свело на најмању могућу меру;
   8) Дефинисати трасе приступних саобраћајница неопходних при експлоатацији, утовару, претовару и транспорту сировине и/или фракција камена као и транспорта јаловине до одлагалишта;
   9) Дефинисати простор за одлагање јаловине;
   10) Предвидети инфраструктурно опремање по еколошким стандардима којима се спречавају негативни утицаји на природу;
   11) Уколико се планира прерада минералне сировине на површинском копу потребно је обезбедити локацију за дробилично постројење, као и површину за

депоновање финалних производа, као и мере за спречавање њиховог разношења ветром и водом;

12) Евакуацију отпадних вода након одговарајућег третмана вршити преко канализационог систем или на други одговарајући начин. Планом обавезно дефинисати реципијент за отпадне воде.
13) Након завршетка експлоатације предвидети одговарајућу санацију и рекултивацију терена према посебном Пројекту санације и рекултивације чија је израда дефинисана законском регулативом;
14) Рекултивацијом предвидети планирање зеленила, како би се обезбедио највиши ниво очувања и унапређења квалитета животне средине у оквиру подручја обухваћеним Планом;
15) Носилац пројекта је дужан да обезбеди ефикасан мониторинг животне средине уз могућност брзе интервенције у случају акцидентних ситуација;
16) Уколико се током радова наиђе на геолошко-палеонтолошке или минеролошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, извођач радова је дужан да у року од осам дана обавести Министарство заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица.

2. Ово Решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
3. У поступку доношења Плана потребно је од Завода прибавити мишљење о испуњености датих услова из овог Решења.
4. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.
5. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог Решења не отпочне радове и активности за које је ово Решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог Решења.
6. Такса за издавање овог Решења у износу од 20.000,00 динара је одређена у складу са чланом 2. став 2. тачка 1. Правилника о висини и начину обрачуна и наплате таксе за издавање акта о условима заштите („Службени гласник РС“, бр. 73/2011, 106/2013 и 86/2019).

О б р а з л о ж е њ е

Завод за заштиту природе Србије примио је дана 24.01.2020. године захтев заведен под 03 бр. 020-219/1 предузећа „Архиплан“ д.о.о. из Аранђеловца, за издавање услова заштите природе за израду Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, град Крагујевац.

На основу достављеног захтева и пратеће документације подносиоца захтева, утврђено је да ће се План радити за подручје у оквиру К.О. Горње Комарице.

Планско подручје обухвата простор који је предвиђен за експлоатацију мермера. Прелиминарно обухвата површину од око 20,16 ha. Подручје се налази у оквиру Просторног плана града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“ бр. 32/09) и Генералног урбанистичког плана Крагујевац 2015 („Службени лист града Крагујевца“ бр. 7/10 и 16/12), који представљају и плански основ за разраду обухваћеног подручја.

План детаљне регулације се израђује на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, бр. 350-1669/19-I, која је објављена у „Службеном листу града Крагујевца“ бр. 30/19.

Прелиминарна граница Плана детаљне регулације површинског копа „Комарнице“ у Горњим Комарницима, град Крагујевац одређена је тачком 1. подтачка 1) овог Решења. Коначна граница Плана ће се утврдити и дефинисати приликом израде Нацрта плана.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара, документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови заштите природе из диспозитива овог решења. При томе се имало у виду да у обухвату Плана нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите и нема евидентираних природних добара, и да се не налази у просторном обухвату еколошке мреже Републике Србије.

Законски основ за доношење решења: Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010- исправка, 14/2016 и 95/2018 - др. закон), Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 72/2009, 43/2011-Одлука УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018-други закон), Одлука о изради Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, бр. 350-1669/19-I, („Службени лист града Крагујевца“ бр. 30/19).

Израда Плана може се реализовати под условима дефинисаним овим Решењем, јер је процењено да неће значајно утицати на природне вредности подручја.

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Такса на захтев и такса за решење, по Тар. бр. 1. и Тар. бр. 9. су наплаћене у складу са Законом о републичким административним таксама (“Службени гласник РС”, бр. 43/2003, 51/2003-испр., 61/2005, 101/2005-др. закон, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012, 65/2013-др. закон, 83/2015, 112/2015, 113/2017, 3/2018-испр., 95/2018, 38/2019-усклађени дин. изн., 86/2019 и 90/2019-испр.).

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје Заводу за заштиту природе Србије, уз доказ о уплати Републичке административне таксе у износу од 480,00 динара на текући рачун бр. 840-742221843-57, позив на број 59013 по моделу 97.

Д И Р Е К Т О Р

Александар Драгишић

Достављено:
- Подносиоцу захтева
- Архиви х 2

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА
КУЛТУРЕ КРАГУЈЕВАЦ

Број / 182-02/1

Дана / 21. 02 2020 год.

КРАГУЈЕВАЦ

Завод за заштиту споменика културе у Крагујевцу, на основу члана 107. Закона о културним добрима ("Сл. гласник РС" бр. 71/94), члана 104. Закона о општем управном поступку ("Сл. гласник РС" бр.18/16) на захтев" Предузећа за путеве Крагујевац" број 34/20-001 од 22.01.2020.године (заведено у Заводу под бројем 182-02 од 23.01.2020 године) издаје следеће

РЕШЕЊЕ

I. На простору који обухвата захват **Плана детаљне регулације површинског копа „Комарице"**,у оквиру достављених граница подручја, уградити следеће услове:

- Увидом у постојећу документацију Завода и изласком на лице места, утврђено је да у граници захвата предметног Плана и у његовој непосредној околини нема утврђених споменика културе, добара која уживају претходну заштиту и регистрованих археолошкихлокалитета.
- на простоту у оквиру ***Плана детаљне регулације „Комарице"***,могуће је извођење планираних радова уз обавезно поштовање члана 109 Закона о културтним добрима (Сл. гласник РС бр. 71/94) који гласи: ***"Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и обавести надлежан Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен"***
- уколико се током земљаних радова наиђе на археолошки материјал трошкови археолошких истраживања, конзервације откривених налаза, заштите и чувања евентуалних непокретних археолошких остатака **падају на терет инвеститора,** под условима које прописује надлежни Завод за заштиту споменика културе.

II. Пројекат и документација морају бити израђени у свему у складу са издатим условима из тачке I овог решења.

III.По изради пројекта и документације у складу са овим условима, подносилац захтева је дужан да на исте прибави сагласност Завода за заштиту споменика културе у Крагујевцу.

О б р а з л о ж е њ е

Заводу за заштиту споменика културе Крагујевац, упућен захтев **Предузећа за путеве Крагујевац,** бр. 34/20-001 од 22.01.2020.године (заведено у Заводу под бр. 182-02 од 23.01.2020. год.) којим се траже услови за предузимање мера техничке заштите и других радоваза израду Плана детаљне регулације површинског копа „Комарице“ у Горњим Комарицама. Планско подручје обухвата простор који је предвиђен за експлоатацију мермера, и обухваћена је површина од око 20,16 ha.

После увида у документацију са којом Завод располаже и непосредног увида на лицу места, утврђени су услови чувања, одржавања и коришћења културних добара и добара која уживају претходну заштиту и мере њихове заштите из диспозитива овог решења.

Податке дала:
Славица Ђорђевић, дипл.археолог

Правна обрада:
Предраг Вукашиновић, мастер правник

Директор

Марко Грковић

Доставити:
- подносиоцу захтева
- досијеу споменика
- архиви Завода

Чувати до 2025. године
Функција 34 ред. бр. 42
Датум: 24.01.2020. год.
Обрађивач: вс Б.Васовић

АРХИПЛАН Д.О.О.
за планирање, пројектовање и консалтинг
Бр. 01.
29.01.2020 год.
АРАНЂЕЛОВАЦ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ РЕСУРСЕ
УПРАВА ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ

Број 1516- 2

24 JAN 2020 године
БЕОГРАД

Обавештење у вези са израдом ПДР-а површинског копа „Комарице“, доставља.

„АРХИПЛАН“ д.о.о.
ул. Кнеза Михаила бр. 66, 34300 Аранђеловац

Веза: Захтев предузећа „Архиплан“ – Аранђеловац, бр. 35/20-001 од 22.01.2020. године

На основу вашег захтева, у складу са тачком 3. и 8. Одлуке о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова значајних за одбрану земље (“Службени гласник РС”, бр.85/15), а према достављеној документацији, обавештавамо вас да за израду Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

Носилац израде плана је у обавези да у процесу израде примени све нормативе, критеријуме и стандарде у складу са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12 , 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19), као и свим подзаконским актима који регулишу предметну материју.

БВ

НАЧЕЛНИК
пуковник
Радмило Кравић

Израђено у 1 (једном) примерку,
умножено у 1 (једном) примерку и достављено:
— „Архиплан“ - Аранђеловац, и
— а/а.

АРХИПЛАН Д.О.О.
за планирање, пројектовање и консалтинг
Бр. 63/20-001
07.02 2020 год.
АРАНЂЕЛОВАЦ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
Управа за ванредне ситуације
09.15.2.2 бр. 217-1570/20-1
30.01.2020. године
К р а г у ј е в а ц
Николе Пашића бр. 2
(АЂ)

АРХИПЛАН ДОО Аранђеловац

Ул. Кнеза Михаила бр. 66

Аранђеловац

У вези Вашег захтева број 36/20-001 од 22.01.2020. године, којим од овог органа тражите податке и услове које треба уважити при изради **Измена и допуна Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама**, дајемо следеће:

М И Ш Љ Е Њ Е

При изради планског документа ПДР неопходно је испоштовати следеће услове, дефинисане чланом 29 Закона о заштити од пожара („Сл. лист РС“, бр. 111/09, 20/15 и 87/2018):

„Плански документ, поред услова прописаних посебним законом који уређује област градње и уређења простора, у погледу мера заштите од пожара и експлозија, садржи:

1. изворишта снабдевања водом и капацитет градске водоводне мреже који обезбеђује довољно количине воде за гашење пожара;
2. удаљеност између зона предвиђених за стамбене и објекте јавне намене и зона предвиђених за индустријске објекте и објекте специјалне намене;
3. приступне путеве и пролазе за ватрогасна возила до објеката;
4. безбедносне појасеве између објеката којима се спречава ширење пожара и експлозије, сигурносне удаљености између објеката или њихово пожарно одвајање;
5. могућности евакуације и спасавања људи.“

Приликом израде планског документа, у делу који дефинише напред наведене услове, неопходно је придржавати се Закона о заштити од пожара, Закона о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Сл. гласник РС“ бр. 54/2015), као и свих других важећих техничких прописа, у зависности од конкретног случаја.

Потребно је да надлежни орган у складу са чл. 54 Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19), чл. 16 Уредбе о локацијским условима („Сл. гласник РС“, бр. . 35/2015, 114/15 и 117/2017), пре издавања локацијских услова на основу планског документа, прибави посебне услове заштите од пожара и експлозија.

Републичка административна такса се не наплаћује на основу члана 47б став 4 Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19).

Достављено:
- наслову

НАЧЕЛНИК УПРАВЕ
ПОТПУКОВНИК ПОЛИЦИЈЕ
Зоран Кочовић

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
Републичка дирекција за воде
Број: 325-05-00438/2020-07
Датум: 02.07.2020. године
Немањина 22-26, Београд

На основу чл. 113, 115. и 117. Закона о водама ("Сл. гласник РС" бр. 30/2010), Закона о изменама Закона о водама ("Сл.гласник РС" бр.93/2012, 101/2016), члана 30. став 2. Закона о државној управи ("Сл. гласник РС" бр. 79/2005 и 101/2007), члана 5. Закона о министарствима ("Сл.гласник РС" бр. 44/2014, 14/2015, 54/2015, 96/2015, 60/2017), решавајући по захтеву ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПУТЕВЕ КРАГУЈЕВАЦ Д.О.О., Крагујевац, Министарство пољопривреде , шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде вршилац дужности директора Наташа Милић, по Решењу Владе 24 број: 119-8512/2019 од 29.08.2019. године, издаје

ВОДНЕ УСЛОВЕ

1. Одређују се технички и други захтеви који морају да се у поступку припреме и израде техничке документације - за експлоатацију мермера из лежишта "Горње Комарице" код Крагујевца.

2. Водни услови престају да важе по истеку 1 године од дана њиховог издавања, ако у том року није поднет захтев за издавање водне сагласности.

3. Ово решење уписано је у Уписник водних услова за водно подручје "Морава", под редним бр. 242. од 02.07.2020.год.

4. Водни условима одређују се технички и други захтеви које инвеститор мора испуни при пројектовању и изградњи рударских објеката и радова, који могу трајно, повремено или привремено утицати на промене у водном режиму, и то:

4.1 Да инвеститор уради техничку документацију у свему према важећим одредбама Закона о водама, Закона о рударству а у вези са одговарајућим одредбама Закона о планирању и изградњи;

4.2 Да се техничком документацијом одреде границе рудника мермера и предвиде рударско-технолошки поступци експлоатације предметне руде;

4.3 Да се изврше анализе утицаја рударских радова и рудника мермера на режим вода и обрнуто, утицаја режима вода на рудник;

4.4 Да се у техничкој документацији предвиди да експлоатација, прерада и транспорт руде не угрожава постојеће водне објекте, изворишта јавних и сеоских водовода, режим подземних и површинских вода, водно земљиште водотокова и сервисне путеве служби и мехнизације при спровођењу одбране од поплава, и др. супротно одредбама чл 97. и 133. Закона о водама;

4.5. Димензионисање објеката за прихватање и евакуацију атмосферских вода извршити на основу карактеристичних рачунских вредности интензитета падавина различите вероватноће појаве за предметну локацију :

Трајање кише (min)	Интезитет кише у функцији трајања I (l/s.ha)				
	P=1%	P=2%	P=5%	P=10%	P=50%
10	717	583	445	360	212

20	448	365	278	224	132
30	332	271	206	167	97,8
60	193	158	120	96,9	56,9

4.6 Да се предвиде потребни објекти за коришћење вода за пиће и за технолошке потребе рудника. Уколико се предвиди коришћење подземних вода путем бунара, потребно је утврдити и разврстати резерве подземних вода у складу са прописима надлежног органа за геолошке послове;

4.7 Да се у предвиде објекти за заштиту рудника од поплавних вода, и то: ободни канали изван оквира копа, односно дренажни и сабирни канали, транзитни канали, водосабирници, пумпне станице, изливне грађевине унутар копа и по потреби насипи или обалоутврде дуж водотокова, поред копа, и др.;

4.8 Да се предвиде објекти за одвођење, пречишћавање загађених вода и испуштање пречишћених вода из рудника ради заштите површинских и подземних вода. Да испуштене вода не смеју угрозити I класу подземних вода и II класу вода површинских токова, у складу са меродавно дозвољеним количинама замућења и других параметара који су прописани и др. Предвидети стални мониторинг подземних вода у делу према реци Осаници, путем пијезометара у довољном броју;

4.9 Да се предвиде места за складиштење откопане руде и места за одлагање јаловине из рудника која својим положајем у простору (водном земљишту или изворишту воде за пиће) неће угрозити отицање вода сталних или повремених водотокова и подземних вода. Да се у водном земљишту површинских водотокова односно њихових притока, у вези са тим, реше евентуални технички проблеми и сви имовинско правни односи са ЈВП "Србијаводе", или јединицом локалне самоуправе, зависно од реда водотока, и др.;

4.10 Да се пројектном документацијом предвиди, да се по завршеној експлоатацији, предметно лежиште и јаловиште, санирају, рекултивишу ;

4.11 Да саставни део техничке документације буде Правилник о мерама које треба предузети у ексцесивним ситуацијама код појаве великих вода у циљу заштите рудника, људства, механизације, режима вода, и др.;

4.12. За све друге активности, мора се предвидети адекватно техничко решање у циљу спречавања загађења површинских и подземних вода;

4.13. Да је по изради пројеката, инвеститор дужан да поднесе захтев за издавање водне сагласност а после завршетка радова да поднесе захтев за издавање водне дозволе у складу са прописима.

Образложење

ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПУТЕВЕ КРАГУЈЕВАЦ Д.О.О., Крагујевац, ул. Танаска Рајића бр. 16 (МБ: 07165897, ПИБ: 101317830), као инвеститор, затражио је водне услова и доставио следећу документацију:

1) Захтев на обасцу О-1;

2) Идејно решење експлоатације мермера из лежишта "Горње Комарице", код Крагујевца, урађено од стране "Codel inženjering" d.o.o., Београд, 2020.године ;

3) Препис из листа непокретности издата од стране Службе за катастар непокретности Крагујевац;

4) Мишљење РХМЗ РС бр.922-1-104/2020 од 25.05.2020.год;

5) Мишљење ЈВП „Србијаводе“ ВПЦ „Морава“ Ниш бр.2981/1 од 27.04.2020.године;

6) Мишљење Агенције за заштиту животне средине, број 325-05-01/169/2020-02 од 28.05.2020.год;

7) Информација о локацији број XVIII 350-553/18 од 16.05.2018.год. које је издао град Крагујевац.

На основу приложене документације у списима предмета, утврђено је:

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичка дирекција за воде, је у оквиру својих надлежности дало услове у диспозитиву акта, у складу са одредбама чл. 113. - 118. Закона о водама Према одребама чл. 117. ст. 1 т. 18. Закона о водама објекат је сврстан у тип: рударски објекти. На основу чл. 43. овога закона у смислу водне делатности у питању је заштита вода од загађивања. Најближи водоток је река Осаница, водно подручје Морава, чл.27. Закона о водама и Одлуке о одређивању граница водних подручја ("Сл. гласник РС" 75/2010), и чл.1. и 5. Правилника о одређивању подсливова ("Сл. гласник РС" бр.54/2011).

Река Осаница, према Одлуци о утврђивању Пописа вода I реда, није вода I реда ("Сл. гласник РС" бр.83/10).). Предметни простор се налазе на подручју водне јединице број 34, Лепеница – Крагујевац - Правилник о одређивању водних јединица и њихових граница ("Сл. гласник РС" бр.8/2018)

На основу Уредбе о категоризацији водотока река дата је категорија реке сходно ("Сл. гласник СРС" број 5/68), а максималне количине опасних материја у водама су дате Правилником о опасним материјама у водама ("Сл.гласник СРС" бр.31/82) и не смеју се прекорачити. Загађујуће супстанце које се испуштају отпадним водама у реципијент, морају задовољити критеријуме Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Сл. гласник РС" бр.67/11) и измена Уредбе ("Сл.гласник РС" 48/2012). Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање ("Сл. гласник РС" бр.50/2012) утврђене су граничне вредности загађујућих супстанци у површинским и подземним водама и седименту, као и рокови за њихово достизање. Мерење количина и испитивање отпадних вода урадити сходно Правилнику о начину и условима за мерење количине и испитивање отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима ("Сл. гласник РС" бр.33/2016).

Сходно Правилнику о утврђивању водних тела површинских и подземних вода ("Сл.гласник РС" бр.96/2011), дата је дужина, категорија и шифра водног тела.

На основу прегледа достављене документације планирано је следеће:

Подручје лежишта меремера "Горње Комарице" се налази 8 km од Крагујевца, на катастарских парцелама број 42/1, 42/3 и 42/4, КО Горње Комарице.

Утврђене геолошке резерве износе:

Катергорија резерве	Резерве m^3	Резерве t	Процентуално учешће
"B"	1.341.544	3.742.908	80,43 %
"C1"	326.390	910.628	19,57 %
"B + C1"	1.667.934	4.653.536	100 %

Идејним решењем је предвиђена израда објеката за одводњавање.

За снабдевање санитарном пијаћом водом на лежишту планирана је употреба флаширане воде а тоалети су планирани као монтажно-мобилни које ће локално комунално предузеће повремено празнити. На локацији није предвиђена употреба воде у технолошке сврхе.

Сходно условима из диспозитива решења, број: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6 и 4.7. техничка документација треба да буде на нивоу главног пројекта у складу са одредбама Закона о водама, смерницама из Водопривредне основе РС ("Сл. гласник РС " број 11/02) Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 74/09), уз обавезне прилоге:

-доказ да је предузеће, радња или друго правно лице уписано у регистар за израду техничке документације са приложеним важећим и одговарајућим лиценцама одговорних пројектаната,

- технички извештај и прорачуне (хидролошке, хидрауличке, степен загађења,..),

- техничко решење за за објекте и активности од захватања вода до испуштања вода у коначни реципијент, утицај на водни режим услед захватања и испуштања вода,

начина пречишћавања вода, дефинисање места за мерење количина захваћених и испуштених вода као и места за узорковање вода,..итд.

Услов број 4.8. диспозитива решења је дат у складу са чл.93. ЗОВ уз напомену да је неопходно предвидети мере и применити оредбе чланова уредбе о категоризацији водотока и Уредбе о класификацији вода ("Сл.гласник РС" бр.5/68) и Правилник о опасним материјама у водама ("Сл.гласник СРС" бр.31/82) као и Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у водама и роковима за њихово достизање ("Сл. гласник РС", бр.67/2011), и др. Условом број 4.13. дата је обавеза инвеститору да се, по завршетку израде техничке документације, њене техничке контроле и испуњењу услова из Правилника о садржини и обрасцу захтева за издавање водних аката и садржини мишљења у поступку издавања водних услова и садржини извештаја за издавање водне дозволе ("Сл. гласник РС", бр.72/2017) обрати овом Министарству захтевом ради издавања водопривредне сагласности у складу са чл.119.Закона о водама.

Мишљење ЈВП "Србијаводе" ВПЦ "Морава" Ниш, је у прилогу аката и истим су предложени услови који су прихваћени. Мишљењем РХМЗ дати су услови, и исте су предложене за димензионисање одводих објеката.

Решавајући по поднетом захтеву уз уважавање мишљења из приложене документације, стручна служба овог Министарства предложила је издавање водних услова наведених у диспозитиву акта.

Странка је ослобођена плаћања републичке административне таксе за решење по захтеву за издавање водних аката у складу са одредбама чл.18.тач.2. Закона о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама ("Сл.гласник РС", бр.50/2011).

Доставити:
-ПЗП Крагујевац Д.О.О.
-Град Крагујевац
-ЈВП„Србијаводе“„ВПЦ„Морава“ Ниш
-Водна инспекција
-Водна књига
-Архива

В.Д. ДИРЕКТОРА

Наташа Милић, дипл.инж.шум.

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПУТЕВЕ КРАГУЈЕВАЦ д.о.о.
Број 04-1361
20. 07. 2020
КРАГУЈЕВАЦ

Јавно водопривредно предузеће
"Србијаводе" Београд
Водопривредни центар "Морава" Ниш
Број: 2981/1
Датум: 27 .04 .2020.
Н И Ш

ДП

На основу чл. 118. став 10 Закона о водама („Сл.гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18), решавајући по захтеву Предузећа за путеве Крагујевац, број захтева 06-468 од 23.3.2020. год. (наш број 2981 од 27.3.2020. год.), за издавање мишљења у поступку издавања водних услова за експлоатацију мермера из лежишта „Комарице“ - Крагујевац, Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш, издаје

М И Ш Љ Е Њ Е
у поступку издавања водних услова

1. Општи подаци:

1.1. Назив:
Израда техничке документације за експлоатацију мермера из лежишта „Комарице“ Крагујевац, на к.п. бр. 42/1, 42/3 и 42/4 К.О. Горње Комарице, град Крагујевац

1.2. Хидрографски подаци:
- најближи водоток: река Осаница и Кукин поток, водотоци II реда у складу са Одлуком о утврђивању вода I реда („Сл. гласник РС“, бр. 83/2010)
- слив: реке Велике Мораве
- водно подручје: Морава

1.3. Хидролошки подаци:
Лежиште мермера „Комарице“, окружено је следећим водотоцима: са јужне стране лежишта, протиче река Осаница на око 30 метара од лежишта; са источне стране лежишта протиче Кукин поток на око 50 метара од лежишта, лева притока реке Осанице. Приликом подношења захтева, инвеститор није доставио Хидролошку студију предметних водотока, тако да није могуће утврдити карактеристичне протоке ових водотока, као ни плавне зоне за меродавне велике воде.

1.4. Остали подаци:
Уз захтев је достављена следећа документација:

- Информација о локацији за КП бр. 42/1, 42/2, 37/3, 37/2, 37/1, 14, 15, 13/4, 13/6 и 13/17 КО Горње Комарице, издата од стране Града Крагујевца, Градске управе за просторно планирање, урбанизам, изградњу и заштиту животне средине под бројем XVIII 350-553/18 од 16.5.2018.
- Идејно решење експлоатације мермера из лежишта „Комарице“ – Крагујевац израђено од стране „Codel inženjering“ из Београда 2020. године;

2. Подаци о објекту

Лежиште мермера „Комарице“ Крагујевац, налази се на територији града Крагујевца, у селу Горње Комарице, на падинама брда Чукара, удаљеном од Крагујевца око 8 km. Оконтурено лежиште мермера „Комарице“ захвата површину од 3,2 ha. Дужина лежишта по правцу пружања СИ-ЈЗ износи око 226 метара, односно 278 метара по правцу СЗ-ЈИ.

Планирана је експлоатација мермера из лежишта „Комарице“, који би се користио за производњу агрегата за асфалт, бетон и друге потребе подносиоца захтева.

Лежиште „Комарице“ налази се на северној долинској страни реке Осанице, што значи да је значајан утицај реке Осанице на хидрогеолошке карактеристике шире околине лежишта. Просечна кота реке Осанице у зони лежишта износи 240 mnm, а најнижи експлоатациони ниво лежишта је на коти од 210 mnm. У достављеном идејном решењу, констатовано је да је у оквиру елабората о резервама наведено да се испод коте 245 mnm не треба очекивати континуирани доток подземних вода, тако да се откоп испод ове коте може вршити, тек пошто се откопају све резерве кречњака изнад овог нивоа и са сигурношћу утврди да прилив подземних вода није толики да угрожава извођење рударских радова. О утицају на режим подземних вода, у достављеном идејном решењу нема никаквих података.

У самом лежишту нису регистроване појаве подземних вода ни извора. Атмосферске падавине се површински дренирају преко већег броја повремених токова, а мањи део се инфилтрира у дубље делове лежишта. Предвиђа се дренирање атмосферских вода са експлоатационих етажа до коте од 245 mnm у континуитету. У каснијој фази, за експлоатацију резерви испод коте 245 mnm, предвиђа се препумпавање дела атмосферских вода. Атмосферске воде које се буду сливале до нивоа основне откопне етаже одводиће се етажним каналом до таложника, након ког ће се испустити у реципијент.

Површински коп, односно објекти у индустријском кругу, снабдеваће се питком водом из цистерни. Посебних санитарних објеката у зони лежишта неће бити, већ ће се користити хемијски нужници. На површинском копу, обављаће се текуће одржавање и отклањање мањих кварова на опреми откопавања.

У оквиру лежишта „Комарице“ Крагујевац, издвојена су три варијетета мермера: калцитски мермери, мермери са мусковитом и сиви калцитски мермери. Констатовано је да се дебљина прекамбријумских мермера на ширем подручју креће од 50 до 100 метара. На подручју лежишта, највећа дубина бушења је износила 93 метара, а просечна дебљина минералне сировине 55 метара.

Укупна количина биланских резерви износи 1.667.934 m^3, односно 4.653.536 тона. За усвојене губитке од 3% у односу на билансне резерве, долази се до количине експлоатационих резерви од 1.617.896 m^3, односно 4.513.930 тона.

3. Други карактеристични подаци:

На основу наведених података предлажемо да надлежни орган водним условима одреди техничке и друге захтеве који морају да се испуне при изради техничке документације за експлоатацију мермера из лежишта „Комарице“ - Крагујевац:

3.1. Техничку документацију, урадити у свему према одредбама Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014 и 83/2018.), Уредбе о локацијским условима ("Сл. гласник РС", број 35/2015, 114/2015 и 117/2017), Уредбе о измени и допунама Уредбе о локацијским условима ("Сл. гласник РС", број 117/2017) и Закона о водама

(„Сл.гласник РС“ бр. 67/2011, 48/2012, 101/2016 и 95/2018), с тим да се испуне сви технички услови и нормативи, као и дати водни услови;

3.2. Приликом израде техничке документације водити рачуна, **о актуелном режиму површинских и подземних вода**. Неопходно је усагласити планиране потребе са Водопривредном основом Републике Србије („Сл. гласник РС“, број 11/2002), Просторним планом Републике Србије („Сл. гласник РС“, број 88/2010) и Стратегијом управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године („Сл. гласник РС“, број 3/2017). Посебно обратити пажњу када је у питању заштита од великих вода, заштита вода као и коришћење вода;

3.3. Да техничка документација буде урађена у складу са важећим прописима и нормативима за ову врсту објеката односно радова, с тим да предузеће које се бави израдом пројектне документације мора имати потврду о референцама и лиценцама за пројектанте;

3.4. Инвеститор је у обавези да реши имовинско-правне односе, на предметним катастарским парцелама у зони извођења радова;

3.5. На пројекат прибавити техничку контролу, према важећим законским прописима;

3.6. Да се техничком документацијом предвиди да експлоатација мермера из лежишта „Комарице“, као и транспорт руде и складиштење руде и јаловине, **не угрожава** постојеће водне објекте, изворишта јавних и сеоских водовода, режим подземних и површинских вода, водно земљиште водотокова и сервисне путеве служби и механизације при спровођењу одбране од поплава. **Посебно** обратити пажњу и техничком документацијом доказати да предметни радови не утичу негативно на режим подземних вода, с обзиром да се планира експлоатација мермера до коте од 210 mnm, што је 30 m ниже у односу на просечну коту реке Осанице, која протиче у непосредној близини експлоатационог лежишта;

3.7. Техничком документацијом доказати да је обезбеђен потребан степен заштите од великих вода реке Осанице и Кукиног потока, у складу са Стратегијом управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године („Сл. гласник РС“, бр. 3/2017). Све потребне мере и радове на заштити експлоатационог лежишта од великих вода реке Осанице, спровешће инвеститор о свом трошку;

3.8. У случају снабдевања водом из бунара урадити одговарајућа хидрогеолошка истраживања и услове захватања утврдити у складу са Решењем Министарства рударства и енергетике Републике Србије, надлежног за послове геолошких истраживања, о утврђеним и разврстаним резервама подземних вода сходно члану 52. Закона о рударству и геолошким истраживањима ("Сл. гласник РС", број 101/2015);

3.9. Уколико се на експлоатационом пољу планира изградња објеката, атмосферске (кишне) воде са кровних површина системом ригола евакуисати у околне зелене површине/тло без претходне прераде;

3.10. Обезбедити довољан број санитарних кабина на локацији уз редовно пражњење и одржавање од стране овлашћеног правног лица;

3.11. Све манипулативне површине, складишта на отвореном, платои, приступне рампе, паркинзи, окретнице, простор за прање механизације и возила. треба да буду изведени од водонепропусног материјала отпорног на нафту и нафтне деривате;

3.12. Манипулативне површине треба да буду нивелисане и са одговарајућим подужним и попречним падом, са адекватним нагибом према ободним риголама/каналетама за прихватање свих загађених атмосферских вода које се даље спроводе у/до таложника – сепаратора;

3.13. Површинске запрљане атмосферске и друге воде које се формирају од прања и одржавања објеката и механизације са платоа, паркинга, манипулативних површина... обавезно да се сакупе, каналишу и третирају на адекватним постројењима за предтретман отпадних вода (таложници, сепаратори уља и масти).

Такође, потребно је обезбедити мониторинг квантитета и квалитета, пре и после третмана, отпадних вода на предвиђеном систему;

3.14. На локацији експлоатације мермера на лежишту „Комарице“ не дозвољава се вршење сервисирања тешке механизације, као ни возног парка, осим мањих сервисних интервенција (прање возила, доливање и замена горива, уља и сл.) искључиво на за то намењеним површинама;

3.15. У оквиру експлоатационог простора предвидети наменски одређено место и потребни плато за смештај контејнера комуналног отпада, који ће се редовно одржавати и периодично празнити од стране надлежног Јавног комуналног предузећа;

3.16. За евентуална подземна складишта нафте, бензина и лаких течности или одговарајуће пумпне станице у оквиру експлоатационог поља мермера „Комарице“, потребно је предвидети техничко решење са потребном заштитом како би се у случају акцидената спречило загађење површинских и подземних вода у складу са Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама у седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“ број 50/2012) и Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“ број 24/2014) и предвиђено је прибављање водних аката у посебном поступку;

3.17. Техничком документацијом предвидети стални мониторинг нивоа подземних вода (једном месечно на свим постојећим и новим пијезометрима), мониторинг квалитета нивоа подземних вода и земљишта на три локације/профила на претходно дефинисане параметре, једном у шест месеци, као и на околним површинским токовима;

3.18. Техничком документацијом дефинисати простор за одлагање ископаног песка, јаловине и отпадног материјала тако да се не угрози режим подземних и површинских вода у оквиру експлоатационог простора;

3.19. Пројектом предвидети и дефинисати рекултивацију деградираних површина експлоатационог простора након истека експлоатационог века;

3.20. Техничком документацијом предвидети да евентуалне штете, настале као последица изведених радова и објеката, или услед несагледавања свих проблема, као и некомплетних решења у оквиру експлоатационог поља „Комарице“ надокнади инвеститор, а њихове узроке отклони о свом трошку и у најкраћем року.

Након издавања овог Мишљења, инвеститор је у обавези да од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичке дирекције за воде, **прибави водне услове** сходно члану 118. став 1. ЗОВ-а.

На основу достављене документације од стране подносиоца захтева и инвеститора, стручна служба ЈВП „Србијаводе“ Београд, ВПЦ „Морава“ Ниш, дала је Мишљење као у диспозитиву.

Доставити:
- инвеститору,
- Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичкој дирекцији за воде

Руководилац ВПЦ „Морава“ Ниш

Драгана Симић, дипл.правник

АРХИПЛАН Д.О.О.
за планирање, пројектовање и консалтинг
Бр. 60/20-001
05.02.2020 год.
АРАНЂЕЛОВАЦ

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд, Булевар Михајла Пупина 113.
тел: 011/711-34-10, 711-27-70
факс: 011/711-85-13
Број: 1796
Датум: 04.02.2020

Архиплан доо
Ул. кнеза Михајла бр. 66
34300 Аранђеловац

Предмет: Одговор на предмет „Захтев за издавање Услова и података за израду Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама“

Јавно предузеће „Србијашуме“ примило је Ваш захтев бр. 44/20-001 за издавање услова, из надлежности ЈП „Србијашуме“, за потребе израде Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама (у даљем тексту: План), које достављамо у складу са Законом о планирању и изградњи *(„Сл. гласник РС,“ бр. 72/09 и 81/09 – исправка, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13 –УС, 50/13-УС, 54/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/2018, 31/2019 и 37/2019 - др. закон)* у предвиђеном року, а који треба да буду испоштовани при изради Плана.

Након извршеног увида у границу обухвата Плана и њеног преклапања са основним картама газдинских јединица којима газдује Јавно предузеће „Србијашуме“, установили смо следеће:

- Граница Плана обухвата део Газдинске јединице: „Бешњаја“ којом газдује Шумско газдинство „Крагујевац“ Крагујевац.
- Основна намена шума је производња техничког дрвета.
- На обухваћеним површинама се налазе састојине брезе, јасике и багрема. Степен угрожености шума од пожара припада V степену угрожености.

При планирању намене површина на Планском подручју, њиховог коришћења, уређења и заштите, морају се узети у обзир и поштовати одредбе:

- **Закона о шумама** *(„Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 – др. закон)*, односно Планом треба предвидети намене тако да се очувају шуме и шумско земљиште као добро од општег интереса. Ради очувања шума забрањена је сеча стабала заштићених и строго заштићених врста дрвећа; самовољно заузимање шума; уништавање или оштећење шумских засада, ознака и граничних знакова, као и изградња објеката који нису у функцији газдовања шумама; одлагање смећа, отровних супстанци и осталог опасног отпада у шуми, на шумском земљишту на удаљености мањој од 200 m од руба шуме, као и изградња објеката за складиштење, прераду или уништавање смећа; предузимање других радњи којима се слаби приносна снага шуме или угрожавају функције шуме; одводњавање и извођење других радова којима се

водни режим у шуми мења тако да се угрожава опстанак или виталност шуме. Посебно обратити пажњу да се граница грађевинског подручја (земљишта) на реферaлним картама не шири на рачун шума и шумског земљишта. Уколико се Планом предвиђа промена намене површина дефинисаних планским документом у шумарству, неопходно је, према члану 22. Закона о шумама, извршити измене и допуне овог планског документа (Основа газдовања шумама за одговарајућу газдинску јединицу). Трошкове измена и допуна сноси подносилац захтева на чију иницијативу се оне врше. Промена намене шума и шумског земљишта одређена је чланом 10. Закона о шумама. Накнада за промену намене шума и шумског земљишта дефинисана је чланом 50., а висина накнаде је уређена чланом 52. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Сл. гласник РС“, бр. 95/2018).

- **Закона о водама** *водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон).*
- **Закона о заштити природе** ***(„Сл.гласник РС“ бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - испр., 14/2016 и 95/2018 - др. закон).***

Сходно Правилнику о шумском реду („Сл. гласник РС“, бр. 38/11 и 75/2016, 94/17*)* сеча стабала, израда, извоз, изношење и привлачење дрвета и други начин померања дрвета са места сече, врше се у време и на начин којим се обезбеђује најмање оштећење околних стабала, подмлатка, земљишног покривача, остале флоре, фауне и објеката, као и спречавање загађивања земљишта органским горивима и моторним уљем. За било какву активност у шуми и на шумском земљишту потребно је прибавити сагласност ЈП „Србијашуме“.

Планом предвидети да планиране намене имају што мањи утицај на животну средину и амбијентални простор и да се по престанку радова и активности на предметном подручју изврши санација, односно рекултивација.

Молимо Вас да нас писаним путем обавестите о термину Јавног увида у Нацрт Плана.

Особа за контакт: Милена Денић, дипл.про.план. тел.: 064/815 55 89

Прилог на ЦД-у:
- Тематска карта основне намене;
- Тематска карта састојинске припадности.

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ са п.о. Београд

Србијашуме

1

Вршилац дужности директора

Игор Брауновић

Гоокан

ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА

ПР-ЕНГ-01.19/01

Огранак Електродистрибуција Крагујевац

Крагујевац ул.Слободе бр.7

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПУТЕВЕ КРАГУЈЕВАЦ Д.О.О.

Наш број:24377/ 2

Танаска Рајића бр.16

Ваш број:

КРАГУЈЕВАЦ

Место, датум: 04. 02. 2019

ПРЕДМЕТ **Услови за потребе израде Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету Комарице у Горњим Комарицама**

Поводом Вашег захтева, наш број 24377, у којем тражите услове за потребе изградње Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету Комарице у Горњим Комарицама: обавештавамо Вас следеће:

Увидом у приложену документацију, достављамо Вам следеће услове:

1. Постојећи ЕЕО

1-1. На локалитету површинског копа „Комарице" нема постојећих електро енергетских објеката

2. Прикључење

2-1. За прикључење објекта површинског копа на локалитету Комарице треба изградити нове ЕЕО и то :

- трафо станицу МБТС 10/0,42 kVA одговарајуће снаге
- трафо станицу лоцирати у простору обухвата Плана детаљне регулације
- обезбедити приступни пут до МБТС 10/0,42 kVA ширине најмање 3,5м
- МБТС 10/0,42 кVA уземљити у складу са ТП-7 ЕД Србије
- компензацију уградити у складу са ТП-1 ЕД Србије

2-2. Резервно напајање

- као резервно напајање електричном енергијом објекта површинског копа,а ради непрекидног напајања уградити Дизел агрегат одговарајуће снаге и са блокадом повратног напона у дисатрибутивни ЕЕ систем
- Потребно је да прибавите сагласности свих власника парцела, за службени пролаз,одржавања будућих електроенергетских водова као и будуће трафостанице

2-3.Уземљење објекта

-Остварити у складу са техничким прописима који важе за област објеката површинског копа

- предвидети заштиту аутоматским искључењем напајања у систему ТТ или ТН у зависности од оптерећења система.

Ближе услове за пројектовање и прикључење, као подлогу за израду пројекта за грађевинску дозволу (или пројекта за извођење), Огранак Електродистрибуција Крагујевац ће прописати у редовном поступку у обједињеној процедури.

Прилози:

Доставити :
1. Наслову
2. Служби за енергетику
3. Писарници

С поштовањем,

М.П.

Директор огранка

(име и презиме)

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПУТЕВЕ КРАГУЈЕВАЦ д.о.о.

Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција" д.о.о.

11 000 Београд

Тел: +381 11 36 16 706

ПИБ: 100001378

ENERGETIKA d.o.o.

Društvo sa ograničenom odgovornošću
za proizvodnju energije i fluida i pružanje usluga
»ENERGETIKA d.o.o.«
Prvoslava Rakovića br. 4 34000 Kragujevac

***Naš broj**: 39/20 GO*
Vaš broj**: **43/2020-001
***Telefon**: 305-186 ili 305-175 lok 604*
Telefax: 034/336-117, 336-153
***Žiro račun**:160-1999-93*
***Datum**: 27.1.2020.*

"ARHIPLAN" DOO
za planiranje, projektovanje i konsalting
ARAĐELOVAC
34300 Arađelovac
Kneza Mihajla br.66

PREDMET: **Zahtev za izdavanje uslova i podataka za izradu Plana detalje regulacije površinskog kopa na lokalitetu "Komarice" u Gornjim Komaricana**

Na osnovu Vašeg zahteva broj 43/2020-001 od 22.01.2020.god. u kojem se obraćate »ENEREGTIKA« d.o.o. radi izdavanja uslova i podataka za izradu PDR površinskog kopa na lokalitetu "Komarice" u Gornjim Komaricama a za potrebe Preduzeća za puteve Kragujevac D.O.O. iz Kragujevca adresa: Tanaska Rajića br.16 34000 Kragujevac a na osnovu Odluke broj 350-1669/19-1 o izradi PDR koja je objavljena u Sl. grada Kragujevac br.30 od 17.decembra 2019.god. obaveštavamo Vas sledeće:

- ***"ENERGETIKA" d.o.o. u granicama obuhvata UP nema svojih instalacija ni objekata pa ni posebnih uslova pri izradi PDR površinskog kopa na lokalitetu "Komarice" u Gornjim Komaricama .***

Prilog: - Situacioni plan x 1

obradio:
Proković Pavle

»ENERGETIKA« d.o.o.
SEKTOR ZA RAZVOJ
R U K O V O D I L A C

Srđan Đokić,dipl.maš.ing.

IZ.01.36.

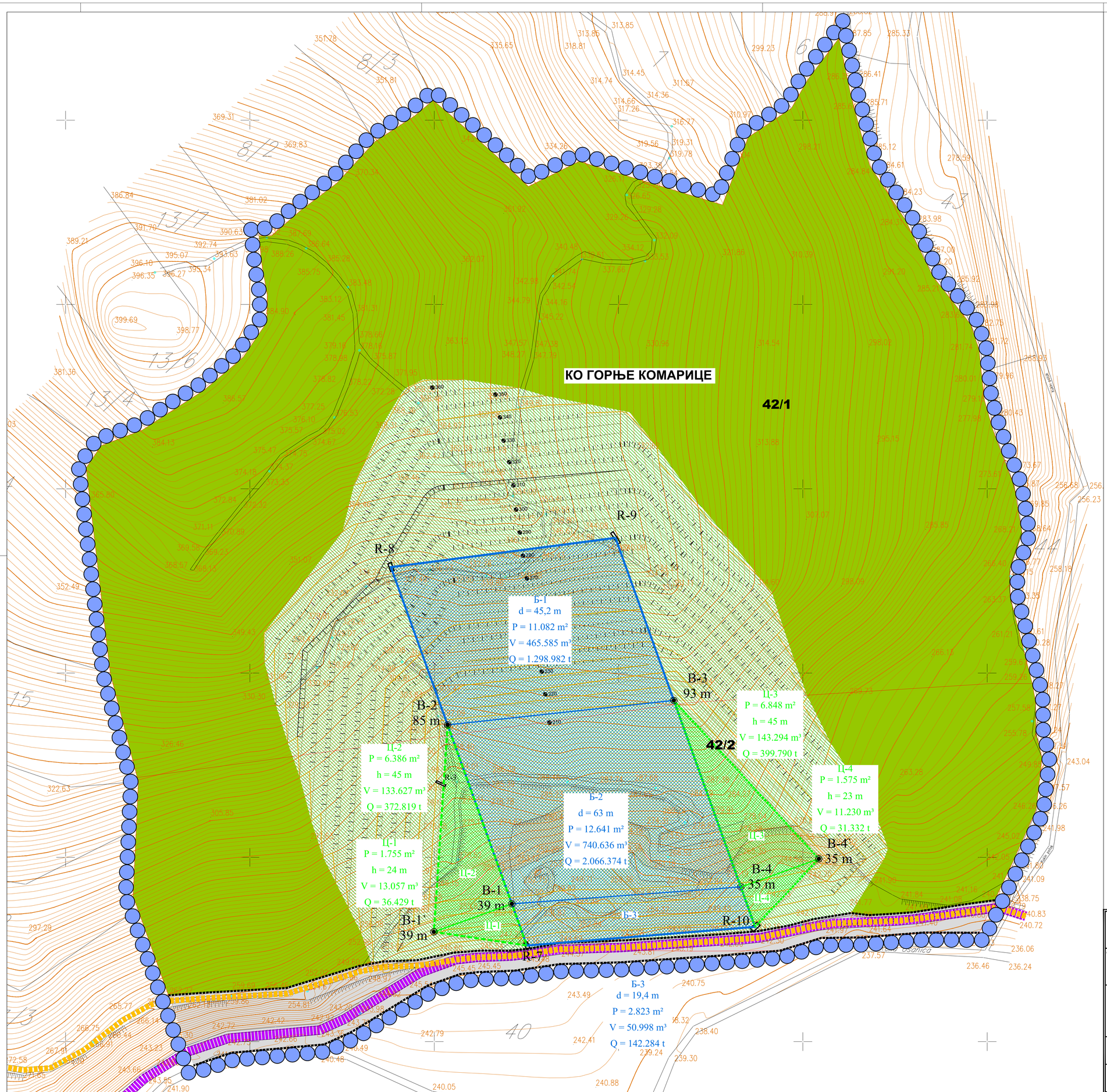

U granici obuhvata plana detalne regulacije "ENEREGTIKA" d.o.o. nema svojih podzemnih instalacija

ENERGETIKA d.o.o. SEKTOR RAZVOJA	
USLOVI I PODACI ZA IZRADU PLANA DETALJNE REGULACIJE POVRŠINSKOG KOPA NA LOKALITETU "KOMARICE" u Gornjim Komaricama na k.p. br.42/1 i 42/2 KO Gornje Komarice u KRAGUJEVCU	
SITUACIONI PLAN	
obradio: Proković Pavle,grad.ing.	*datum:* 27.01.2020.
rukovodilac sektora: Srđan Đokić,dipl.maš.ing.	

ЛЕГЕНДА

- Граница обухвата плана детаљне регулације
- Граница катастарских парцела

ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

- Регулациона линија
- Планирани коридор локалног пута - Л 323
- Траса локалног пута (Л 323) по фактичком стању
- Траса локалног пута (Л 323) према Просторном плану града Крагујевца

ПОВРШИНА ОСТАЛЕ НАМЕНЕ

- Завршна контура лежишта мермера "Комарице"
- Резерве "Б" категорије
- Резерве "Ц1" категорије
- Заштитно зеленило

Напомена: Граница обухвата плана се поклапа са границом грађевинског подручја

Наручилац израде плана: **Предузеће за путеве Крагујевац д.о.о. ул. Таназка Рајића бр.16, 34 000 Крагујевац**	Носилац израде плана: **ГРАД КРАГУЈЕВАЦ, ГРАДСКА УПРАВА Трг Слободе бр.3, 34 000 Крагујевац**
Обрађивач плана: **"АРХИПЛАН" Д.О.О. ул.Кнеза Михаила бр.66 АРАНЂЕЛОВАЦ**	
Назив плана: **ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ површинског копа на локалитету "Комарице" у Горњим Комарицама**	
Назив листа: **Планирана намена површина**	Размера: **1:1000** / Лист број: **4.** / Датум: **фебруар, 2020.год.**
Руководилац израде: **одговорни урбаниста: дипл.инж.арх. Драгана Бига (200001503)**	**РАНИ ЈАВНИ УВИД**

/ AutoCAD цртеж - Овај цртеж је ауторска својина "АрхиПЛАН" д.о.о. Аранђеловац, Србија / AutoCAD drawing - All rights in this drawing are reserved to "ArhiPLAN" l.t.d. Arandjelovac, Serbia /

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
"ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА"
34000 Крагујевац, Краља Александра I Карађорђевића 48

Tel:.034/332-240; Cen: 034/335-745; Faks: 034/335-746;.e-mail:jkpvik@gmail.com TR:Banka Intesa br.160-7109-89;.PIB:101039041

Број предмета	1121/1
Датум:	27.01.2020

Инвеститор	**АРХИПЛАН д.о.о.**
Улица и број	Кнеза Михаила бр.66
Место	**Аранђеловац**

ПРЕДМЕТ : Издавање услова и података за израду Плана детаљне регулације површинског копа **КОМАРИЦЕ** у Горњим Комарицама

По захтеву **АРХИПЛАН-а** број 39/20-001 од 22.01.2020 ЈКП ″Водовод и канализација″ даје услова за израду Плана детаљне регулације површинског копа Комарице у насељу Горње Комарице под следећим условима :

У оквиру граница Плана детаљне регулације површинског копа Комарице у насељу Горње Комарице Ј.К.П.Водовод и канализација Крагујевац нема изграђених инсталација

Важност услова је две године од дана издавања

ПРИЛОГ: /
ОБРАДИЛА:Јелена Планић инг.грађ.
IZ 234(I4.013)

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
ШУМАДИЈА
КРАГУЈЕВАЦ
КРАГУЈЕВАЦ

34000 Крагујевац, ул: Индустријска бр. 12; Тел/факс: ,034 335 585; Телефони: 034 335 482; 034 305 390, 034 335 089
Текући рачуни: 160-7512-44; Матични број: 7337167; Регистарски број: 6-142-60196-2; Шифра делатности: 3811; ПИБ: 101038983

11 02 2020 .год.

Наш знак: 1-3857

ПРЕДМЕТ:

Архиплан д.о.о.
ул. Кнеза Михаила бр. 66
34300 Аранђеловац

АРХИПЛАН Д.О.О.
за планирање, пројектовање и консалтинг
Бр. 61.
12.02. 2020 год.
АРАНЂЕЛОВАЦ

Издавање услова

ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОВРШИНСКОГ КОПА НА ЛОКАЛИТЕТУ „КОМАРИЦЕ“ У ГОРЊИМ КОМАРИЦАМА

На основу вашег захтева бр. 40/20-001 од 22.01.2020. год. за издавање услова за израду Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама, достављамо вам тражене податке:

Опис границе плана

Граница обухвата Плана детаљне регулације дефинисана је границама простора који је предвиђен за експлоатацију мермера, где је прелиминарном границом плана обухваћена површина од око 20,16ха, на кп.бр. 42/1,42/2 и делу кп.бр. 48 КО Горње Комарице.

Према потреби у току израде плана могуће су корекције обухвата, тако да ће коначна граница Плана бити дефинисана у фази Нацрта плана.

Локација и постојеће стање

Према просторном плану града Крагујевца, предметно подручје се налази изван грађевинског подручја насеља, у зони шумског земљишта.

У оквиру планског обухвата утврђено је следеће:

- присутно је природно зеленило – шуме храста, јасена и граба, као и самоникла жбуната изданачка вегетација по ободима;

- јужним делом планског обухвата пролази локални некатегорисани пут у оквиру којег се примећује присуство аутохтоне, самоникле вегетације;

- обухват плана није инфраструктурно опремљен;

- у постојећем стању, у овом делу плана нема уређених зелених површина.

УСЛОВИ

Експлоатација и употреба камена као природне сировине једна је од најдуготрајнијих човекових делатности. Човекова активност је допринела културном и историјском развоју човечанства, али исто тако и чињеница да је то једна од активности којом се разорно делује на тло, рељеф, биљни и животињски свет и посредно се мења изворна целовита слика предела па је самим тим зона експлоатације минералних сировина зона угрожене животне средине. Првобитни екосистеми се нарушавају а на њиховим местима се стварају празне јаме, стрме, оголеле падине, терасе, мањи или већи брегови формирани од јаловине и слично.

Ради заштите и унапређења животне средине, све мере санације и рекултивације прописати кроз Стратешку процену утицаја.

Санација површинског копа и рекултивација пејзажа

У процесу експлоатације неопходно је максимално смањити деградацију животне средине, а кроз санацију и рекултивацију, деградирано земљиште озеленити како би се утицај експлоатације свео на најмању могућу меру.

Несанирани копови често садрже велике количине откопане, депоноване јаловине, па се на тај начин нарушавају визуре предела па му се умањује естетска вредност. Такође, копови често садрже и косине под критичним нагибом које представљају опасност од урушавања.

Појава несанираних површинских и подземних копова може бити узрочних промене квалитета и састава како подземних тако и површинских вода.

Техничка санација се састоји од осигуравања косина од евентуалног одрона. Површине за које је предвиђено озелењавање неопходно је прво разрахлити и уситнити до 1м дубине или ископати јаме на местима где се предвиђа садња (ово је рационалнији начин јер је плодно тло у јамама заштићеније). Довожењем нових слојева хумуса, стабилизација присутних подручја, одабири и садња одговарајућих биљних врста, враћање и настањивање различитих биљних и животињских врста. Оплемењивање површинског копа новом вегетацијом, уклапање у околни, природни пејзаж и убрзавање природних процеса сукцесивног обрастања огољених површина.

Врсте погодне за садњу:

- ***Бреза (Betula verucossa)*** - налази се у свим климатским зонама, врло је прилагођена свим штетним абиотским и биотским чиниоцима. Има веома развијен коренов систем што је веома важно због еродираног терена.

- ***Црни бор (Pinus nigra)*** - Јако је погодан за овакву врсту терена јер је отпоран на жегу, сушу, ветрове и дим. Одликује се густом масом иглица тамнозелене боје које приликом отпадања стварају густ покривач погодан за упијање воде.

- ***Домаћи клен (Acer campestre) и горски јавор (Acer pseudoplatanus)*** - својом обилном лисном масом врло брзо стварају хумусни покривач.

На косине је препоручљиво садити различите врсте ***глогова (Crategus sp)*** као и ***Tamarix sp., Juniperus comunis, Juniperus horizontalis…*** који не траже нарочито станиште, врло добро се

укорењују и тиме спречавају еродирање и задржавају отпало лишће стварајући хумусни слој.

Зеленило дуж саобраћајница

Зеленило уз саобраћајнице треба да представља битан сегмент уређења простора јер визуелно и просторно одваја саобраћај од осталих целина али и побољшава хигијенске и микроклиматске услове средине.

Критеријуми озелењавања у зонама саобраћајница:

- безбедност у саобраћају;
- декоративност;
- једноставност код одржавања и
- отпорност на издувне гасове и прашину.

С поштовањем,

ДИРЕКТОР
Немања Димитријевић, дипл.екон.

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
ШУМАДИЈА
КРАГУЈЕВАЦ
КРАГУЈЕВАЦ

34000 Крагујевац, ул: Индустријска бр. 12; Тел/факс: ,034 335 585; Телефони: 034 335 482; 034 305 390, 034 335 089
Текући рачуни: 160-7512-44; Матични број: 7337167; Регистарски број: 6-142-60196-2; Шифра делатности: 3811; ПИБ: 101038983

30.01.2020. год.

Наш знак: I-2750

"АРХИПЛАН" ДОО
Кнеза Михаила бр.66
34300 Аранђеловац

ПРЕДМЕТ:

Технички услови за израду Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету "Комарице" у Горњим Комарицама

На основу вашег захтева, обавештамо вас да је ЈКП Шумадија Крагујевац увидом у приложену документацију утврдила техничке услове за потребе израде Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету "Комарице" у Горњим Комарицама (инвеститор - "Предузеће за путеве Крагујевац" ДОО, ПИБ: 101317830) и у ту сврху није неопходно пројектовати у граници обухвата Плана посебне услове за организовано управљање комуналним и амбалажним отпадом, с обзиром да се ради од сеоском подручју и да се отпад тренутно прикупља путем кеса (од индивидуалних домаћинстава и предузетника) са већ дефинисаних сабирних места.

Инвеститор је дужан да по завршетку израде ПДР-а од ЈКП Шумадија Крагујевац тражи сагласност на пројектно-техничку документацију.

Крагујевац
дана: 30.01.2020. године

директор
Немања Димитријевић дипл.економиста

Ј П "СРБИЈАГАС"

Организациони део "БЕОГРАД", **11070 – НОВИ БЕОГРАД, АУТОПУТ 11, п.фах 22**

Тел: 2 6 7 2-0 3 3; Факс: 2 672-0 33 лок 184; *е* страна: www.energogas.co.yu

АРХИПЛАН ДОО
Кнеза Михаила бр.66
Аранђеловац

ПРЕДМЕТ: Захтев за издавање услова и података за израду Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама.

У вези Вашег захтева бр. 42/20-001, наш број 05-03-2/71, од 27.01.2020. год. на основу достављене границе обухвата, обавештавамо Вас следеће:

У границама обухвата плана, према приложеној графичкој документацији, не постоји изведена дистрибутивна гасоводна мрежа.

Немамо никаквих услова са аспекта заштите гасоводног система.

Телеком Србија
Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска 2

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: 28687/2-2020
ДАТУМ: 27.01.2020.
БРОЈ ИЗ ЛКРМ: 31
ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ
СЕКТОР ЗА ФИКСНУ ПРИСТУПНУ МРЕЖУ
Служба за планирање и изградњу мреже Крагујевац
Одељење за оперативну подршку Крагујевац
КРАЉА ПЕТРА I 28, КРАГУЈЕВАЦ
ТЕЛ: 034/333-455;ФАКС:034/33-55-11

„ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПУТЕВЕ КРАГУЈЕВАЦ“ д.о.о.
КРАГУЈЕВАЦ, ТАНАСКА РАЈИЋА 16

ПРЕДМЕТ: Технички услови за израду Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „ Комарице“ у Горњим Комарицама

Веза: 37/20-001

На основу вашег захтева за издавање техничких услова за израду Плана детаљне регулације површинског копа на локалитету „ Комарице“ у Горњим Комарицама, утврђено је да се на предметној локацији **не налази телекомуникациона инфраструктура** ,па се сагласност за израду ПДР-е издаје без посебних услова.

Важност ових техничких услова је две године од дана издавања. Издати технички услови се односе на израду ПДР-е површинског копа на локалитету „Комарице“ у Горњим Комарицама и у друге сврхе се не могу користити.

С поштовањем,

Slobodan Ilić
100098342-081095878
3428

Digitally signed by Slobodan Ilić
100098342-0810958783428
Date: 2020.01.27 13:32:16
+01'00'

Шеф Службе за планирање и изградњу мреже Крагујевац

Александар Сенић, дипл. инж.

ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

ЛЕГЕНДА

- Граница обухвата плана детаљне регулације
- Граница грађевинског подручја
- Постојећа гранична линија катастарске парцеле
- Регулациона линија
- Грађевинска линија

ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ
ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

- Саобраћајне површине

ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

- Река Осаница

ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ

- Површине за експлоатацију минералних сировина
- Откопне етаже
- Етаже на одлагалишту
- Интерни саобраћај

- **Еколошка зона "Експлоатација минералних сировина"**
- **Еколошки појас "Општински пут"**
- **Еколошки појас "Река Осаница"**

N

Назив документа:
ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОВРШИНСКОГ КОПА НА ЛОКАЛИТЕТУ "КОМАРИЦЕ" У ГОРЊИМ КОМАРИЦАМА

Наручичац стратешке процене:
Предузеће за путеве Крагујевац д.о.о.
ул. Танаска Рајића бр. 16
Крагујевац

Обрађивач:
ECOlogica URBO DOO
Крагујевац

Одговорно лице:
Евица Рајић, дипл. еколог_____

Назив прилога:
ЕКОЛОШКА ВАЛОРИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ЗА ОДРЖИВИ РАЗВОЈ

Размера:	*Датум:*	*Број листа:*
1:2500	август 2020. године	1

/ AutoCAD цртеж - Овај цртеж је ауторска својина "АрхиПЛАН" д.о.о. Аранђеловац, Србија / AutoCAD drawing - All rights in this drawing are reserved to "ArhiPLAN" l.t.d. Arandjelovac, Serbia /